

El pes econòmic de l'esport a Catalunya

L'esport **mou** Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència
Secretaria General de l'Esport

Consell Català de l'Esport

El pes econòmic de l'esport a Catalunya

 *L'esport **mo** Catalunya*

 Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència
Secretaria General de l'Esport

Consell Català de l'Esport

1a. edició: setembre de 2010
Tiratge: 1000 exemplars

Edició: Consell Català de l'Esport
Av. Països Catalans, 40-48
08950 Esplugues de Llobregat

© 2010, Generalitat de Catalunya. Secretaria General de l'Esport. Consell
Català de l'Esport

Assessorament lingüístic: Unió de Federacions Esportives de Catalunya
Disseny gràfic i maquetació: Pixel comunicació / www.pixelcomunicacio.com

Impressió: Novoprint
Dipòsit legal: B-34989-2010

I. PRÒLEG	7
II. PRESENTACIÓ	9
III. RESUM EXECUTIU	10
1. MARC METODOLÒGIC	25
1.1 Introducció	25
1.2 Indicadors de pes econòmic	27
1.3 L'esport com a productor de béns i serveis	34
1.4 Classificació dels productors esportius	39
2. SECTOR PRIVAT AMB ÀNIM DE LUCRE	43
2.1 Societats	43
2.1.1 Introducció	43
2.1.2 Dades econòmiques: metodologia	46
2.1.3 Resultats anys 2006 i 2007	53
2.1.4 Ocupació a les societats	63
2.2 Persones físiques	65
2.2.1 Introducció i metodologia	65
2.2.2 Resultats any 2006	66
2.3 Mitjans de comunicació	68
2.3.1 Introducció	68
2.3.2 Dades econòmiques: metodologia	78
2.3.3 Resultats anys 2006 i 2007	83
2.3.4 Ocupació als mitjans de comunicació	92
2.4 Annex: dades de comerç exterior	93
3. INSTITUCIONS PRIVADES SENSE ÀNIM DE LUCRE	99
3.1 Federacions esportives i consells esportius	99
3.1.1 Introducció	99
3.1.2 Dades econòmiques: metodologia	105
3.1.3 Resultats any 2006: federacions esportives	107
3.1.4 Ocupació a les federacions esportives	116
3.1.5 Resultats any 2006: consells esportius	119
3.1.6 Ocupació als consells esportius	125
3.2 Clubs esportius	129
3.2.1 Introducció	129
3.2.2 Dades econòmiques: metodologia	131
3.2.3 Resultats anys 2006 i 2007	134
3.2.4 Ocupació als clubs esportius	138

4. SECTOR PÚBLIC	141
4.1 Generalitat de Catalunya	141
4.1.1 Introducció	141
4.1.2 Dades econòmiques: metodologia	143
4.1.3 Resultats anys 2006 i 2007: Consell Català de l'Esport	144
4.1.4 Resultats anys 2006 i 2007: Centre d'Alt Rendiment (CAR)	148
4.1.5 Resultats anys 2006 i 2007: Ports de la Generalitat	151
4.1.6 Resultats anys 2006 i 2007: Equacat, sa	154
4.1.7 Resultats anys 2006 i 2007: Consorci del Circuit de Catalunya	157
4.1.8 Resultats anys 2006 i 2007: estacions d'esquí de la Molina i la Vall de Núria ..	160
4.1.9 Vab i ocupació a les empreses de la Generalitat de Catalunya	165
4.2 Diputacions provincials	168
4.2.1 Introducció	168
4.2.2 Dades econòmiques: metodologia	169
4.2.3 Resultats anys 2006 i 2007	170
4.3 Ajuntaments	173
4.3.1 Introducció	173
4.3.2 Dades econòmiques: metodologia	174
4.3.3 Resultats anys 2006 i 2007	175
4.3.4 Ocupació als ajuntaments	179
5. EDUCACIÓ ESPORTIVA	181
5.1 Ensenyament no universitari	181
5.1.1 Introducció i metodologia	181
5.1.2 Resultats anys 2006 i 2007	184
5.2 Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya	186
5.2.1 Introducció i metodologia	186
5.2.2 Resultats anys 2006 i 2007	186
5.3 Universitats	190
5.3.1 Introducció	190
5.3.2 Dades econòmiques: metodologia	193
5.3.3 Resultats anys 2006 i 2007: ensenyaments d'esport i recerca	196
5.3.4 Resultats any 2006: serveis d'esport	198
BIBLIOGRAFIA	201
LLOCS WEB CONSULTATS	206

Pròleg

Fer de l'esport un motor d'impuls econòmic ha estat un dels objectius bàsics de la Secretaria General de l'Esport en els últims anys. Des del Govern hem treballat perquè l'esport esdevingués un sector més reconegut i per donar suport a les empreses d'aquest àmbit. Considerem que és bàsic que des del sector esportiu s'inverteixi en coneixement, innovació, tecnologia i desenvolupament, i hem impulsat diverses iniciatives que tenen com a gran objectiu demostrar la importància de l'esport en l'economia catalana.

Hem engegat i desenvolupat projectes, entre d'altres, com l'EsportParc Internacional de Catalunya; l'impuls i dinamització del clúster de la indústria esportiva (Indescat); o la modernització del CAR de Sant Cugat del Vallès, per convertir-lo en el referent de l'excel·lència de l'esport.

Des de la Secretaria General de l'Esport també hem aplicat mesures i desenvolupat projectes que demostren que el sector esportiu pot tenir la mateixa importància que molts altres que incideixen directament en l'economia de Catalunya. Hem creat el Consorci per al Desenvolupament Científic de l'Esport a Catalunya, un instrument per impulsar la col·laboració en matèria de docència i planificació de la recerca en l'àmbit de l'educació física, l'activitat física i l'esport en totes les seves vessants.

També hem incrementat els ajuts perquè les entitats esportives sense ànim de lucre reforcin la seva capacitat de gestió, tot millorant l'organització interna i els criteris de qualitat.

La política innovadora que segueix el Govern té com a objectiu fomentar l'autonomia, l'eficiència i el creixement del món de l'esport. Aquesta fita del Govern es resumeix en què el sistema esportiu i la societat siguin capaços de gestionar-se per ells mateixos amb un model d'economia social i criteris de qualitat de manera que els beneficis reverteixin en les persones que el practiquen i en la societat en general.

Amb aquesta filosofia, la Secretaria General de l'Esport pretén facilitar al

sistema esportiu les eines que el permeti ser tan autònom com sigui possible i no dependre exclusivament de la subvenció pública, la qual cosa pot posar en perill la sostenibilitat del finançament.

Pel que fa a les dades, Catalunya representa el territori amb major concentració d'empreses de l'esport de tot Europa. El sector productiu de l'esport a Catalunya representa més del 80 % del total productiu de l'Estat espanyol. En territori català, més de 500 empreses desenvolupen activitats productives relacionades totalment o parcial amb l'esport. A més, aquestes empreses donen feina a més de 22.000 treballadors i treballadores, i el volum total de facturació de la indústria de l'esport al nostre país sobrepassa els 4.000 milions d'euros. Com a última dada, destacar que l'esport representa el 2,3 del PIB a Catalunya.

Gràcies a la publicació que teniu a les mans, l'estudi sobre el pes econòmic de l'esport a Catalunya, -encarregat a l'Institut d'Estudis Territorials i sota la direcció de Júlia Bosch-, podreu descobrir que realment el sector esportiu ha de ser reconegut per tot allò que ens aporta. S'han estudiat les dades tant del sector privat (amb i sense ànim de lucre), com del públic. Clubs, empreses, federacions, i altres entitats privades, d'una banda; Generalitat, ajuntaments, diputacions, etc., de l'altra, han estat objecte de valoració per poder saber quin és el pes real de l'esport a Catalunya en l'àmbit econòmic.

Creiem que un estudi en profunditat i acurat com aquest i la seva publicació eren totalment necessaris, i tenim el convenciment que serà una eina de gran utilitat per a tot el sector.

Anna Pruna i Grivé
Secretària general de l'Esport

Presentació

En aquest document es presenten els resultats del projecte “Avaluació del pes econòmic de l'esport a Catalunya” que, per encàrrec de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), ha elaborat l'Institut d'Estudis Territorials. Les dades es refereixen a l'any 2006 i també es presenta un avanç del 2007, tot i que la informació corresponent a aquest any presenta encara mancances en determinats aspectes o dades provisionals en d'altres.

Són moltes les persones i les institucions que han ajudat en l'elaboració d'aquest estudi, sense la col·laboració de les quals hauria estat impossible assolir els resultats desitjats. Els autors i les autores volen reconèixer totes les institucions que han proporcionat informació: ajuntaments, Consell Català de l'Esport, consells esportius, Circuit de Catalunya, Diputació de Barcelona, Equacat, federacions esportives, Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), Instituto de Estudios Fiscales (IEF), Instituto Nacional de Estadística (INE), INEFC, Secretaria General de l'Esport i universitats. En particular, també es vol agrair a Frederic Cercòs del Consell Català de l'Esport, Ramon Boixadera i Gemma Cortada de la Diputació de Barcelona, Jordi Puig de l'Escola Superior de Comerç Internacional, Josep Arnau de l'Idescat, José Maria Labeaga de l'IEF, Andreu Camps de l'INEFC, Marta Pérez i Jordi Viñas de Itik Consultoria Esport i Lleure, Núria Puig i Anna Vilanova de l'Observatori Català de l'Esport, i Míriam Riera de la Secretaria General de l'Esport la seva col·laboració en l'obtenció d'informació, i a Florencia Abiuso, Patrícia Pascual i Anna Requesens el seu ajut en la recerca d'informació i el processament de les dades. Les consultes sobre temes metodològics amb Oriol Amat de la Universitat Pompeu Fabra, Eugeni Garcia del Departament d'Ensenyament, Cristina González i Marieta Ortega de l'INE, i Enric Puig de l'Ajuntament de Barcelona també han estat de molta ajuda. Evidentment, els errors són responsabilitat única dels autors i de les autores.

Barcelona, 31 de desembre de 2009

Metodologia

Qualsevol mesura de la repercussió de l'esport en l'economia catalana ha de partir de definir, prèviament, què s'entén per pes econòmic. El pes econòmic es pot definir com el valor econòmic del volum d'activitats que, de manera directa i indirecta, estan lligades a les activitats esportives i a la pràctica de l'esport.

En la provisió de béns i serveis esportius, els productors adquireixen altres béns i serveis necessaris per a la producció del sector (consums intermedis), i lloguen els factors primaris (treball i capital) que contribueixen a la preparació i transmissió dels béns i serveis pròpiament esportius (valor afegit)¹. La comptabilització dels consums intermedis implica mesurar els costos materials que la provisió de béns i serveis esportius comporta; així es capta des del cantó de l'oferta l'efecte d'arrossegament que exerceixen els productors esportius sobre ells mateixos i sobre la resta de sectors econòmics.

Amb un ordre incremental, en la contribució del sector de l'esport al conjunt de l'economia es poden distingir tres mesures: l'aportació neta, mesurada pel valor afegit brut (VAB), la producció efectiva, que resulta de sumar el VAB i els consums intermedis i que indica els lligams dels productors esportius amb ells mateixos i amb la resta de sectors com a proveïdors, i la despesa total, que afegeix a la producció total les inversions fetes.

La mesura del pes econòmic de l'esport es fa a partir de les pautes del que es coneix com a comptes satèl·lit, enfocament metodològic basat en l'estimació dels principals agregats econòmics del sector de l'esport: producció, consums intermedis, valor afegit brut, remuneració del personal assalariat i excedent brut d'explotació. Per tant, la valoració econòmica del sector de l'esport es fa des de la perspectiva de l'oferta (producció), i el primer pas consisteix a

¹ El valor afegit brut (VAB) és el resultat final de l'activitat econòmica de les unitats productores d'un determinat territori, independentment del lloc de residència dels factors productius.

identificar els productors de béns i serveis associats a l'esport, tant des de la vessant privada com des de la vessant pública.

Els productes poden ser béns i serveis propis o característics de l'esport o béns i serveis derivats o connexos. Els productes propis són els que estan vinculats directament a l'activitat esportiva d'un productor (fabricació de material per a la pràctica esportiva, proveïment de serveis esportius, etc.). Els productes connexos es manifesten com a conseqüència de l'existència d'una activitat esportiva, però no són intrínsecs a aquesta, sinó oferts per sectors econòmics no catalogats específicament com a esportius però que són complementaris a l'existència i a la pràctica de l'esport (serveis de transport, allotjament i restauració, assegurances, etc.).

Un cop identificats els productors, s'han d'analitzar per a cadascun d'ells els comptes de resultats (estat d'ingressos i despeses), que ofereixen la informació econòmica necessària per estimar els agregats econòmics del sector. Per a la valoració d'aquests agregats es poden utilitzar les definicions i conceptes de la comptabilitat nacional, que ofereix una representació quantificada de la realitat econòmica referida a àmbits territorials i temporals determinats.

En la classificació dels productors esportius la primera distinció que s'ha plantejat és la que correspon a sector privat i sector públic. El sector privat s'ha subdividit, al seu torn, en els productors amb ànim de lucre i les institucions sense ànim de lucre, mentre que dins de l'educació esportiva hi ha productors de caire tant públic com privat.

Principals resultats ²

El pes de la producció efectiva total del sector de l'esport català sobre el conjunt de l'economia de Catalunya, mesurada a partir del producte interior brut, se situava en el 2,1 %³ l'any 2006, mentre que si la macromagnitud utilitzada

²No s'ofereixen resultats agregats per a l'any 2007 a causa de la provisionalitat de les dades d'alguns productors i de la manca d'informació d'altres.

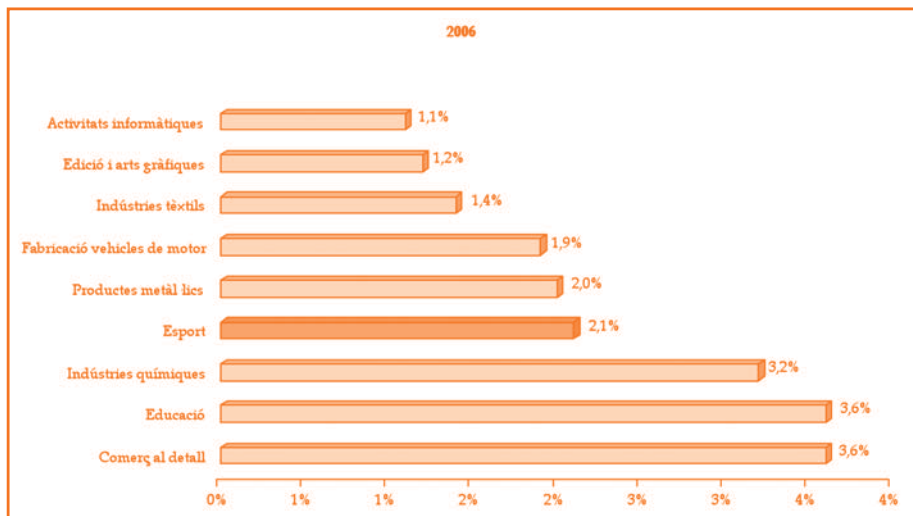
³En els estudis fets per a altres comunitats autònomes els resultats van ser els següents: a Andalusia el pes de l'esport en el PIB es xifrava en el 2,6 % (Otero, 2000); a Castella i Lleó, en el 1,4 % del PIB (Pedrosa, 2000); a Navarra, en el 0,81 % del PIB (Rapún, 2003); i al País Basc, en l'1,9 % del PIB i en el 2,2 % de l'ocupació.

és el VAB el pes va ser de l'1,1 % el mateix any. D'altra banda, el pes de les persones ocupades en el sector de l'esport a Catalunya va ser del 2,7 % del total de treballadors i treballadores el 2006.

Cal assenyalar que en aquest estudi només s'ha avaluat una petita part dels productes no característics del sector de l'esport, en concret les apostes esportives i els mitjans de comunicació, per la qual cosa no figuren en aquestes xifres de pes activitats econòmiques com ara el turisme esportiu, que inclouria sectors com ara el transport, l'allotjament i la restauració, o les assegurances relacionades amb el món de l'esport.⁴

Per posar en context aquestes xifres, cal assenyalar que segons dades de PIB per a 48 branques d'activitat que proporciona l'Idescat, el pes del sector tèxtil sobre el total català va ser de l'1,4 % el 2006, mentre que l'edició i les arts gràfiques suposaven l'1,2 % del total, les indústries químiques el 3,2 %, la fabricació de productes metàl·lics el 2 %, i la fabricació de vehicles de motor l'1,9 %. Pel que fa a les branques de serveis, el comerç al detall aportava al PIB català el 3,6 %, l'educació també el 3,6 %, les activitats informàtiques l'1,1 % (gràfic 1).

Gràfic 1: PES EN EL PIB DE CATALUNYA PER SECTORS

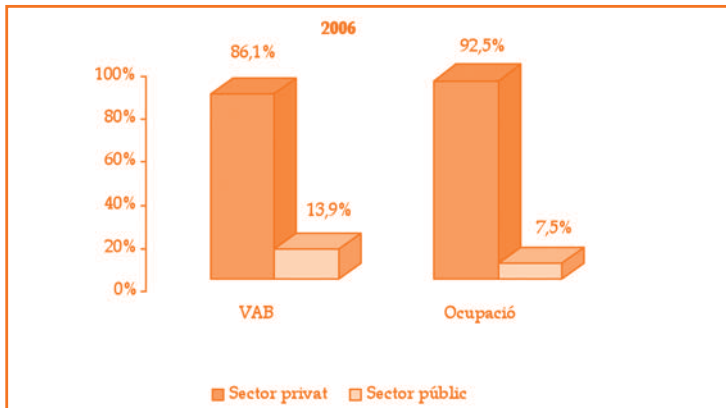
El VAB del sector de l'esport a Catalunya va ser de gairebé 1.876 milions d'euros el 2006, dels quals el 86,1 % corresponia als productors del sector privat i el 13,9 % restant als productors del sector públic (taula 1 i gràfic 2).

Taula 1: VAB DEL SECTOR DE L'ESPORT PER TIPUS DE PRODUCTOR

CATALUNYA	2006	
	Milers €	%
SECTOR PRIVAT	1.615.920	86,1 %
SECTOR PÚBLIC	259.917	13,9 %
TOTAL	1.875.837	100,0 %

Font: elaboració pròpia.

Gràfic 2: VAB I OCUPACIÓ DEL SECTOR DE L'ESPORT PER TIPUS DE PRODUCTOR

El total de persones ocupades en el sector de l'esport a Catalunya l'any 2006 va ser de més de 91.000, amb una distribució entre el sector privat i el sector públic amb un pes del primer superior al cas del VAB (92,5 % i 7,5 %, respectivament) (taula 2 i gràfic 2). En aquest aspecte, cal destacar la importància del voluntariat en l'esport, és a dir, de les persones que treballen un nombre d'hores a la setmana sense rebre remuneració. Aquest tipus de treball voluntari està molt present en determinats productors esportius, com ara les federacions,

⁴ Tampoc no s'han inclòs les dades d'inversió feta, ja que no es disposa encara de la informació corresponent a les societats.

els consells o els clubs, que tenien l'any 2006, respectivament, 4.242, 1.809 i 22.360 treballadors i treballadores voluntàries.

Taula 2: ESTIMACIÓ DE L'OCUPACIÓ DEL SECTOR DE L'ESPORT

CATALUNYA	2006	
	Ocupats/ades	%
SECTOR PRIVAT	84.619	92,5%
SECTOR PÚBLIC	6.847	7,5%
TOTAL	91.466	100,0%

Font: elaboració pròpia.

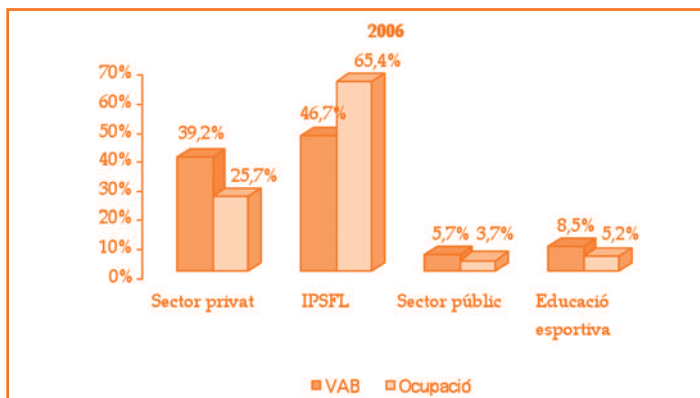
La taula 3 mostra els agregats econòmics del sector de l'esport a Catalunya l'any 2006 per productor, sense tenir en compte en aquest cas la distinció entre sector públic i privat. Com es pot comprovar, les institucions privades sense ànim de lucre (IPSAL) són el principal productor esportiu, amb un pes del seu VAB sobre el total del 46,7 %, seguides pel sector privat amb ànim de lucre amb el 39,2 %, l'educació esportiva amb el 8,5 %, i el sector públic amb el 5,7 %. Si els càlculs es fan amb el valor de la producció, s'observa com disminueix el pes de les IPSFL fins al 40 %, mentre que augmenta el del sector públic fins al 9 %. Aquest fet és conseqüència d'una major importància de les transferències corrents en les administracions públiques que en les IPSFL, magnituds que computen en el valor de la producció, però no en el VAB. Si es té en compte que un dels objectius principals del sector públic en relació amb l'esport és facilitar la pràctica esportiva en qualsevol de les seves vessants, les transferències, tant al sector privat sense ànim de lucre com a altres administracions públiques, es converteixen en el principal instrument per garantir el compliment d'aquest objectiu.

Taula 3: AGREGATS ECONÒMICS DEL SECTOR DE L'ESPORT PER PRODUCTOR (milers d'euros)

CATALUNYA	2006				
	(a) Remuneracions dels i de les assalariades	(b) Excedent brut d'exploració	(a)+(b) VAB	(c) Consums intermedis	(a)+(b)+(c) Valor de producció
SECTOR PRIVAT ÀNIM DE LUCRE	486.072	248.968	735.040	1.049.830	1.773.171
SOCIETATS	407.475	167.033	574.508	695.881	1.270.285
PERSONES FÍSQUES	-	11.595	11.595	-	11.595
MITJANS DE COMUNICACIÓ	78.597	70.340	148.937	353.949	502.886
IPSAI	721.179	154.493	875.672	659.312	1.534.985
FEDERACIONS ESPORTIVES	21.450	4.194	25.644	47.994	73.638
CONSELLS ESPORTIUS	3.220	73	3.293	6.491	9.784
CLUBS ESPORTIUS	696.509	150.226	846.735	604.827	1.451.562
SECTOR PÚBLIC	70.468	35.741	106.208	238.597	344.805
GENERALITAT DE CATALUNYA	15.118	7.883	23.002	77.753	100.755
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	5.945	368	6.314	35.821	42.135
CENTRE D'ALT RENDIMENT	3.319	1.149	4.468	4.839	9.307
PORTS DE LA GENERALITAT	288	358	646	357	1.003
EQUACAT, SA	779	177	956	414	1.370
CIRCUIT DE CATALUNYA	1.773	2.923	4.696	33.225	37.921
ESTACIÓ D'ESQUÍ DE LA MOLINA	2.282	2.286	4.568	2.749	7.317
ESTACIÓ D'ESQUÍ VALL DE NÚRIA	732	621	1.353	348	1.702
DIPUTACIONS PROVINCIALS	1.906	959	2.866	9.893	12.758
AJUNTAMENTS	53.443	26.898	80.341	150.951	231.292
EDUCACIÓ ESPORTIVA	157.808	1.109	158.917	7.289	166.206
ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI	142.001	-	142.001	-	142.001
INEFC	7.882	471	8.353	3.257	11.610
UNIVERSITATS	7.925	639	8.563	4.033	12.596
ENSENYAMENTS D'ESPORT I RECERCA	3.358	-	3.358	44	3.402
SERVEIS D'ESPORT	4.566	639	5.205	3.989	9.194
TOTAL	1.435.527	440.311	1.875.837	1.955.029	3.830.762

Font: elaboració pròpia.

Gràfic 3: PES EN EL VAB I L'OCCUPACIÓ PER PRODUCTORS

De les més de 91.000 persones ocupades en el sector de l'esport català l'any 2006, el 25,7 % treballava al sector privat amb ànim de lucre, el 65,4 % a les IPSFL, el 3,7 % al sector públic, i el 5,2 % restant a l'educació esportiva, en la qual la gran majoria corresponia al professorat no universitari (taula 4 i gràfic 3).

Taula 4: ESTIMACIÓ DE L'OCUPACIÓ DE L'ESPORT PER PRODUCTOR

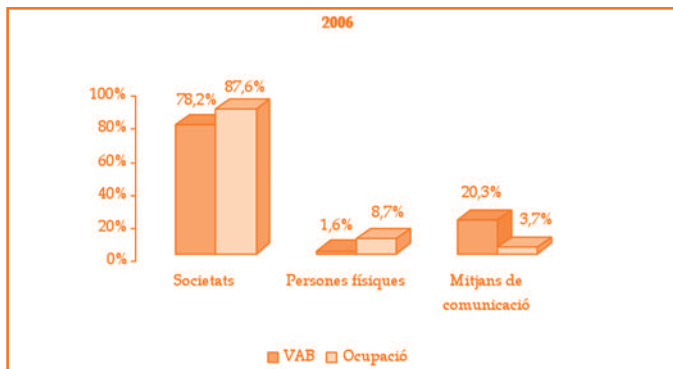
CATALUNYA	2006	
	Ocupats/ades	%
SECTOR PRIVAT ÀNIM DE LUCRE	23.469	25,7%
SOCIETATS	20.563	22,5%
PERSONES FÍSQUES	2.036	2,2%
MITJANS DE COMUNICACIÓ	870	1,0%
IPSAL SL	59.858	65,4%
FEDERACIONS ESPORTIVES*	1.266	1,4%
CONSELLS ESPORTIUS*	814	0,9%
CLUBS ESPORTIUS*	57.778	63,2%
SECTOR PÚBLIC	3.416	3,7%
GENERALITAT DE CATALUNYA	464	0,5%
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	183	0,2%
CENTRE D'ALT RENDIMENT	73	0,1%
PORTS DE LA GENERALITAT	8	0,0%
EQUACAT, SA	38	0,0%
CIRCUIT DE CATALUNYA	47	0,1%
ESTACIÓ D'ESQUÍ DE LA MOLINA	91	0,1%
ESTACIÓ D'ESQUÍ VALL DE NÚRIA	24	0,0%
DIPUTACIONS PROVINCIALS	38	0,0%
AJUNTAMENTS	2.911	3,2%
EDUCACIÓ ESPORTIVA	4.725	5,2%
ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI	4.228	4,6%
INEFC	187	0,2%
UNIVERSITATS	310	0,3%
ENSENYAMENTS D'ESPORT I RECERCA	145	0,2%
SERVEIS D'ESPORT	165	0,2%
TOTAL	91.466	100,0%

* Dades del 2007. Font: elaboració pròpia.

Sector privat amb ànim de lucre

Entre els productors esportius del sector privat, se'n poden distingir de tres tipus: les societats, les persones físiques i els mitjans de comunicació. Cal assenyalar que entre aquests últims hi ha també productors públics, especialment entre les ràdios i televisions, però se'ls ha inclòs aquí per raons d'afinitat productiva. Tanmateix, en l'anterior presentació de les dades diferenciades entre sector públic i sector privat s'ha considerat cada productor en el seu sector institucional corresponent.

Gràfic 4: PES EN EL VAB I L'Ocupació DEL SECTOR PRIVAT

El sector privat amb ànim de lucre és, juntament amb les IPSFL, un dels productors esportius més importants, ja que suposa el 39,2 % del VAB total del sector de l'esport a Catalunya. El VAB de les societats se situa per sobre dels 574 milions euros, el 78,2 % del total, mentre que el de les persones físiques és de més d'11 milions d'euros (1,6 %), i el dels mitjans de comunicació de gairebé 149 milions d'euros (20,3 %), dels quals uns 37 milions corresponen al sector públic (taula 5 i gràfic 4).

Taula 5: ESTIMACIÓ DEL VALOR AFEGIT BRUT

SECTOR PRIVAT AMB ÀNIM DE LUCRE	2006	
	Milers €	%
VAB	735.040	100,0 %
SOCIETATS	574.508	78,2 %
PERSONES FÍSQUES	11.595	1,6 %
MITJANS DE COMUNICACIÓ	148.937	20,3 %
<i>Del sector privat</i>	<i>112.192</i>	<i>15,3 %</i>
<i>Del sector públic</i>	<i>36.745</i>	<i>5,0 %</i>

Font: Idescat, IEF, SABI i elaboració pròpia.

De les més de 23.000 persones treballant al sector privat amb ànim de lucre el 2006, gairebé el 88 % ho feien a les empreses privades, mentre que el 8,7 % eren persones físiques i el 3,7 % restant estaven en els mitjans de comunicació (taula 6 i gràfic 4).

Taula 6: ESTIMACIÓ DE L'OCUPACIÓ

SECTOR PRIVAT AMB ÀNIM DE LUCRE		2006	
	Nombre	%	
OCUPATS/ADES	23.469	100,0 %	
SOCIETATS	20.563	87,6 %	
PERSONES FÍSQUES	2.036	8,7 %	
MITJANS DE COMUNICACIÓ	870	3,7 %	
<i>Del sector privat</i>	675	2,9 %	
<i>Del sector públic</i>	195	0,8 %	

Font: Idescat, IEF, SABI i elaboració pròpia.

Com a complement a la informació del sector privat amb ànim de lucre, es presenten les dades de comerç exterior del sector de l'esport. El 2006 les exportacions de productes esportius catalans van ser de 930 milions d'euros i les importacions de 1.311 milions, xifres que suposen una taxa de cobertura del 70,9 % (taula 7).

Taula 7: COMERÇ EXTERIOR DEL SECTOR DE L'ESPORT (milions d'euros)

CATALUNYA	2006
IMPORTACIONS	1.311,1
EXPORTACIONS	930,3

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència Tributària.

Institucions privades sense ànim de lucre (IPSAI)

Dins de les institucions privades sense ànim de lucre es troben tres grans productors del sector de l'esport —les federacions esportives, els consells esportius i els clubs esportius—, el VAB dels quals va superar els 875 milions d'euros el 2006, xifra que suposa gairebé la meitat del VAB total del sector de l'esport. L'any 2006 el VAB de les federacions va ser de més de 25 milions d'euros, el dels consells d'uns 3,3 milions i el dels clubs esportius de 847 milions (taula 8 i gràfic 5).

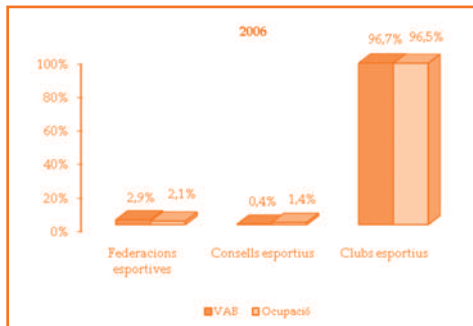
Taula 8: ESTIMACIÓ DEL VALOR AFEGIT BRUT

INSTITUCIONS PRIVADES SENSE ÀNIM DE LUCRE		2006	
	Milers €	%	
VAB	875.672	100,0	
FEDERACIONS ESPORTIVES	25.644	2,9 %	
CONSELLS ESPORTIUS	3.293	0,4 %	
CLUBS ESPORTIUS	846.735	96,7 %	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

Pel que fa a l'ocupació, el nombre total de treballadors i treballadores a les IPSAL del sector de l'esport s'ha estimat gairebé 60.000 persones l'any 2006, de les quals el 96,5 % treballaven als clubs esportius (taula 9 i gràfic 5).

Gràfic 5: PES EN EL VAB I L'OCUPACIÓ DE LES IPSFL

Taula 9: ESTIMACIÓ DE L'OCUPACIÓ

INSTITUCIONS PRIVADES SENSE ANIM DE LUCRE		2006	
	Nombre	%	
OCUPATS/ADES	59.858	100,0%	
FEDERACIONS ESPORTIVES	1.266	2,1%	
CONSELLS ESPORTIUS	814	1,4%	
CLUBS ESPORTIUS	57.778	96,5%	

Font: elaboració pròpia.

Sector públic

Entre els productors públics del sector de l'esport se'n poden trobar de característics, com ara el Consell Català de l'Esport o el Centre d'Alt Rendiment, l'activitat dels quals està enterament relacionada amb l'esport, i de connexos, com ara els ajuntaments i les diputacions provincials, per als quals l'esport no és la seva única activitat.

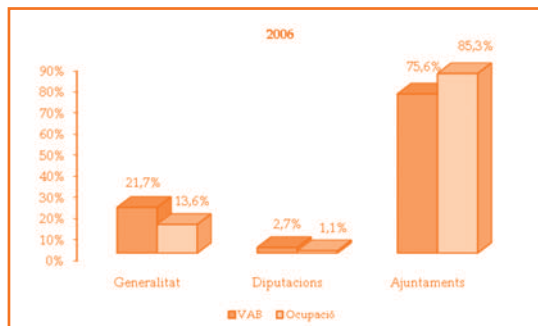
Taula 10: ESTIMACIÓ DEL VALOR AFEGIT BRUT

SECTOR PÚBLIC	2006	
	Milers €	%
VAB	106.208	100,0 %
GENERALITAT DE CATALUNYA	23.002	21,7 %
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	6.314	5,9 %
CENTRE D'ALT RENDIMENT	4.468	4,2 %
PORTS DE LA GENERALIAT	646	0,6 %
EQUACAT, SA	956	0,9 %
CIRCUIT DE CATALUNYA	4.696	4,4 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ LA MOLINA	4.568	4,3 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ VALL DE NÚRIA	1.353	1,3 %
DIPUTACIONS PROVINCIALS	2.866	2,7 %
AJUNTAMENTS	80.341	75,6 %

Font: Sindicatura de Comptes, Ministeri d'Economia i Hisenda, les mateixes empreses, INE i elaboració pròpia.

Les estimacions corresponents a aquestes institucions donen un VAB del sector de l'esport a Catalunya de més de 106 milions d'euros el 2006, amb una aportació majoritària dels ajuntaments (75,6 %), seguits per la Generalitat amb una participació del 21,7 % i les diputacions provincials amb un pes sobre el total proper al 3 % (taula 10 i gràfic 6).

Gràfic 6: PES EN EL VAB I L'OCUPACIÓ DEL SECTOR PÚBLIC

El nombre d'ocupats i ocupades en el sector públic relacionats amb l'esport va ser el 2006 d'unes 3.400 persones, de les quals el 85,3 % treballaven als ajuntaments, el 13,6 % a les diferents empreses de la Generalitat de Catalunya i l'1,1 % a les Diputacions (taula 11 i gràfic 6).

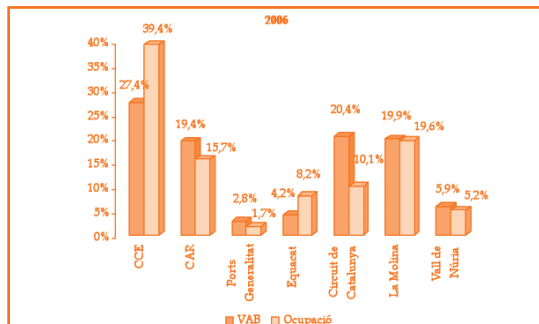
Taula 11: ESTIMACIÓ DE L'OCUPACIÓ

SECTOR PÚBLIC	2006	
	Nombre	%
OCUPATS/ADES	3.413	100,0 %
GENERALITAT DE CATALUNYA	464	13,6 %
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	183	5,4 %
CENTRE D'ALT RENDIMENT	73	2,1 %
PORTS DE LA GENERALIAT	8	0,2 %
EQUACAT, SA	38	1,1 %
CIRCUIT DE CATALUNYA	47	1,4 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ LA MOLINA	91	2,7 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ VALL DE NÚRIA	24	0,7 %
DIPUTACIONS PROVINCIALS	38	1,1 %
AJUNTAMENTS	2.911	85,3 %

Font: Sindicatura de Comptes, Ministeri d'Economia i Hisenda, les mateixes empreses, INE i elaboració pròpia.

El principal productor públic esportiu pel que fa a la Generalitat de Catalunya és el Consell Català de l'Esport, que va generar 6,3 milions d'euros de VAB el 2006, el 27,4 % del total d'aquesta administració pública, seguit pel Circuit de Catalunya, l'estació d'esquí de la Molina i el CAR, tots ells amb un VAB superior a 4,4 milions d'euros i uns pesos entorn del 20 % (gràfic 7). L'estació d'esquí de la Vall de Núria va produir 1,3 milions d'euros de VAB esportiu, mentre que Equacat, SA s'apropava al milió i Ports de la Generalitat superava els 646.000 euros.

Gràfic 7: PES EN EL VAB I L'OCUPACIÓ DE LES EMPRESES DE LA GENERALITAT

Educació esportiva

L'educació esportiva engloba tres productors del sector de l'esport: l'ensenyament no universitari, l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC) i les universitats. Tots ells tenen en comú, òbviament, la seva dedicació a l'ensenyança, però presenten certes diferències pel que fa a la seva valoració econòmica. Així, en els casos de l'ensenyament no universitari i de l'INEFC la seva producció va íntegrament al sector esportiu, mentre que a les universitats es troben dues particularitats: d'una banda, totes dediquen una part dels seus recursos a facilitar la pràctica esportiva als seus alumnes i, de l'altra, algunes ofereixen també estudis relacionats amb l'esport. Per últim, mentre que l'INEFC és un productor públic, tant l'ensenyament no universitari com les universitats tenen una part pública i una altra de privada.

Taula 12: ESTIMACIÓ DEL VALOR AFEGIT BRUT

EDUCACIO ESPORTIVA	2006	
	Milers €	%
VAB	158.917	100,0 %
ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI	142.001	89,4 %
INEFC	8.353	5,3 %
UNIVERSITATS	8.563	5,4 %
<i>ENSENYAMENTS D'ESPORT I RECERCA</i>	3.358	2,1 %
<i>SERVEIS D'ESPORT</i>	5.205	3,3 %
SECTOR PUBLIC	116.964	73,6 %
SECTOR PRIVAT	41.953	26,4 %

Font: Departament d'Educació, INEFC i elaboració pròpia.

L'educació esportiva aportava al VAB català del sector de l'esport l'any 2006 gairebé 160 milions d'euros, la part més important dels quals va correspondre a l'ensenyament no universitari, amb el 89,4 % del total, mentre que les aportacions de l'INEFC i del conjunt d'universitats eren similars i se situaven per sobre del 5 % (taula 12 i gràfic 8).

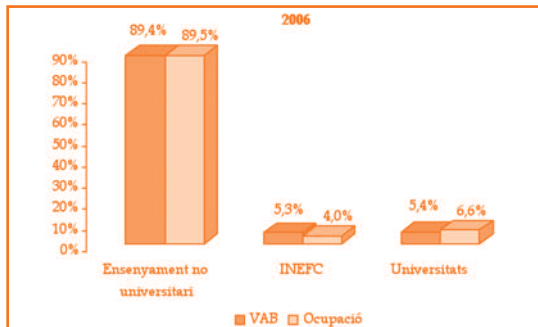
Taula 13: ESTIMACIÓ DE L'OCUPACIÓ

EDUCACIÓ ESPORTIVA		2006	
	Nombre	%	
OCUPATS/ADES	4.725	100,0 %	
ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI	4.228	89,5 %	
INEFC	187	4,0 %	
UNIVERSITATS	310	6,6 %	
<i>ENSENYAMENTS D'ESPORT I RECERCA</i>	145	3,1 %	
<i>SERVEIS D'ESPORT</i>	165	3,5 %	
SECTOR PÚBLIC	3.239	68,6 %	
SECTOR PRIVAT	1.487	31,5 %	

Font: Departament d'Educació, INEFC i elaboració pròpia.

Els i les ocupades en educació esportiva l'any 2006 van superar les 4.700 persones, i van presentar una estructura molt similar a la del VAB. En aquest sentit, cal tenir en compte que la part més important d'aquests productors correspon a l'ensenyament no universitari, el VAB del qual es compon únicament de remuneracions de persones assalariades (taula 13 i gràfic 8).

Gràfic 8: PES EN EL VAB I L'OCUPACIÓ DE L'EDUCACIÓ ESPORTIVA

1 Marc metodològic

1.1 Introducció

L'esport té una important vessant social, tant per l'elevada repercussió mediàtica dels grans esdeveniments esportius com pels hàbits de la pràctica i la participació de la ciutadania en les activitats esportives, que facilita les relacions, canalitza la necessitat de confrontació, desperta la creativitat i pot contribuir a millorar el clima social i a afavorir la integració social. És important reconèixer aquesta rellevància social de l'esport, ja que té, al seu torn, una traducció econòmica en tant que les activitats del sector de l'esport generen producció de béns i serveis, distribueixen rendes i creen ocupació.

Els procediments de recollida i compilació d'informació sobre els sectors que componen els sistemes econòmics són cada dia més complets, i responen millor a les necessitats de descriure acuradament l'engranatge de les peces dins del

conjunt. No obstant això, les categories estàndards que els sistemes de comptabilitat econòmica contemplen no sempre coincideixen amb sectors que tenen una rellevància econòmica o social d'especial interès. Aquest és el cas de l'esport, que no és un sector econòmic en el sentit terminològic de la comptabilitat nacional, sinó que és un multisector (o sector transversal) que engloba activitats diferenciades.

Així, un projecte que abordi l'estimació del pes econòmic del sector esportiu requerirà un esforç inicial de definició de diferents aspectes, de concreció de les fonts a utilitzar i de disseny de la metodologia a seguir, per tal que la consistència de futurs mesuraments estigui garantida i permeti, així, la comparació temporal. A més, el treball també comportarà la manipulació de la informació existent o generada i la generació, quan s'escaigui, de les dades originals.

Qualsevol mesura de la repercussió de l'esport en l'economia ha de partir de definir, prèviament, si el que es vol mesurar és el pes econòmic de l'esport o bé el seu impacte. El pes econòmic es pot definir, en una primera instància, com el valor econòmic del volum d'activitats que, de manera directa i indirecta, estan lligades a les activitats esportives i a la pràctica de l'esport. L'impacte econòmic de l'esport és un concepte més ampli i té a veure amb els efectes d'expansió que aquest promou dins del teixit econòmic global. Per tant, és evident que per valorar l'impacte es necessita un model econòmic on el comportament del sector i els seus lligams amb la resta de sectors estiguin adequadament representats. Tanmateix, l'objecte d'aquest estudi no és tant desenvolupar un model econòmic de l'esport, sinó posar les bases estadístiques i comptables per poder identificar i mesurar el pes econòmic de l'esport a Catalunya.

La mesura del pes econòmic de l'esport es fa a partir de les pautes del que es coneix com a comptes satèl·lit, enfocament metodològic utilitzat en altres sectors, com per exemple en el cas del turisme, de manera habitual. La metodologia no només ha de considerar el procediment de definició dels productes i productors esportius, sinó que ha de valorar les necessitats d'informació estadística i la disponibilitat d'aquesta per a Catalunya.

1.2 Indicadors de pes econòmic

La mesura més immediata del pes d'un sector en una economia és la seva participació en la producció, la qual es pot aproximar de dues maneres diferents. La primera consisteix a mesurar la producció total o efectiva, que inclou la producció global d'un sector independentment de qui són els demandants del seu producte. En aquest cas, la demanda pot originar-se en altres empreses o sectors (demanda intermèdia), o bé ser per al consum de les famílies, la formació bruta de capital, les exportacions o el consum de les administracions públiques (demanda final). Des de la perspectiva d'un sector o empresa, té sentit mesurar-ne la producció total però no tant des de la perspectiva agregada de l'economia, ja que en aquest cas s'incorreria en una doble comptabilitat dels béns intermedis, és a dir, d'aquella part de la producció que es destina a altres sectors com a input productiu. No tenir en compte aquestes diferències pot donar lloc a mesures de pes econòmic poc creïbles, o si més no diverses, des de la perspectiva microeconòmica. Per evitar aquesta dificultat, la segona manera de mesurar la producció es basa a tenir en compte exclusivament la producció neta o final, de manera que el problema de la doble comptabilitat dels consums intermedis no es presenti. Aquesta mesura d'aportació neta s'anomena producte interior brut (PIB) de l'economia, i consisteix en la valoració del flux de producció final o neta d'una economia en un període determinat (habitualment un any).

En termes macroeconòmics, el PIB coincideix amb el valor afegit brut (VAB), i aquest és una mesura de les rendes que s'han distribuït als factors productius com a conseqüència de les activitats de producció. Ara bé, en termes microeconòmics, és a dir, des de la perspectiva dels sectors d'activitat que componen l'economia, hi ha diferències entre PIB i VAB sectorial. Es considera com a exemple il·lustratiu el cas fictici d'una economia molt simple amb dos sectors productius (indústria i serveis) i dos factors primaris de producció (treball i capital). Hi ha tres maneres de mesurar el PIB que han de ser necessàriament coincidents en nivell agregat:

- 1) PIB via producció neta.
- 2) PIB via despesa final.
- 3) PIB via rendes factorials.

El PIB calculat via producció (oferta) és la suma de cada branca d'activitat productiva en la creació de valor afegit. Així, la producció total o bruta de l'economia seria la suma de la producció bruta de cada sector, de la qual s'hauria de restar la producció intermèdia (suma de les produccions intermèdies de cada subsector) per obtenir la producció neta. El PIB via despesa final (demanda) registra les utilitzacions finals dels béns i serveis per part dels sectors institucionals (consumidors/consumidores, empreses, sector públic, sector exterior).

Des del punt de vista de la renda, el PIB és la suma de les remuneracions dels factors de producció primaris que han intervingut en el procés productiu, en aquest cas treball i capital. Aquest concepte és el que s'anomena valor afegit brut i, en aquesta economia simplificada, és la suma de la remuneració dels i de les assalariades i de l'excedent brut d'explotació. A partir de les dades següents es comprova com, efectivament, el PIB agregat d'una economia és el mateix, independentment del mètode de valoració emprat.

Producció total:	XT	= 250
Consum intermedi:	XI	= 160
Consum final:	C	= 70
Inversió:	FBK	= 20
Salari:	W	= 50
Excedent:	EBE	= 40

PIB (producció neta)	= XT - XI = 250 - 160 = 90
PIB (despesa final)	= C + FBK = 70 + 20 = 90
PIB (rendes)	= W + EBE = 50 + 40 = 90

Tanmateix, la situació pot variar quan es vol analitzar l'estructura sectorial de la mateixa economia, les interrelacions entre els sectors de la qual estan representades en la taula següent *input-output* (taula 1.1).

Taula 1.1: EXEMPLE 1

TAULA INPUT-OUTPUT

	1	2	C. I. (ingrés)	Consum	Inversió	
1. Indústria	10	80	90	10	0	100
2. Serveis	40	30	70	60	20	150
Consums intermedis (cost)	50	110				
Rendes del treball	40	20				
Rendes del capital	10	20				
Rendes totals (VAB)	50	40				
Total	100	150				

Font: elaboració pròpia.

En aquest exemple, les dades de PIB agregades continuen respectant les igualtats esmentades. En canvi, el PIB dels sectors calculat com a producció neta (producció total menys consums intermedis) és de:

$$\text{PIB indústria (producció neta)} = 100 - (10 + 40) = 50$$

$$\text{PIB serveis (producció neta)} = 150 - (80 + 30) = 40$$

Xifres que coincideixen amb el càlcul del PIB (VAB) fent servir les rendes generades:

$$\text{VAB indústria (rendes)} = 50 (40 + 10)$$

$$\text{VAB serveis (rendes)} = 40 (20 + 20)$$

Però que són notòriament diferents de les resultants d'utilitzar el mètode de la despesa final (consum + inversió):

$$\text{PIB indústria (despesa final)} = 10 (10 + 0)$$

$$\text{PIB serveis (despesa final)} = 80 (60 + 20)$$

Mentre que per al global de l'economia es compleix que $\text{PIB} = \text{VAB} = 90$, la desagregació en sectors mostra l'asimetria entre PIB i VAB. Així, el "pes" d'un sector variarà en funció de la mesura emprada:

$$\text{Pes indústria en PIB total (producció neta) [VAB total (rendes)]} = 50/90 = 55,56 \%$$

$$\text{Pes serveis en PIB total (producció neta) [VAB total (rendes)]} = 40/90 = 44,44 \%$$

$$\text{Pes indústria en PIB total (despesa final)} = 10/90 = 11,11 \%$$

$$\text{Pes serveis en PIB total (despesa final)} = 80/90 = 88,89 \%$$

S'observa que amb la segona mesura (PIB) la indústria té poc pes, mentre que amb la primera mesura (VAB) en té molt més. De fet, la producció final d'un sector pot ser un mal indicador del seu pes. La indústria, per exemple, podria no produir res per a la demanda final però no tindria excessiu sentit dir que l'activitat productiva del sector no aporta valor a l'economia. Aquest fet queda més clar amb el segon exemple, en el qual també s'ha fet servir una taula *input-output* fictícia en la qual el sector "indústria" no ven cap unitat del seu producte a la demanda final, és a dir, ni al consum de les famílies ni a la

Taula 1.2: EXEMPLE 2

TAULA INPUT-OUTPUT						
	1	2	CI (ingrés)	Consum	Inversió	Total
1. Indústria	10	80	90	0	0	90
2. Serveis	40	30	70	60	20	150
Consums intermedis (cost)	50	110				
Rendes del treball	30	20				
Rendes del capital	10	20				
Rendes totals (VAB)	40	40				
Total	90	150				

Font: elaboració pròpia.

inversió de les empreses (taula 1.2).

El PIB i el VAB de l'economia continuen coincidint i són ara de 80, mentre que el pes de la indústria segons el criteri "rendes generades" serà del 50 % ($40/80 = 50\%$) i segons el criteri "despesa final" serà zero ($0/80 = 0\%$). Tanmateix, no es pot afirmar que la indústria no té cap pes en l'economia simplement pel fet que la seva producció es destini íntegrament als consums intermedis. És evident, per tant, que per mesurar el pes econòmic d'un sector s'hauria de fer servir el criteri de les rendes generades (valor afegit brut), senzillament perquè no hi ha cap sector que pugui produir sense factors primaris. En conseqüència, la mesura de pes econòmic a emprar per determinar la participació d'un sector en el conjunt de l'economia, s'hauria de correspondre al pes de les rendes generades i distribuïdes als factors primaris que han

participat en el desenvolupament de les activitats productives del sector, independentment de si aquestes han estat adreçades a satisfer la demanda final o la demanda intermèdia.

Tres factors donen suport a l'elecció del valor afegit brut com la magnitud econòmica de referència per determinar el pes econòmic del sector de l'esport a Catalunya. El primer és que el valor afegit brut és la magnitud econòmica que més s'utilitza en les comparacions de la dimensió econòmica de les diferents branques d'activitat d'una economia. El segon factor és que el valor afegit brut permet evitar duplicitats de comptabilització, ja que descompta els consums intermedis. Finalment, cal remarcar que la xifra del valor afegit brut d'un sector d'activitat és una bona mesura del seu resultat econòmic.

En definitiva, en termes relatius el pes d'un sector en el conjunt de l'economia es mesurarà per la seva participació en el VAB, ja que és aquest concepte de producció el que té sentit en el nivell agregat. Ara bé, en termes absoluts, és perfectament possible i legítim mesurar la producció efectiva d'un sector com a indicador del seu volum global d'activitat. De fet, això és el que rutinàriament succeeix en la construcció dels comptes de resultats (pèrdues i guanys) de les empreses.

En condicions ideals de disponibilitat d'informació es pot mesurar, per a un període determinat, la contribució del sector de l'esport al conjunt de l'economia. Amb un ordre incremental de mesura d'aquesta contribució, es poden distingir:

- L'aportació neta del sector de l'esport mesurada pel valor afegit i el pes percentual que aquest representa en el VAB de l'economia catalana. Aquesta mesura relativa lliga l'activitat del sector a la producció neta que ha tingut lloc a Catalunya durant el període d'estudi.

- La producció efectiva del sector de l'esport, que resulta de sumar el VAB i els consums intermedis que indiquen, al seu torn, els lligams dels productors esportius amb ells mateixos i amb la resta de sectors com a proveïdors. Aquesta xifra és, des de la perspectiva de l'oferta, un indicador del consum total fet en béns i serveis proveïts pels productors.
- La despesa total (*turnover*) del sector de l'esport, que parteix del consum total i afegeix les inversions fetes pels productors esportius, que s'entenen com l'adquisició de nous actius que contribueixen a mantenir i millorar l'estoc de capital del sector de l'esport (infraestructures esportives). Aquesta xifra és un indicador, de nou des de la perspectiva de l'oferta, del volum total de recursos que mou el sector de l'esport.

Dels dos exemples ficticis anteriors es desprèn que si es disposés d'una taula input-output empírica en què estigués reportat el sector de l'esport, aleshores el problema estaria resolt. En efecte, tant a nivell relatiu (participació del VAB del sector) com a nivell absolut (producció efectiva), la taula incorporaria tota la informació comptable necessària. Malauradament per als objectius d'aquest estudi, les taules *input-output* empíriques, com l'elaborada per a l'economia catalana del 2001 per l'Idescat ⁵, es construeixen fent servir criteris de desagregació sectorial basats en afinitat productiva, ja que l'economia s'ha de classificar en sectors excloents i exhaustius. Cadascun dels sectors inclosos en una taula incorpora aquelles empreses que produeixen béns i serveis propers entre si, i que comparteixen una estructura de producció i de costos similar. El sector de l'esport, com ja s'ha mencionat prèviament, no es correspon amb un sector productiu típic d'una taula *input-output* i, per tant, no apareix com a tal en la classificació sectorial de la taula de Catalunya. Aquesta és una dificultat que s'ha de superar per estimar el pes econòmic de l'esport en l'economia catalana.

⁵ Idescat (2007).

1.3 L'esport com a productor de béns i serveis

La valoració econòmica de l'esport es fa des de la vessant de l'oferta, és a dir, mitjançant l'estimació del valor afegit brut generat per aquest sector, així com dels seus components i altres agregats econòmics. El primer pas de l'anàlisi és, per tant, identificar els proveïdors de béns i serveis associats a l'esport, tant des de la vessant privada com des de la vessant pública. S'anomenen aquests proveïdors com a unitats d'oferta esportiva (UOE), entenent que poden ser tant proveïdors exclusius (per exemple, els clubs esportius) com compartits (empreses o administracions que, parcialment, proveeixen béns i serveis esportius).

En la provisió de béns i serveis esportius, les UOE adquireixen altres béns i serveis necessaris per a la producció del sector (consums intermedis), i lloguen els factors primaris (serveis de treball i serveis de capital) que contribueixen a la preparació i transmissió dels béns i serveis pròpiament esportius (valor afegit). La comptabilització dels consums intermedis de les UOE implica mesurar els costos materials que la provisió dels seus béns i serveis esportius comporta; així es capta des del cantó de l'oferta l'efecte d'arrossegament que exerceixen les UOE sobre elles mateixes i sobre la resta de sectors econòmics.

Els productes poden ser béns i serveis propis o característics de l'esport o béns i serveis derivats o connexos. Els productes propis són aquells que estan vinculats directament a l'activitat esportiva d'una UOE (fabricació de material per a la pràctica esportiva, proveïment de serveis esportius, etc.). Els productes derivats es manifesten com a conseqüència de l'existència d'una activitat esportiva, però no són intrínsecs a aquesta, sinó oferts per sectors econòmics no catalogats específicament com a esportius però complementaris a l'existència i la pràctica de l'esport (serveis de transport, allotjament i restauració, assegurances, etc.).

Un enfocament diferent del discutit seria el de demanda, que comportaria mesurar la despesa final en esport dels agents econòmics, especialment el consum per part de les famílies i les administracions públiques, la formació bruta de capital i les exportacions. Com que la demanda final de béns i serveis esportius és essencialment una demanda de consum privat, aquest enfocament hauria de descansar en la disponibilitat d'una enquesta específica a les famílies sobre els hàbits i consums en esport atès que, de nou, aquest sector no forma part de les estadístiques incloses en una taula *input-output*. Com s'ha esmentat prèviament, i sense treure importància a l'enfocament de demanda, la mesura de l'aportació econòmica neta de l'esport com a sector econòmic s'ha de basar en el valor que aquest afegeix en el procés productiu i, per aquesta raó, l'estudi se centra en el costat de l'oferta.

Un cop establert aquest principi metodològic d'actuació, la primera tasca consisteix a definir i especificar les UOE per després analitzar per a cadascuna d'aquestes els comptes de resultats (estat d'ingressos i despeses), distingint els conceptes que apareixen detallats a la taula 1.3. La disponibilitat pot ser directa (censal) o el resultat d'una estimació en els casos en què és necessari fer servir una mostra per aproximar un cens no observable directament.

La columna "Ingrés" descriu la producció total d'una UOE des de la perspectiva

Taula 1.3: COMPTES D'EXPLOTACIÓ DE LES UOE

QUADRE D'INGRESSOS I DESPESES					
	(a)	(b)	(a)+(b)	(c)	(a)+(b)+(c)
	Salariis	Excedent	Valor afegit	Consums intermedis	Ingrés
Sector privat					
UOE-1
UOE-2
...					
Suma UOE privades
Sector públic					
UOE-3
UOE-4
...					
Suma UOE públiques
Total

Font: elaboració pròpia.

microeconòmica, i es deriva de la suma de les partides de despesa (a), (b) i (c) sota el criteri comptable habitual que l'excedent d'explotació, columna (b), és la partida d'ajust entre ingressos i despeses ⁶. La partida "Ingrés" és, per tant, la valoració econòmica de la producció total de les UOE, mentre que la columna "Valor afegit" indica l'aportació neta a la producció de les UOE que integren el sector de l'esport. La xifra total permetrà mesurar el pes del sector de l'esport, en termes relatius, en el VAB de l'economia catalana.

Per dur a terme la valoració del VAB dels diferents productors esportius catalans es poden fer servir les definicions i conceptes dels agregats econòmics que s'utilitzen en la comptabilitat nacional, el principal objectiu de la qual és oferir una representació quantificada de la realitat econòmica referida a àmbits territorials i temporals determinats.

El Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals 1995 (SEC-95)⁷ diferencia entre dos tipus de producció. La producció de mercat és, òbviament, la que es ven en el mercat, mentre que la producció no de mercat és la feta per les administracions públiques i les institucions sense ànim de lucre que se subministra a les llars gratuïtament, o a un preu que no és econòmicament significatiu perquè no cobreix el 50 % dels costos de producció.

Pel que fa a la valoració de la producció, el SEC-95 defineix dos criteris: el preu d'adquisició (de mercat), que es correspon amb el preu pagat pel comprador, i el preu bàsic, que és un concepte de preu des de la perspectiva de la unitat productora. La diferència entre aquests dos conceptes ve donada, d'una banda, pels marges de comercialització i transport i, de l'altra, per la incidència dels impostos sobre la producció.

Els impostos sobre la producció es poden dividir en impostos sobre els productes (IVA, impostos especials i altres similars) i altres impostos sobre la

⁶ En el cas del sector privat, l'excedent brut d'explotació representa el marge o resultat brut de l'empresa abans de deduir els interessos (càrrega financera), les amortitzacions o deprecacions, i l'impost sobre societats (Muñoz, 2000).

⁷ *Reglamento(CE) n° 2223/96 del Consejo Europeo (1996).*

producció (impost d'activitats econòmiques (IAE), impost sobre béns immobles (IBI), llicències, etc.), que són els que suporten les empreses com a resultat de la seva participació en el procés productiu, independentment de la quantitat o el valor dels béns i serveis produïts o venuts. Així mateix, els preus percebuts per productors i compradors es poden veure alterats per les subvencions, que són pagaments sense contrapartida que les administracions públiques efectuen als productors a fi d'influir en els seus nivells de producció, en els seus preus o en la remuneració dels factors de producció. Les subvencions també es poden dividir entre subvencions als productes, que es paguen per unitat de producte o com un percentatge del preu unitari, i les altres subvencions a la producció (explotació), que comprenen les que poden rebre les unitats productives com a conseqüència de la seva participació en la producció (Idescat, 2007).

Quan es parla d'impostos nets significa que se'ls ha descomptat les subvencions, i la inclusió d'impostos nets als productes permet passar de magnituds expressades a preus bàsics a magnituds expressades a preus de mercat. Excepte en les activitats econòmiques subvencionades, les magnituds a preus de mercat són superiors a les de preus bàsics.

El SEC-95 opta clarament per la valoració de la producció (i de totes les variables d'oferta) a preus bàsics, sempre que es pugui aplicar, ja que aquests preus són observables directament pel productor i són els que millor eliminen les distorsions que els impostos introdueixen en els preus. Així, la valoració a preus bàsics no inclou els impostos sobre els productes, mentre que sí que inclou les subvencions als productes, l'existència de les quals permet a la unitat productora produir a un cost inferior. En canvi, els altres impostos nets a la producció sí que formen part dels preus bàsics, perquè es poden interpretar com un cost fix per a l'empresa ⁸. D'altra banda, en la valoració dels consums intermedis (i de totes les variables de demanda) el SEC-95 es decanta per la valoració a preus d'adquisició (INE, 1997).

⁸ Cal notar que hi ha una valoració complementària, anomenada a cost de factors, que exclou qualsevol classe d'impostos sobre la producció.

Com que el VAB es pot expressar com el saldo entre la producció i els consums intermedis, la seva valoració es deriva de la d'aquestes magnituds. Així, el VAB a preus bàsics es defineix com la producció valorada a preus bàsics menys els consums intermedis valorats a preus d'adquisició i, per tant, no inclou els impostos menys les subvencions sobre els productes. Els components del VAB són la remuneració dels i de les assalariades, els altres impostos a la producció nets de subvencions i l'excedent brut d'explotació.

La valoració econòmica de la producció i el VAB de tots els productors esportius es basa en aquest marc metodològic general, tot i que cada un d'ells presenta certes particularitats metodològiques. Les bases de dades disponibles, les dificultats pràctiques que poden sorgir per accedir a la informació, i els procediments d'estimació i aproximació comptable de cada productor, s'exposen en detall en els apartats següents.

El VAB de Catalunya que s'utilitzarà a efectes comparatius és el corresponent als anys 2006 i 2007 de la Comptabilitat Regional d'Espanya base 2000, que elabora l'INE. Segons aquesta font, el VAB català (a preus bàsics) va ser de 163.788 milions d'euros el 2006 i de 176.222 milions el 2007, mentre que el PIB de Catalunya va ser de 183.906 milions d'euros el 2006 i de 196.534 milions el 2007 ⁹.

Una segona dimensió de la incidència del sector de l'esport en l'economia és la seva contribució a l'ocupació. De nou, sota una disponibilitat ideal d'accés a dades, seria possible mesurar el nombre de llocs de treball generats per les UOE, tant per part de les privades com de les públiques. Una peculiaritat important del sector de l'esport és la seva capacitat d'atracció de voluntariat per desenvolupar tasques de suport i promoció, llocs de treball que s'han d'entendre com a no remunerats a preus de mercat.

⁹ A desembre de 2009, la dada del 2006 és provisional i la del 2007 un avançament.

Enllestit el marc conceptual, a la pràctica és habitual haver de resoldre un munt de dificultats per poder fer operatius els càlculs. A tall d'exemples no exhaustius: absència de dades o dades incompletes; sectors productius on és difícil, si no impossible, destriar quina part de l'activitat correspon a béns i serveis esportius; impossibilitat de disposar de dades censals i necessitat de dissenyar enquestes; dificultat per delimitar el marc territorial d'algunes activitats productores de béns i serveis (importacions i exportacions amb la resta d'Espanya i l'estranger), etc. Aquest tipus de problemes no són en cap cas exclusius del sector de l'esport, sinó que són comuns quan es tracta d'avaluar l'activitat econòmica de qualsevol sector que comparteixi amb el de l'esport la característica de ser un multisector no inclòs dins de les categories de la comptabilitat nacional. La tasca de qui investiga, en aquests casos, consisteix a reduir al màxim les discrepàncies entre els requeriments del marc conceptual i les limitacions inevitables de la informació disponible. Com a sistemàtica de treball, cal fer explícites les dificultats que es troben i plantejar solucions per tractar d'establir quantitativament els marges d'error o, en el seu defecte, qualitativament les limitacions que envolten els resultats.

1.4 Classificació dels productors esportius

En la classificació dels productors esportius la primera distinció que s'ha plantejat és la que correspon a UOE privades i públiques, la qual respon, òbviament, a un criteri de personalitat jurídica, però té al mateix temps un contingut informatiu rellevant, ja que els procediments comptables d'ambdós tipus de productors difereixen lleugerament. Es presenta a continuació un catàleg que permet establir uns criteris de classificació per encabir sistemàticament les UOE catalanes.

En el cas de les UOE privades, es distingeix entre aquelles que participen en el mercat amb l'objectiu d'assolir beneficis i les institucions privades sense finalitat de lucre (IPSAL). Entre les primeres, al seu torn, cal diferenciar entre les persones jurídiques, les persones físiques i d'altres:

- Les persones jurídiques o societats integren tots els productors l'activitat principal dels quals està lligada a la provisió de béns i serveis esportius. La identificació de les societats descansa en els codis CCAE (Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques) que s'il·lustren amb detall en l'apartat corresponent.
- Les persones físiques integren tots els productors de béns i serveis esportius que no constitueixen societats.
- La tercera categoria correspon a situacions diverses que es poden ocasionar. Una és el de les societats mercantils l'objecte de les quals no és la transmissió de béns i serveis esportius, sinó la transmissió de continguts informatius lligats al món de l'esport. Són societats que, en termes de tecnologia productiva, pertanyen al sector específic dels mitjans de comunicació, però que en termes de mercat responen clarament a una dinàmica estrictament esportiva. És el cas de la premsa escrita esportiva o dels canals de televisió esportius. Una altra situació és l'oferta de béns i serveis esportius lligats a les universitats privades de Catalunya.

En relació amb el segon bloc, les institucions sense finalitat de lucre, s'inclouen:

- Les federacions esportives, que són agrupacions privades que representen un col·lectiu particular de clubs i associacions connectats a una determinada pràctica esportiva.
- Els consells esportius, que són agrupacions esportives formades per associacions escolars, clubs, federacions esportives, ajuntaments i consells comarcals que es dediquen al foment, la promoció i l'organització de l'activitat esportiva en edat escolar.
- Els clubs i associacions esportives pròpiament dits.

Pel que fa a les UOE públiques, hi ha una varietat d'institucions que proveeixen béns i serveis esportius als ciutadans. Es poden distingir les següents:

- Les institucions i organismes que pertanyen a la Generalitat de Catalunya a través de la Secretaria General de l'Esport:
 - Consell Català de l'Esport.
 - Centre d'Alt Rendiment Esportiu.
 - Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya.
 - Altres institucions.
 - Les diputacions provincials.
 - Els ajuntaments.
 - L'educació esportiva no universitària i les universitats.

Cal esmentar que, ateses les seves característiques especials, s'han estudiat els espais esportius singulars següents: ports esportius, pistes d'esquí, camps de golf, refugis de muntanya, circuits de motor i camps de tir. S'ha verificat que la gran majoria d'aquests equipaments són de propietat i gestió privada i, com a tals, figuren en les estadístiques o bé com a clubs esportius o bé com a empreses privades, segons s'escaigui, per la qual cosa la valoració econòmica de la seva activitat ja està inclosa en l'anàlisi d'aquests productors ¹⁰.

En canvi, sí que cal considerar els espais de propietat i gestió públiques, l'anàlisi dels quals s'ha de fer a partir dels seus pressupostos. Així, s'han repassat una per una les institucions públiques que gestionen aquest tipus d'espais, la majoria de les quals són ajuntaments o organismes autònoms dels mateixos ajuntaments i, per tant, no cal considerar-los a part perquè estan inclosos en l'anàlisi d'aquestes corporacions locals. D'altra banda, hi ha un cert nombre d'instal·lacions que sí que s'han de tenir en consideració, perquè són productors esportius de la Generalitat. Segons l'inventari d'ens públics del Departament d'Economia i Finances, hi ha les següents entitats

¹⁰ A manera d'exemple es pot comentar que tots els camps de golf de Catalunya són privats, tant en gestió com en propietat, o que els refugis de muntanya són majoritàriament de clubs esportius o pertanyen a alguna federació esportiva.

públiques relacionades amb l'esport: Ports de la Generalitat, empresa pública que gestiona un nombre de ports esportius del litoral català; la societat mercantil de capital públic Equacat, SA, que gestiona les instal·lacions del Canal Olímpic de Castelldefels, i els consorcis del Centre d'Estudis Olímpics (UAB), del Circuit de Catalunya, del Circuit de Motocròs de Catalunya, de l'Aeròdrom de la Cerdanya i del Patronat de la Vall de Núria. En el moment de tancar aquest document (desembre del 2009), encara no s'ha rebut la informació corresponent al Circuit de Motocròs i a l'Aeròdrom de la Cerdanya, per la qual cosa no s'han inclòs en l'anàlisi.

2 Sector privat amb ànim de lucre

2.1 Societats

2.1.1. Introducció

En aquest apartat troben lloc totes aquelles entitats que tenen com a objectiu principal obtenir beneficis i prenen la forma de persones jurídiques o societats. Així, per exemple, hi pertanyen societats mercantils com les societats anònimes esportives, els comerços minoristes d'articles esportius, els establiments per al lloguer d'articles esportius i les empreses de gestió d'equipaments per a la pràctica esportiva, entre d'altres. Amb diferència, el grup de productors privats identificats com a societats són els que acumulen la part més important del sector de l'esport".

La manera més eficient d'agrupar aquestes entitats és a partir de la classificació d'activitats econòmiques, que permet identificar i classificar les diferents empreses segons l'activitat econòmica que duen a terme. L'estructura d'una classificació està determinada

establint diferents nivells d'agregació, que són la conseqüència lògica d'ordenar i organitzar els fenòmens i/o objectes per classificar. A Catalunya la classificació d'activitats vigent el 2006 i el 2007 era la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques de l'any 1993 (CCA-93), que es correspon amb la del conjunt de l'Estat CNAE-93, i que forma part d'un sistema d'harmonització de nomenclatures de caràcter econòmic establert per Nacions Unides i la Comunitat Europea.

Per tal d'adaptar-se millor a la realitat econòmica actual, la CCA s'ha revisat recentment, revisió que s'ha començat a aplicar el 2009. Cal comentar que alguns dels canvis introduïts per la nova classificació afecten directament les activitats relacionades amb el sector de l'esport, amb modificacions en els continguts d'algunes categories com l'educació, on s'han creat divisions que recullen activitats educatives relacionades amb l'esport. També hi ha una desagregació més clara de l'esport dins de les activitats artístiques, recreatives i d'espectacles.

El primer pas, a fi de recollir la informació, és identificar quins codis de la CCA poden contenir societats relacionades amb la producció de béns i serveis propis (característics) o derivats (connexos) del sector de l'esport. A la taula 2.1 es presenta un llistat dels sectors de la CCA-93 a cinc dígits on es poden localitzar els productors característics i els productors connexos, els productes esportius que inclou cada codi i la correspondència amb els codis de la CCA-2009.

Cal assenyalar que tant l'educació esportiva (productor característic) com els productors connexos relacionats amb els mitjans de comunicació es tracten a part atesa la seva especificitat. D'altra banda, no hi ha informació disponible de les branques de la construcció (codis 45211 i 45232), ja que les principals fonts d'informació no les investiguen. De totes maneres, una part important d'aquestes activitats queda recollida en les dades d'inversió del sector privat i de les administracions públiques en infraestructures esportives.

¹¹ A Andalusia, el 78,3 % de la producció total i el 65,3 % del valor afegit (Otero, 2000).

Taula 2.1: SECTORS DE LA CNAE ASSOCIATS AL SECTOR DE L'ESPORT

CCAE-93	PRODUCTORS CARACTERÍSTICS	PRODUCTES ESPORTIUS	CCAE-2009
1740	Fabricació d'altres articles confeccionats amb tèxtils, excepte peces de vestir	Veles per a embarcacions esportives	1392
18242	Confecció de roba d'esport	Roba d'esport	1419
1930	Fabricació de calçat	Calçat esportiu	1520 i 3230
29602	Fabricació d'armes lleugeres	Armes de foc i municions per a la pràctica esportiva	2540 i 3311
3410	Fabricació de vehicles de motor	Motos i automòbils de carreres, karts, vehicles per a camps de golf, motos de neu	2910
3512	Construcció i reparació d'embarcacions d'esbarjo i d'esport	Embarcacions esportives	3012 i 3315
3542	Fabricació de bicicletes	Bicicletes i els seus recanvis	3092
364	Fabricació d'articles d'esport	Articles d'esport	3230
45211	Construcció d'edificis	Edificis d'instal·lacions esportives	4122
45232	Construcció de carreteres, autopistes, aeròdroms i instal·lacions esportives	Estadis, piscines esportives, gimnasos, pistes de tennis, camps de golf i altres	4122
5142	Comerç a l'engròs de peces de vestir i calçat	Roba i calçat esportius	4642
51475	Comerç a l'engròs d'altres productes d'ús domèstic	Articles d'esport i bicicletes	4649
5212	Comerç al detall d'altres productes en establiments no especialitzats	Articles d'esport	4719
5242	Comerç al detall de peces de vestir	Roba d'esport	4771
5243	Comerç al detall de calçat i articles de cuir	Calçat esportiu	4772
52483	Comerç al detall de joguines i articles d'esport	Articles d'esport	4764
55212	Refugis de muntanya	Refugis de muntanya	5520
71403	Lloguer d'equip i material esportiu	Patins, esquís, bicicletes, etc.	7721
80422	Acadèmies	Educació esportiva	8551
926	ACTIVITATS ESPORTIVES	ACTIVITATS ESPORTIVES	931
	9261 Gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives	Estadis i altres instal·lacions	9311 i 9329
	<i>92611 Gestió d'estadis i poliesportius</i>	<i>Poliesportius, gimnasos, estadis, piscines, pistes de tennis, etc., a l'aire lliure o en recintes coberts</i>	<i>9311</i>
	<i>92612 Gestió d'estacions d'esquí</i>	<i>Estacions d'esquí</i>	<i>9329</i>
	<i>92613 Gestió d'altres instal·lacions esportives</i>	<i>Camps de golf, hipòdroms, circuits de motor i similars a l'aire lliure</i>	<i>9311</i>
	9262 Altres activitats esportives	Gestió d'altres instal·lacions esportives	9311, 9312, 9313 i 9319
	<i>92621 Clubs i escoles esportives</i>	<i>Clubs de futbol, de natació, de golf, d'esports d'hivern, d'equitació, escoles esportives, gimnasos i altres</i>	<i>9312 i 9313</i>
	<i>92622 Gestió de ports esportius</i>	<i>Ports esportius</i>	<i>9329</i>
	<i>92623 Altres activitats relacionades amb l'esport</i>	<i>Promoció, organització i producció d'espectacles esportius, activitats de professionals de l'esport i altres activitats</i>	<i>9311 i 9319</i>

Taula 2.1: SECTORS DE LA CNAE ASSOCIATS AL SECTOR DE L'ESPORT

CCAIE-93	PRODUCTORS CONNEXOS	PRODUCTES ESPORTIUS	CCAIE-2009
2212	Edició de periòdics	Periòdics esportius i generalistes	5813
2213	Edició de revistes	Revistes esportives	5814
2221	Impressió de periòdics	Periòdics esportius i generalistes	1811
922	Activitats de ràdio i televisió	Programació esportiva	5916, 5918, 6010 i 6020
92712	Loteries i apostes	Travesses i altres	9200

Font: elaboració pròpia.

2.1.2. Dades econòmiques: metodologia

Les principals fonts d'informació per a les societats són el *Sistema de Análisis de Balances Ibéricos (SABI)* i les enquestes de l'INE: *Encuesta Industrial de Empresas*, *Encuesta Anual de Servicios* i *Encuesta Industrial de Productos*, l'explotació de les quals per a Catalunya la fa l'Idescat, i que permeten accedir a informació empresarial fins a un nivell de desagregació de quatre dígits de la CCAE.

El SABI és una base de dades que conté informació general i financera de més de 800.000 empreses espanyoles, disposa de fins a 10 anys d'informació històrica dels comptes de cada empresa i permet fer anàlisis estadístiques i/o comparatives. Cal, però, tenir en compte dues limitacions d'aquesta font, la primera de les quals prové del fet que les empreses s'atorguen a si mateixes el codi de la CCAE que millor representa la seva activitat, fet que pot portar a problemes d'ubicació i a una classificació deficient. El segon aspecte per valorar és que es tracta d'informació sobre la seu social i no dels establiments.

L'*Encuesta Industrial de Empresas* i l'*Encuesta Anual de Servicios* tenen com a objectiu proporcionar informació precisa i fiable de les principals característiques estructurals i d'activitat dels diversos sectors que constitueixen, respectivament, el sector industrial i el sector dels serveis de mercat, excepte els d'intermediació financera. Ambdues enquestes s'articulen al voltant de l'empresa com a eix principal de recerca, tot i que la necessitat de tenir a l'abast

informació regionalitzada, així com un interès a disposar de resultats per a les diferents branques d'activitat, han portat a considerar l'establiment com a unitat complementària d'observació i anàlisi. Les dades d'aquestes enquestes possibiliten estudiar la situació estructural de l'activitat productiva des de l'òptica dels ingressos i les despeses: personal ocupat, hores treballades, xifra de negoci, consums i treballs fets per altres empreses, despesa de personal, etc. A més a més, s'obtenen dades sobre la inversió feta i els impostos sobre l'activitat productiva.

En el cas de l'enquesta industrial, la població objecte d'estudi es divideix per al disseny de la mostra en un conjunt de sectors industrials, cada un dels quals constitueix una població independent a l'hora del mostreig. Dins de cada sector s'investiguen exhaustivament les empreses amb 20 o més persones treballadores, mentre que les empreses amb menys de 20 persones ocupades s'investiguen aplicant un mostreig aleatori estratificat. La mostra final està constituïda, aproximadament, per 45.000 empreses amb seu a Espanya. Pel que fa a l'enquesta de serveis, la informació s'obté mitjançant una mostra de 130.000 unitats ubicades a tot el territori espanyol i s'investiguen de manera exhaustiva les empreses amb més de 50 persones assalariades, si bé en determinats sectors aquesta anàlisi s'amplia també a les empreses que disposen de 20 a 50 assalariats i assalariades. Un problema de fiabilitat que poden presentar les dades proporcionades per aquesta enquesta rau en el fet que moltes de les empreses de serveis són petites, i no estan sotmeses a un control comptable massa estricte.

És important notar que l'enquesta de serveis investiga totes les empreses, independentment de la seva naturalesa jurídica. Així, s'inclouen també les institucions sense ànim de lucre que, en el cas de l'esport, són les federacions esportives i els consells esportius que s'agrupen en el codi 92623 de la CCAE-93, i els clubs i les associacions esportives que estan en el codi 92621. Per la

seva rellevància dins del món de l'esport, aquestes institucions s'han analitzat separatament a partir d'informació directa en el cas de les federacions i els consells, i a partir d'una mostra representativa en el cas dels clubs i associacions. Per tant, per no duplicar la informació, el sector d'altres activitats esportives (codi 9262) s'ha exclòs de l'anàlisi de les societats.

La unitat d'observació i d'informació de l'*Encuesta Industrial de Productos* és l'establiment industrial, mentre que la unitat informant o responsable de subministrar la informació és l'empresa. Aquesta enquesta recull dades anuals de més de 55.000 establiments industrials i proporciona informació de les vendes, en quantitat i valor i referides sempre com a producció comercialitzada, d'uns 5.000 productes industrials amb una desagregació de vuit dígit de la PRODCOM¹².

L'Idescat ha facilitat les dades d'aquestes tres enquestes per al període 2003-2007 dels codis CCAE-93 abans esmentats. Aquestes dades, però, presenten una important limitació en el sentit que la màxima desagregació disponible és a quatre dígit, amb la qual cosa per als sectors que requereixen una desagregació superior no hi ha dades precises.

L'explotació de les enquestes per obtenir informació dels sectors productius relacionats amb l'esport inclou dades de les macromagnituds següents: ocupació, valor de la producció, consum intermedi, valor afegit brut, despeses de personal i excedent brut d'explotació. Cal esmentar que les enquestes industrial i de serveis inclouen dos tipus principals de variables: les que procedeixen directament dels qüestionaris i que tenen correspondència amb el Pla General de Comptabilitat, i els agregats econòmics, que es calculen a partir de les anteriors segons una correspondència definida per la Unió Europea¹³.

En relació amb el marc metodològic general, cal assenyalar que en les enquestes els criteris de valoració de la producció són lleugerament diferents

¹² PRODCOM, acrònim de Producció Comunitària, és un llistat de productes i serveis industrials harmonitzats amb la Classificació de Comerç Exterior o Nomenclatura Combinada.

¹³ Reglament 58/97 d'Estadístiques Estructurals aprovat pel Consell Europeu del 20 de desembre de 1996. Vegeu la metodologia bàsica de l'Enquesta Anual de Serveis de l'INE a: http://www.ine.es/daco/daco42/servianual/metodologia_servicios.pdf

dels que utilitza el SEC-95. Així, en el cas dels sectors industrials la producció i el VAB es valoren a preus de sortida de fàbrica, els quals no inclouen les subvencions als productes però sí alguns impostos, a diferència dels preus bàsics, que inclouen les subvencions i exclouen els impostos. En el cas dels sectors de serveis, la producció i el valor afegit es valora a preus de mercat (adquisició). Tanmateix, ambdues estadístiques també proporcionen dades de VAB valorat a cost de factors, la magnitud que més s'aproxima als preus bàsics (INE, 1997), per la qual cosa, i per poder establir comparacions amb la resta de productors, aquesta és la valoració que s'utilitza en l'anàlisi de les societats amb ànim de lucre.

Per als codis que comprenen exclusivament béns i serveis esportius, cinc del total a quatre dígit, les seves dades econòmiques es poden obtenir directament de les enquestes esmentades. La resta de codis poden presentar una de les dues situacions següents: per arribar als béns i serveis esportius cal una desagregació superior, normalment cinc dígit, o bé estan barrejats amb altres béns i serveis no esportius. Un exemple del primer cas seria el codi 18242 (confecció de roba d'esport), mentre que en el segon cas es troben gairebé tots els codis relacionats amb el comerç, entre d'altres. Cal esmentar que amb la nova CCAE-2009 alguns d'aquests casos desapareixeran, ja que l'activitat esportiva aflora al quart dígit en aquesta nova classificació i no al cinquè com en l'antiga¹⁴.

Per poder extreure la informació estrictament esportiva d'aquests codis es poden plantejar diferents solucions. En el cas dels codis relacionats amb la indústria, es poden utilitzar les dades de l'enquesta de productes, ja que un cop es disposa de la informació sobre els productes, es pot establir una relació entre aquests i el sector econòmic al qual es troba vinculada la seva fabricació. L'enquesta de productes presenta una desagregació superior, la qual cosa permet calcular el pes dels productes esportius sobre el total de l'agrupació

¹⁴ La CCAE-93 té 512 categories i la CCAE-2009 en té 619, per la qual cosa es pot considerar que en certa mesura els quatre dígit de la nova classificació equivalen als cinc dígit de l'antiga.

corresponent i, posteriorment, utilitzar aquesta xifra per ponderar les dades de l'enquesta industrial a quatre dígit de la CCAE, suposant que les empreses integrades en la classe corresponent produeixen exclusivament els productes assignats a aquestes. Aquesta metodologia s'aplica a les activitats següents: fabricació d'altres articles confeccionats amb tèxtils excepte peces de vestir (1740) i confecció de roba d'esport (18242). Per a la resta d'activitats industrials, fabricació de calçat (1930), fabricació d'armes lleugeres (29602) i fabricació de vehicles de motor (3410), s'ha utilitzat el SABI per discriminar la part esportiva, ja que no hi havia informació disponible en l'enquesta de productes.

Pel que fa a les activitats de comerç, s'ha d'assenyalar que l'estimació del VAB és el que presenta més dificultat, ja que no hi ha informació amb la suficient desagregació. Una aproximació interessant a la metodologia dels comptes satèl·lit és la del Ministeri de Cultura en el seu estudi *El valor econòmic de la cultura en España*, publicat el 2006 ¹⁵. En certa mesura, el sector cultural i el sector esportiu comparteixen trets similars quant al seu caràcter multisectorial i a les característiques d'alguns dels seus productors. Per estimar els comptes de producció de les activitats culturals, aquest estudi utilitza diverses fonts, a partir del marc de referència que proporcionen les taules d'origen i destí del marc *input-output* de la Comptabilitat Nacional d'Espanya (base 2000). Quan la informació del marc *input-output* és insuficient, s'utilitzen les enquestes de l'INE (*Industrial de Empresas, Anual de Servicios i Industrial de Productos*) i informació tributària (dades de gestió de l'IVA en què s'utilitza la classificació d'activitats de l'IAE).

En el cas del sector de l'esport a Catalunya, les dades del model input-output no són gaire útils per la seva escassa desagregació pel que fa a les activitats esportives, però sí que es poden utilitzar les enquestes de la mateixa manera que en l'estudi esmentat. Així, seguint aquesta metodologia, per als sectors de comerç hi ha dues maneres d'estimar el VAB de la part corresponent a esport: a partir de l'IVA o bé a partir de l'enquesta de productes. En el primer

¹⁵ <http://www.mcu.es/estadisticas/MC/VecE/2000-2004/Capitulos.html>

cas, es fa servir el VAB dels epígrafs de l'IAE relacionats amb l'esport en les declaracions d'IVA. Aquestes dades tenen, però, certes limitacions, ja que les empreses que presenten declaracions d'IVA són un subconjunt del total i, a més, no s'inclouen els territoris amb règims especials —País Basc, Navarra, Ceuta, Melilla i Canàries—, amb la qual cosa el VAB procedent d'aquestes dades està clarament infravalorat. Un problema addicional és que no és fàcil establir correspondències entre la classificació de l'IAE i la CCAE.

Per aquest motiu, s'ha decidit aproximar les dades de VAB dels sectors de comerç a partir de l'enquesta de productes i de les estadístiques de comerç exterior (importacions), les quals utilitzen dades desagregades a nivell de vuit dígit de la PRODCOM. En la comercialització, a l'engròs i al detall, figuren una sèrie de productes relacionats amb l'esport: vestuari esportiu, calçat esportiu, articles d'esport, i bicicletes i els seus recanvis. Per a cada producte se'n calcula l'oferta a preus bàsics sumant producció i importació i, aplicant els marges comercials, s'obté la producció de la branca d'activitat que comercialitza aquests productes¹⁶. Sobre la base de la producció s'obté el VAB a partir de l'estructura del subsector més proper per al qual es disposa d'informació. Aquesta metodologia s'aplica a les activitats següents: comerç a l'engròs de peces de vestir i calçat (5142), comerç a l'engròs d'altres productes d'ús domèstic (51475), comerç al detall d'altres productes en establiments no especialitzats (5212), comerç al detall de peces de vestir (5242), i comerç al detall de calçat i articles de cuir (5243). En el cas del comerç al detall de joguines i articles d'esport (52483), s'ha utilitzat el SABI per trobar el pes dels articles esportius sobre el conjunt del subsector a quatre dígit de la CCAE (altres tipus de comerç en establiments especialitzats).

Atès que no s'ha trobat informació per poder discriminar entre el nombre d'albergs i el de refugis de muntanya, s'ha agafat el total del sector a quatre dígit de la CCAE (albergs juvenils i refugis de muntanya).

¹⁶ El marge comercial és la remuneració de la compravenda sense transformació, és a dir, la producció dels sectors de comerç.

Per estimar les dades de la branca de lloguer d'equip i material esportiu (codi 71403), primer s'han considerat tots els productes inclosos en els codis a cinc dígits que formen part del codi 7140 de la CCAE-93, lloguer d'efectes personals i efectes domèstics, i que són: lloguer d'aparells de ràdio, televisió i so (71401); lloguer de vestuari (71402); lloguer d'equip i material esportiu (71403), i lloguer d'altres efectes personals (71404)¹⁷. Posteriorment, s'han utilitzat les estadístiques del 2006 i del 2007 de despesa en consum de les llars¹⁸ dels productes esmentats per trobar el pes que cada un d'aquests té sobre el conjunt i, sota el supòsit que l'estructura de les compres d'aquests productes és similar a l'estructura de lloguer, s'aplica el pes dels equips i materials esportius a les dades de l'enquesta de serveis (taula 2.2).

Taula 2.2: DESPESA EN CONSUM DE LES LLARS

CATALUNYA	2006	2007
	%	%
Aparells de ràdio, televisió i so	3,7 %	4,7 %
Roba i calçat	56,5 %	54,5 %
Equip i material esportiu	9,1 %	10,5 %
Altres efectes personals	30,7 %	30,4 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %

Font: Idescat i elaboració pròpia.

Finalment, per avaluar la part del sector connex de loteries i apostes (codi 92712) que correspon a esport s'ha aplicat, primer, el pes que les loteries i apostes gestionades per l'empresa Loterias y Apuestas del Estado (LAE) tenen sobre el conjunt de la despesa en jocs d'atzar i loteries, que va ser del 33,4 % del total l'any 2006 i del 32,2 % l'any 2007 (Ministeri de l'Interior, 2007 i 2008). Posteriorment, s'ha utilitzat la recaptació per vendes i per tipus de loteria a Catalunya els anys 2006 i 2007, d'on s'ha extret el percentatge corresponent a les apostes esportives sobre el total (taula 2.3).

¹⁷ Inclou mobles i electrodomèstics grans, entre altres productes.

¹⁸ Dades de l'Enquesta de Pressupostos Familiars del 2006 i del 2007 (Idescat).

Taula 2.3: RECAPTACIÓ PER VENDES I PER TIPUS DE LOTERIA

CATALUNYA	2006		2007	
	€	%	€	%
LOTERIA NACIONAL	832.616.157	57,4 %	856.393.700	57,5 %
APOSTES ESPORTIVES	85.039.953	5,9 %	100.237.230	6,7 %
Travessa	82.361.189	5,7 %	97.643.430	6,6 %
Quinigol	1.496.570	0,1 %	1.430.047	0,1 %
Quintupleplus	370.074	0,0 %	349.718	0,0 %
Lototurf	812.120	0,1 %	814.035	0,1 %
PRIMITIVA I MODALITATS	531.671.050	36,7 %	531.808.958	35,7 %
Primitiva	296.180.315	20,4 %	299.079.629	20,1 %
Bonoloto	62.334.243	4,3 %	63.909.187	4,3 %
Gordo de la Primitiva	44.697.402	3,1 %	45.374.942	3,0 %
EuroMillones	128.459.090	8,9 %	123.445.200	8,3 %
TOTAL	1.449.327.160	100,0 %	1.488.439.888	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Loterías y Apuestas del Estado.

2.1.3. Resultat any 2006 i 2007

L'any 2006 les societats relacionades amb la producció de béns i serveis esportius van assolir un valor de la producció de més de 1.270 milions d'euros, en què els consums intermedis van representar el 54,8 % i un valor afegit brut que va aportar el 45,2 % restant (taula 2.4 i gràfic 2.1). Si es considera l'aportació del VAB a la producció en termes dels seus dos components principals, s'observa com la participació de les remuneracions dels i de les assalariades (RA) més que dobra la de l'excedent brut d'explotació (EBE), amb el 32,1 % i el 13,1 %, respectivament.

Taula 2.4: AGREGATS ECONÒMICS

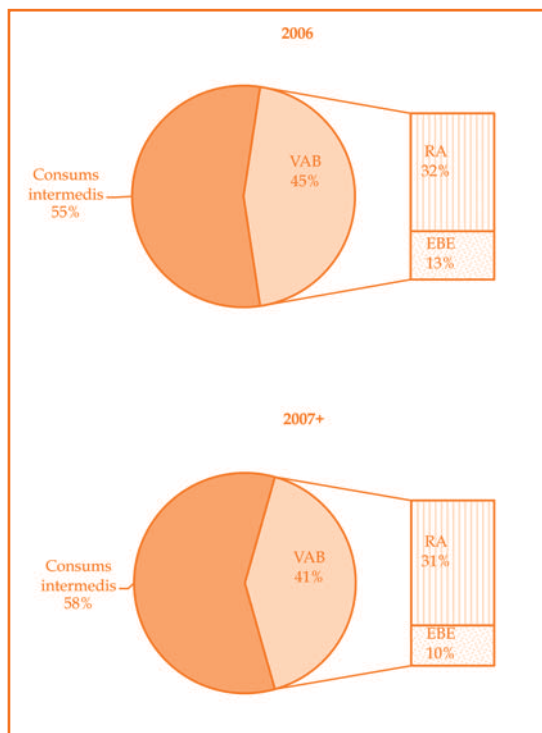
SOCIETATS	2006		2007*	
	Milers €	%	Milers €	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	1.270.285	100,0 %	985.363	100,0 %
CONSUMS INTERMEDIS	695.881	54,8 %	578.975	58,3 %
VAB*	574.404	45,2 %	406.386	41,7 %
VAB a cost de factors	574.508	100,0 %	402.501	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	407.475	70,9 %	306.653	75,5 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	167.033	29,1 %	95.848	24,5 %

* A preus de sortida de fàbrica per als sectors industrials i a preus de mercat per als de serveis. Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

Si es comparen aquests resultats amb els obtinguts de manera provisional per al 2007, s'observa una certa estabilitat en les aportacions dels diferents components al valor de la producció, tot i que pren més importància la dels consums intermedis. Tot i així, es va produir una notable contracció en el valor de la producció, al voltant del 20 %, amb un comportament lleugerament menys desfavorable dels consums intermedis, que van reduir el seu volum en el 15 %. Per components, el més afectat va ser l'excedent brut d'explotació, amb una caiguda de gairebé el 39 %, que va provocar una davallada del 27 % en el VAB d'aquests productors.

Gràfic 2.1: VALOR DE LA PRODUCCIÓ SOCIETATS

* A preus sortida de fàbrica per als sectors industrials i a preus de mercat per als de serveis. + Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

La desagregació de resultats sobre la base de tres grans grups clarament diferenciats pel seu tipus d'activitat, industrial, comercial i de serveis, permet observar estructures de producció clarament diferenciades (taules 2.5, 2.6 i 2.7). D'una banda, les empreses dedicades a activitats industrials, centrades en processos de transformació de béns, van presentar un pes molt important dels consums intermedis (69 %), així com una composició del VAB amb un pes més elevat de les remuneracions dels i de les assalariades, que van suposar el 77,8 % del VAB a cost de factors enfront del 71,2 % de mitjana del total de societats. Els resultats industrials del 2007 van mantenir la composició estructural, tot i que es va produir una contracció general en les xifres obtingudes. El valor de la producció va caure el 17 %, repartit en el 19 % dels consums intermedis i el 13 % del VAB. D'altra banda, contràriament al que va succeir per al conjunt de societats, les remuneracions dels assalariats i assalariades van caure més que l'excedent brut d'explotació, el 18 % i el 5 %, respectivament.

Taula 2.5: AGREGATS ECONÒMICS (INDÚSTRIA)

SOCIETATS	2006		2007*	
	Milers €	%	Milers €	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	602.476	100,0 %	501.252	100,0 %
CONSUMS INTERMEDIS	413.392	68,6 %	336.732	67,2 %
VAB*	189.084	31,4 %	164.520	32,8 %
VAB a cost de factors	188.220	100,0 %	160.433	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	146.351	77,8 %	120.596	75,2 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	41.868	22,2 %	39.836	24,8 %

* A preus de sortida de fàbrica. + Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

D'altra banda, els sectors de comerç i serveis van mostrar aportacions molt similars dels consums intermedis i el VAB a la seva producció, al voltant del 41-43 % i 57-59 %, respectivament. La diferència principal entre aquests dos tipus de productors privats es dona en la composició del seu valor afegit brut, ja que les remuneracions dels i de les assalariades suposaven el 36 % i l'excedent brut d'explotació el 23 % en el cas de les activitats comercials, mentre que en els sectors dedicats a serveis els pesos van ser del 41,1 % i el 16,8 %, respectivament.

Taula 2.6: AGREGATS ECONÒMICS (COMERÇ)

SOCIETATS	2006		2007*	
	Milers €	%	Milers €	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	231.111	100,0 %	176.384	100,0 %
CONSUMS INTERMEDIS	95.294	41,2 %	77.245	43,8 %
VAB*	135.817	58,8 %	99.140	56,2 %
VAB a cost de factors	133.629	100,0 %	96.813	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	81.775	61,2 %	60.308	62,3 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	51.854	38,8 %	36.506	37,7 %

* A preus de sortida de mercat. + Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

Taula 2.7: AGREGATS ECONÒMICS (SERVEIS)

SOCIETATS	2006		2007*	
	Milers €	%	Milers €	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	436.698	100,0 %	307.725	100,0 %
CONSUMS INTERMEDIS	187.195	42,9 %	164.999	53,6 %
VAB*	249.503	57,1 %	142.726	46,4 %
VAB a cost de factors	252.660	100,0 %	145.255	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	179.349	71,0 %	125.749	86,6 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	73.311	29,0 %	19.506	13,4 %

* A preus de sortida de mercat. + Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

La caiguda experimentada l'any 2007 en les activitats vinculades al comerç està molt relacionada amb la metodologia adoptada per construir els comptes d'aquestes empreses, ja que el resultat final depèn en gran mesura de les importacions del sector i aquestes poden presentar fluctuacions anuals notables. El valor de la producció va caure el 13 %, repartit en el 6 % dels consums intermedis i el 15 % del VAB. D'altra banda, l'excedent brut d'explotació va disminuir una mica més que les remuneracions dels assalariats i assalariades, el 17 % i el 15 %, respectivament. Tot i així, les empreses comercials van ser les menys afectades per la davallada general de l'activitat.

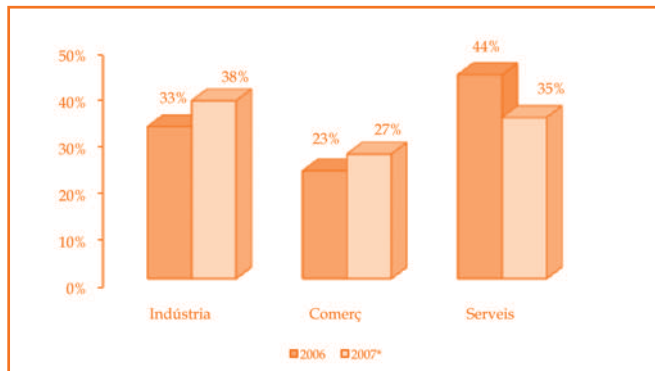
Pel que fa als serveis, com en els sectors anteriors, també s'observen per al 2007 evidències de la contracció general abans comentada, tot i que en

aquest cas aquesta va ser més profunda. El valor de la producció va arribar a un descens del 30 %, repartit en el 12 % dels consums intermedis i el 43 % del VAB. Aquesta important davallada va estar liderada per una caiguda del 74 % de l'excedent brut d'explotació, mentre que les remuneracions dels i de les assalariades van disminuir en el 30 %.

En darrer lloc, per acabar l'anàlisi a escala d'aquests tres grans sectors productius, cal assenyalar que l'aportació de les activitats relacionades amb els serveis esportius van suposar el 44 % del VAB total de l'any 2006, mentre que els productors industrials van aportar gairebé el 33 % i els comercials, el 23,3 %. Les dades provisionals del 2007 apunten cap a un increment en el pes de la indústria i el comerç (gràfic 2.2).

Si es fa una anàlisi més detallada dels sectors, es poden identificar patrons

Gràfic 2.2: PES DEL VAB SOBRE EL TOTAL PER GRANS PRODUCTORS (%)

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

de resultats diferenciats segons el productor analitzat (taula 2.8). En primer lloc, pel que fa als diferents sectors industrials, cal destacar-ne l'enorme heterogeneïtat. Les dades per a l'any 2006 mostren que, tot i que de mitjana els consums intermedis van representar el 69 % del valor de la producció,

la forquilla per sectors anava des del 85 % de la fabricació de vehicles per a ús esportiu fins al 57 % de la fabricació de bicicletes. Aquesta gran diversitat també es posà de manifest en les aportacions corresponents a les remuneracions dels i de les assalariades i a l'excedent brut d'explotació. En el cas de les primeres, enfront de la mitjana total del 24 %, en el sector de fabricació de vehicles per a ús esportiu només van aportar el 9 % del valor de la producció, mentre que en els sectors de construcció i reparació d'embarcacions d'esport, fabricació d'articles d'esport i fabricació de bicicletes es van situar entre quatre i sis punts percentuals per sobre d'aquesta. En el cas de l'excedent, cal destacar els sectors de fabricació de calçat esportiu i de fabricació d'armes de foc i munició per a la pràctica esportiva, que tenen un EBE al voltant de tres vegades superior al 7 % del conjunt de sectors industrials.

En els sectors comercials es poden diferenciar clarament dos patrons diferents que depenen de si l'activitat duta a terme és a l'engròs o al detall. En el primer cas, les aportacions del VAB i dels consums intermedis al valor de la producció es van situar l'any 2006 al voltant del 48 % i el 52 %, respectivament. En canvi, els sectors dedicats al comerç al detall van presentar uns resultats en què els pesos del VAB sobre el valor de la producció van ser clarament superiors, amb unes xifres de prop del 66 % enfront del 33 % dels consums intermedis. D'altra banda, pel que fa a la composició del VAB, tots els sectors, amb l'excepció del comerç al detall de roba esportiva, van presentar un pes significativament més gran de la partida de remuneracions dels i de les assalariades.

Taula 2.8: AGREGATS ECONÒMICS DE LES SOCIETATS PER PRODUCTOR (2006)

CATALUNYA	Milers d'euros				
	(a) Remuneracions dels i de les assalariades	(b) Excedent brut d'exploració	(a)+(b) VAB*	(c) Consums intermedis	(a)+(b)+(c) Valor de producció
Fabricació de veles per a embarcacions esportives	647	239	886	2.136	3.022
Confecció de roba d'esport	70.731	12.603	83.896	189.652	273.549
Fabricació de calçat esportiu	938	1.072	2.011	3.531	5.542
Fabricació d'armes de foc i municions per a la pràctica esportiva	4.151	9.230	13.407	27.680	41.087
Fabricació de vehicles per a ús esportiu	3.901	2.586	6.486	36.242	42.728
Construcció i reparació d'embarcacions d'esport	40.500	8.433	49.036	97.212	146.248
Fabricació de bicicletes	2.957	1.012	3.996	5.337	9.333
Fabricació d'articles d'esport	22.525	6.693	29.366	51.602	80.967
INDÚSTRIA	146.351	41.868	189.084	413.392	602.476
Comerç a l'engròs de roba i calçat esportius	18.237	6.766	25.703	26.491	52.194
Comerç a l'engròs d'articles d'esport i bicicletes	9.024	5.273	14.738	16.322	31.060
Comerç al detall d'articles d'esport en establiments no especialitzats	10.948	4.862	15.977	7.732	23.709
Comerç al detall de roba d'esport	19.423	18.893	38.796	22.748	61.545
Comerç al detall de calçat esportiu	1.514	989	2.561	1.377	3.937
Comerç al detall d'articles d'esport	22.629	15.070	38.041	20.625	58.666
COMERÇ	81.775	51.854	135.817	95.294	231.111
Refugis de muntanya	11.881	2.250	11.903	13.459	25.363
Lloguer d'equip i material esportiu	1.628	1.248	2.902	4.496	7.397
Gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives	162.994	64.605	222.217	162.264	384.481
Apostes esportives	2.846	5.208	12.481	6.976	19.457
SERVEIS	179.349	73.311	237.022	180.219	436.698
TOTAL	407.475	167.033	574.404	695.881	1.270.285

* A preus de sortida de fàbrica per als sectors industrials i a preus de mercat per als de serveis.
Font: elaboració pròpia.

Els resultats de les societats dedicades a activitats de serveis es van veure clarament marcats pel pes del sector més important, tant en termes de VAB com en termes de valor de la producció: la gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives. Tot i l'estructura lleugerament diferenciada dels altres sectors, el poc pes relatiu d'aquests, fa que no tinguin pràcticament cap efecte sobre les

xifres conjuntes. Tot i així, cal destacar la baixa aportació de l'excedent brut d'explotació al valor de la producció en el cas dels refugis de muntanya (9 %), mentre que en el cas de les apostes esportives suposa el 27 %.

A la taula 2.9 es presenta un avanç de l'explotació de dades amb aquest nivell de desagregació per a l'any 2007. En primer lloc, pel que fa als diferents sectors industrials, cal destacar-ne l'enorme heterogeneïtat, ja que, tot i que de mitjana el valor de la producció va caure el 17 %, tres sectors van tenir un creixement positiu: fabricació d'armes de foc i municions per a la pràctica esportiva (27 %), fabricació de calçat esportiu (14 %) i fabricació de vehicles per a ús esportiu (6 %). D'altra banda, els sectors de construcció i reparació d'embarcacions d'esport, fabricació de veles per a embarcacions esportives i fabricació d'articles d'esport van patir fortes davallades, concretament del 54 %, 50 % i 24 %, respectivament. Pel que fa a l'anàlisi en termes d'evolució del VAB, quatre sectors van experimentar un creixement positiu, els mateixos que en el cas del valor de la producció més la confecció de roba d'esport, mentre que els descensos més importants els van patir els mateixos sectors que en el cas del valor de la producció.

Taula 2.9: AGREGATS ECONÒMICS DE LES SOCIETATS PER PRODUCTOR (2007)

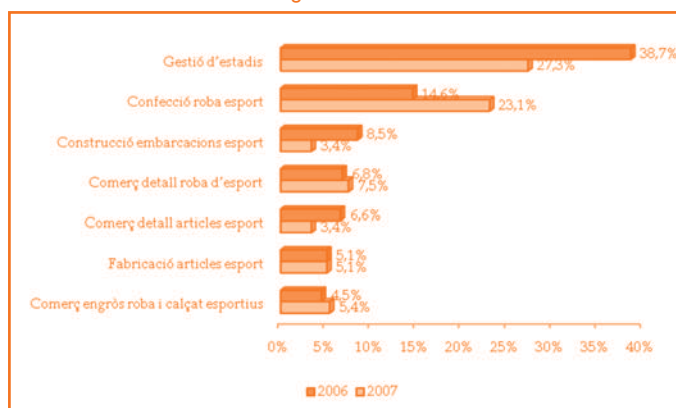
CATALUNYA	Milers d'euros				
	(a) Remuneracions dels i de les assalariades	(b) Excedent brut d'exploració	(a)+(b) VAB*	(c) Consums intermedis	(a)+(b)+(c) Valor de producció
Fabricació de veles per a embarcacions esportives	322	101	422	1.086	1.508
Confecció de roba d'esport	67.409	30.089	97.529	159.850	257.379
Fabricació de calçat esportiu	1.086	1.085	2.170	4.122	6.292
Fabricació d'armes de foc i municions per a la pràctica esportiva	4.338	7.927	16.132	36.133	52.265
Fabricació de vehicles per a ús esportiu	4.196	4.094	8.289	37.025	45.314
Construcció i reparació d'embarcacions d'esport	19.417	-5.232	14.281	53.772	68.053
Fabricació de bicicletes	2.981	969	3.977	4.872	8.849
Fabricació d'articles d'esport	20.847	804	21.721	39.872	61.593
INDÚSTRIA	120.596	39.836	164.520	336.732	501.252
Comerç a l'engròs de roba i calçat esportius	10.752	6.819	18.309	19.965	38.274
Comerç a l'engròs d'articles d'esport i bicicletes	6.466	3.977	10.793	11.344	22.137
Comerç al detall d'articles d'esport en establiments no especialitzats	6.601	4.231	11.620	6.000	17.621
Comerç al detall de roba d'esport	13.701	12.477	26.372	16.337	42.709
Comerç al detall de calçat esportiu	967	660	1.645	874	2.519
Comerç al detall d'articles d'esport	21.821	8.341	30.400	22.724	53.125
COMERÇ	60.308	36.506	99.140	77.245	176.384
Refugis de muntanya	7.796	659	6.365	9.337	15.702
Lloguer d'equip i material esportiu	2.073	388	2.494	4.554	7.048
Gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives	111.491	10.991	115.518	141.326	256.845
Altres activitats esportives	440.259	253.979	652.080	424.738	1.076.817
Apostes esportives	4.389	7.468	18.349	9.782	28.130
SERVEIS	125.749	19.506	142.726	164.999	307.725
TOTAL	306.653	95.848	406.386	578.975	985.363

* A preus de sortida de fàbrica per als sectors industrials i a preus de mercat per als de serveis. -Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

Per finalitzar l'explotació dels resultats, cal comentar quines van ser les aportacions de cada un dels sectors al VAB total de la producció esportiva durant l'any 2006 (gràfic 2.3). En primer lloc, com ja s'ha avançat, el principal sector en aportació de valor afegit brut va ser la gestió d'estadis

i altres instal·lacions esportives, amb gairebé el 39 % del VAB total. Els dos principals sectors industrials, confecció de roba d'esport i construcció i reparació d'embarcacions d'esport, representen conjuntament el 23,1 % del total, mentre que els sectors de comerç al detall de roba d'esport i el d'articles esportius aporten el 13,4 %. En el gràfic es representen únicament aquells sectors amb una aportació, com a mínim, del 3 % del total del VAB esportiu.

Gràfic 2.3: PARTICIPACIÓ EN EL VAB PER PRODUCTOR
 Percentatge sobre total

Font: elaboració pròpia.

Si, d'altra banda, es fa una anàlisi particular per a cada un dels tres agregats econòmics, es pot comprovar com la confecció de roba d'esport representa el 44,4 % del total del VAB industrial i, conjuntament amb els sectors de construcció i reparació d'embarcacions d'esport i de fabricació d'articles d'esports, van sumar l'any 2006 el 85,6 % del VAB de les activitats industrials relacionades amb l'esport.

Pel que fa als sectors comercials, l'any 2006 tant el comerç al detall de roba d'esport com el comerç al detall d'articles d'esport van aportar cada un el 28 % al VAB comercial esportiu. Si es fa la diferenciació entre comerç

al detall i a l'engròs, l'aportació corresponent va ser del 70,2 % i 29,8 %, respectivament.

En darrer terme, el VAB dels sectors esportius de serveis va ser el 89,1 % fruit del sector de gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives, mentre que els refugis de muntanya i les apostes esportives van aportar el 2006 al voltant del 5 %.

2.1.4. Ocupació a les societats

El nombre de treballadors i treballadores de les societats vinculades a activitats esportives va ser de 20.563 l'any 2006 i de 15.417 l'any 2007. Per grans sectors, els serveis van representar el primer any el 48 % de l'ocupació, la indústria el 28,3 % i el comerç el 23,8 % restant, mentre que les dades del 2007 mostren que, malgrat l'enorme caiguda en el nombre total de persones ocupades, les societats dedicades a activitats industrials i comercials van augmentar el seu pes en el total, fet que assenyala les societats dedicades als serveis com les més afectades pel descens en el nombre de persones treballadores (gràfic 2.4).

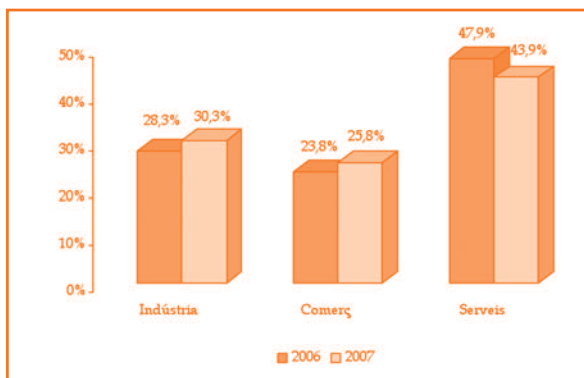
Pel que fa a la desagregació per sectors productius, l'ocupació industrial es concentra notablement en la confecció de roba d'esport (taula 2.10), mentre que es reparteix de manera més homogènia en els sectors comercials, tot i que destaquen el comerç al detall de roba d'esport i el comerç al detall d'articles d'esport. En els sectors de serveis, la gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives concentra el 91,1 % del total de persones ocupades en aquestes activitats. En els sectors de serveis, la gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives concentrava el 43,6 % del total d'ocupats i ocupades el 2006 i el 39,7 % el 2007.

Taula 2.10: OCUPACIÓ

SOCIETATS	2006		2007*	
	Nombre	%	Nombre	%
Fabricació de veles per a embarcacions esportives	29	0,1 %	14	0,1 %
Confecció de roba d'esport	3.358	16,3 %	3.131	19,7 %
Fabricació de calçat esportiu	53	0,3 %	49	0,3 %
Fabricació d'armes de foc i municions per a la pràctica esportiva	123	0,6 %	133	0,8 %
Fabricació de vehicles per a ús esportiu	90	0,4 %	89	0,6 %
Construcció i reparació d'embarcacions d'esport	1.326	6,4 %	638	4,0 %
Fabricació de bicicletes	87	0,4 %	86	0,5 %
Fabricació d'articles d'esport	754	3,7 %	679	4,3 %
INDÚSTRIA	5.820	28,3 %	4.818	30,3 %
Comerç a l'engròs de roba i calçat esportius	781	3,8 %	505	3,9 %
Comerç a l'engròs d'articles d'esport i bicicletes	360	1,8 %	235	1,8 %
Comerç al detall d'articles d'esport en establiments no especialitzats	469	2,3 %	255	2,0 %
Comerç al detall de roba d'esport	1.513	7,4 %	993	7,5 %
Comerç al detall de calçat esportiu	133	0,6 %	73	0,8 %
Comerç el detall d'articles d'esport	1.635	7,9 %	1.557	9,8 %
COMERÇ	4.890	23,8 %	3.618	25,8 %
Refugis de muntanya	598	2,9 %	333	2,1 %
Lloguer d'equip i material esportiu	142	0,7 %	139	0,9 %
Gestió d'estadis i altres instal·lacions esportives	8.972	43,6 %	6.319	39,7 %
Apostes esportives	141	0,7 %	190	1,2 %
SERVEIS	9.853	47,9 %	6.981	43,9 %
TOTAL	20.563	100,0 %	15.417	100,0 %

Font: elaboració pròpia. + Dades provisionals.

Gràfic 2.4: PES DELS OCUPATS I OCUPADES SOBRE EL TOTAL

Font: elaboració pròpia.

2.2. Persones físiques

2.2.1. Introducció i metodologia

Les persones físiques en el sector esportiu són, normalment, treballadores i treballadors autònoms que treballen com a monitors i monitores d'esports, jugadors i jugadores i entrenadors i entrenadores professionals en qualsevol esport o àrbitres d'espectacles esportius, però també n'hi ha que treballen en el comerç, en instal·lacions esportives com a administratius o gestors, o en la gestió d'apostes esportives.

La font d'informació més adequada per valorar l'aportació de les persones físiques al sector esportiu és la corresponent a les declaracions de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), de les donades d'alta en els epígrafs de l'impost d'activitats econòmiques (IAE) relacionats amb l'esport (taula 2.11).

Taula 2.11: ACTIVITATS DE L'IAE RELACIONADES AMB L'ESPORT

Codi IAE	Activitats empresarials
494.2	Fabricació d'articles d'esport
619.1	Comerç a l'engròs de joguines i articles esportius
659.6	Comerç al detall de joguines i articles d'esport; roba, calçat i complement esportius; armes, municions i altres articles de pirotècnia
967.1	Instal·lacions esportives
967.2	Escoles i serveis de perfeccionament de l'esport
967.3	Lloguer d'articles d'esport a instal·lacions esportives
968.1	Instal·lacions per a la celebració d'espectacles esportius
968.2	Organització d'espectacles esportius en instal·lacions que no pertanyin als organitzadors
968.3	Organització d'espectacles esportius per federacions espanyoles i d'àmbit autonòmic i clubs no professionals
969.5	Jocs de billar, tennis taula, bitlles i altres
982.5	Organització i celebració d'apostes esportives, loteries i altres jocs
Codi IAE	Activitats professionals
826	Personal docent d'ensenyaments diversos, com per exemple educació física i esport i altres
87	Professionals relacionats amb loteries, apostes i altres jocs d'atzar
886	Cronometradors/es

Taula 2.11: ACTIVITATS DE L'IAE RELACIONADES AMB L'ESPORT

Codi IAE	Activitats artístiques
041	Jugadors/es i entrenadors/es de futbol
042	Jugadors/es, entrenadors/es i preparadors/es de tennis i de golf
043	Pilots, entrenadors/es i preparadors/es de motociclisme i automobilisme
044	Boxejadors/es, entrenadors/es i preparadors/es de boxa
045	Jugadors/es, entrenadors/es i preparadors/es de bàsquet
046	Corredors/es, entrenadors/es i preparadors/es de ciclisme
047	Jugadors/es, entrenadors/es i preparadors/es d'handbol, voleibol, pilota i altres esportistes d'hípica, lluita i similars
048	Àrbitres d'espectacles esportius
049	Altres activitats relacionades amb l'esport

Font: elaboració pròpia.

S'han sol·licitat les dades corresponents als anys 2006 i 2007 a l'Institut de Estudios Fiscales (IEF), concretament la informació requerida ha estat el rendiment net de les activitats econòmiques (empresarials, professionals o artístiques) portades a terme per aquests productors i productores esportives amb domicili fiscal a Catalunya, ja que aquesta variable es pot considerar com una estimació aproximada del seu excedent brut d'explotació¹⁹. En el moment de tancar aquest estudi (desembre de 2009), només estan disponibles les dades de l'any 2006.

2.2.2. Resultats any 2006

Primer de tot cal assenyalar que hi ha molt poques declaracions referides a un codi esportiu de l'IAE, ja que, per al conjunt de l'Estat, només se'n troben 6.888 amb dades diferents de zero, la qual cosa suposa només el 0,5 % del total de declaracions presentades per activitats econòmiques. A més, per a les activitats classificades com a professionals no hi declaracions amb dades diferents de zero, així com per a alguns dels codis de les activitats empresarials i de les artístiques.

Dins de les activitats empresarials, les principals són el comerç al detall de joguines, roba i altres articles esportius (codi 659.6), que suposen el 78,5 %

¹⁹ Cal tenir en compte que algunes persones físiques poden tenir personal assalariat. A Espanya, segons dades del Directorio Central de Empresas (DIRCE), de les 3.425 persones físiques en el codi 926 d'activitats esportives de la CCAE-93, 760 tenien entre 1 i 20 persones assalariades. Com que no es disposa d'aquesta informació per a Catalunya, no es pot estimar la part corresponent a les remuneracions dels i de les assalariades d'aquests productors.

del total, les escoles i serveis de perfeccionament de l'esport (967.2), amb l'11,4 %, i el comerç a l'engròs de joguines i articles esportius (619.1), amb el 6,4 %. Pel que fa a les activitats artístiques, la principal és el codi 049, altres activitats relacionades amb l'esport, que suposen el 59,9% del total, les persones jugadores, entrenadores i preparadores d'handbol, voleibol, pilota i altres esportistes d'hípica, lluita i similars (047), amb un 17,7 %, i les persones jugadores, entrenadores i preparadores de tennis i golf (042), amb un pes del 10,2 %.

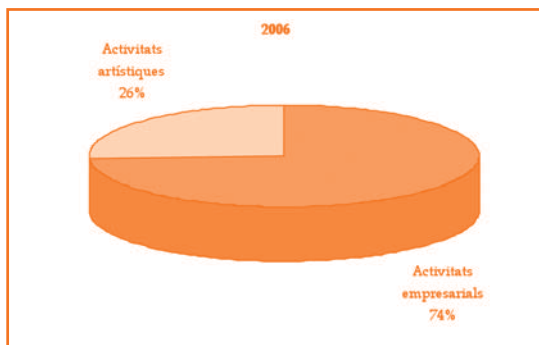
Taula 2.12: VALOR AFEGIT BRUT

PERSONES FÍSQUES	2006	
	€	%
ACTIVITATS EMPRESARIALS	8.564.106	73,9 %
ACTIVITATS ARTÍSTIQUES	3.030.502	26,1 %
TOTAL VAB	11.594.608	100,0 %

Font: elaboració pròpia sobre la base de dades de l'IEF.

El VAB esportiu de les persones físiques catalanes l'any 2006, que es compon únicament d'excedent brut d'explotació, va ser de gairebé 11,6 milions d'euros, el 73,9 % dels quals va correspondre a les activitats empresarials i la resta, a activitats artístiques (taula 2.12 i gràfic 2.5).

Gràfic 2.5: VALOR AFEGIT BRUT PER ACTIVITATS PERSONES FÍSQUES

Font: elaboració pròpia.

D'altra banda, cal esmentar que el nombre de declaracions d'IRPF de persones físiques relacionades amb l'esport va ser el 2006 de 2.036, de les quals 1.501 van ser d'activitats empresarials i les 535 restants d'activitats artístiques.

2.3. Mitjans de comunicació

2.3.1. Introducció

L'esport, com a espectacle, genera un conjunt de productes connexos que tenen a veure amb els mitjans de comunicació: premsa, ràdio, televisió i Internet. Així mateix, com a conseqüència de la vessant participativa de l'esport, es produeix un conjunt de revistes que tenen com a potencial comprador l'esportista de participació, i no únicament el de competició. Abans d'analitzar la valoració econòmica d'aquests productors, es comenten una sèrie d'estadístiques que assenyalen la importància de l'esport als mitjans de comunicació, tant els escrits com els audiovisuals.

Taula 2.13: DIFUSIÓ DE LA PREMSA DIÀRIA A CATALUNYA (2002-2006)*

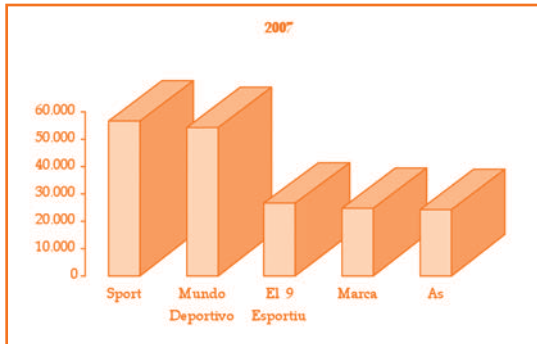
	2002	2003	2004	2005	2006
EDITATS A CATALUNYA	578.753	576.521	577.216	567.962	561.938
INFORMACIÓ ESPORTIVA	117.595	115.400	120.587	112.687	115.595
EDITATS A LA RESTA DE L'ESTAT	167.896	162.047	173.714	168.160	163.978
INFORMACIÓ ESPORTIVA	51.931	51.994	52.337	48.322	45.122
TOTAL DIARIS	746.649	738.568	750.930	736.122	725.916

*Diaris sotmesos al control de l'Oficina de Justificació de la Difusió (OJD)

Font: elaboració pròpia sobre la base de dades de l'IEF.

Segons dades de l'Anuari Estadístic (Idescat), la difusió a Catalunya de la premsa diària d'informació esportiva s'ha situat entre el 22 % i el 23 % del total de diaris en el període 2002-2006, mentre que els diaris esportius editats a Catalunya han suposat en el mateix període al voltant del 20-21 % del total de diaris catalans (taula 2.13). En nombres absoluts, la difusió de la premsa esportiva ha superat els 160.000 exemplars diaris en el període considerat, tot i la disminució d'uns 9.000 exemplars els dos últims anys.

Gràfic 2.6: DIFUSIÓ MITJANA DIÀRIA DE LA PREMSA ESPORTIVA A CATALUNYA

Font: elaboració pròpia sobre la base de dades de l'Observatori Català de l'Esport.

Pel que fa als diaris esportius, n'hi ha dos amb la seva seu social a Catalunya —*Mundo Deportivo* i *Sport*—, i cinc més amb la seu fora —*AS*, *Estadio Deportivo*, *Equipo*, *Marca* i *Super Deporte*—, als quals s'ha d'afegir *Gol*, que és de distribució gratuïta.²⁰ Les dades de difusió mitjana diària de la premsa exclusivament esportiva dins de Catalunya l'any 2007 mostren com *Sport* i *Mundo Deportivo*, amb una difusió entorn dels 55.000 exemplars, són els diaris amb més difusió, mentre que la resta de periòdics esportius se situa entorn dels 25.000 exemplars (gràfic 2.6).

L'oferta diària de premsa d'informació general a Catalunya és d'onze periòdics editats aquí i de quatre editats a la resta de l'Estat. Els diaris generalistes catalans són: *Avui*, *Diari de Girona*, *Diari de Sabadell*, *Diari de Tarragona*, *Diari de Terrassa*, *El Periòdic de Catalunya*, *El Punt*, *La Mañana*, *La Vanguardia*, *Regió 7* i *Segre*, mentre que els diaris editats a la resta de l'Estat són: *ABC*, *El Mundo*, *El País* i *La Razón*. Dins d'aquesta oferta d'informació general, s'han de considerar també els diaris gratuïts, dels quals dos són catalans, *Bon dia* i *ADN*, i tres més tenen la seu fora de Catalunya: *Metro*, *20 Minutos* i *Qué*.

²⁰ Per veure la importància de la premsa esportiva al conjunt de l'Estat només cal esmentar que, durant el 2008, *Marca* i *AS* van ser el tercer i el cinquè diaris amb més difusió, superant diaris generalistes de gran tirada com *ABC* i *La Vanguardia*, segons dades de OJD.

La temàtica esportiva té un pes relativament important en els diaris generalistes, ja que se situa de mitjana en el 15,5 % del total (taula 2.14). Atès que les edicions de dilluns a dissabte difereixen de les de diumenge, per calcular aquest pes s'han comptat, primer, les pàgines totals i d'esport dels diaris en els dies laborables i el dissabte i, d'altra banda, les pàgines totals i d'esport en les edicions de diumenge. El valor mig d'aquestes dues xifres proporciona la mitjana setmanal del pes de l'esport sobre el total per a cada diari. La recerca es va fer durant el juny del 2008, per la qual cosa pot estar influenciada pels esdeveniments esportius que van tenir lloc durant aquell mes. Cal assenyalar que l'elevat pes de l'esport del diari *El Punt* es deu a *El 9*

Taula 2.14: MITJANA SETMANAL DEL PES DE L'ESPORT

DIARIS D'INFORMACIO GENERAL	Juny 2008
EDITATS A CATALUNYA	
<i>Avui</i>	8,1 %
<i>Diari de Girona</i>	8,9 %
<i>Diari de Sabadell</i>	11,6 %
<i>Diari de Tarragona</i>	10,5 %
<i>Diari de Terrassa</i>	11,1 %
<i>El Periódico de Catalunya</i>	11,8 %
<i>El Punt*</i>	37,5 %
<i>La Mañana</i>	23,6 %
<i>La Vanguardia</i>	9,5 %
<i>Regió 7</i>	25,3 %
<i>Segre</i>	25,0 %
EDITATS A LA RESTA DE L'ESTAT	
ABC	12,4 %
<i>El Mundo</i>	16,4 %
<i>El País</i>	16,1 %
<i>La Razón</i>	8,0 %

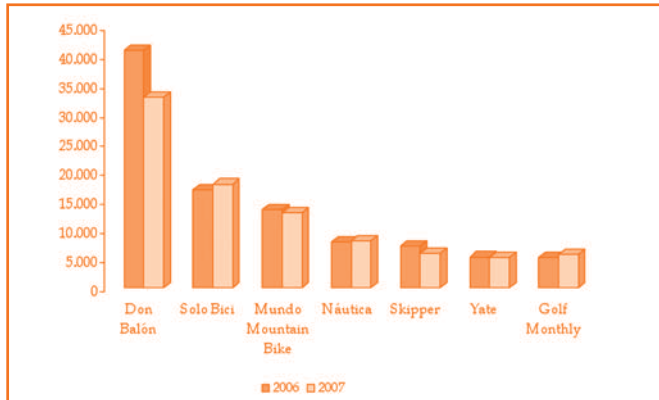
Font: elaboració pròpia.

Esportiu, que es ven tant conjuntament amb el diari com separatament.²¹

En el cas de les revistes esportives cal assenyalar, en primer lloc, que no totes tenen dades de difusió per al mateix període, per la qual cosa quan es disposa de dades es fa la mitjana de la difusió de dos períodes. En segon lloc, s'ha de tenir present que les dades de difusió corresponen a tot Espanya, ja

²¹ Informació proporcionada per Pep Riera, director adjunt de *El Punt* i responsable de *El 9 Esportiu*.

Gràfic 2.7: DIFUSIÓ MENSUAL MITJANA DE REVISTES ESPORTIVES CATALANES

Font: elaboració pròpia sobre la base de dades de l'OJD.

que l'OJD no les publica per comunitats autònomes.

Si es consideren les revistes esportives amb seu a Catalunya que disposen de dades de difusió, les set que es mostren en el gràfic 2.7, l'esport amb major demanda és el futbol, ja que *Don balón* té una difusió d'uns 10.000 exemplars setmanals (uns 40.000 mensuals). El segueix el ciclisme, amb unes vendes de les revistes dedicades en aquest tema (*Solo bici* i *El mundo de la mountain bike*) que sumen una mica més de 30.000 exemplars mensuals. Altres esports amb una demanda important són els relacionats amb el món nàutic i el golf.

D'altra banda, les revistes amb seu fora de Catalunya amb més públic lector són les relacionades amb els esports següents: caça, pesca, ciclisme, golf, bàsquet, futbol, atletisme i esports nàutics. Les cinc revistes més llegides tenen una difusió mensual de més de 24.000 exemplars cadascuna.

El mercat radiofònic català es reparteix entre nou grans cadenes de ràdio generalista, dinou de musicals i cinc d'informatives. El sector públic suma quatre cadenes generalistes, amb Catalunya Ràdio, Radio 1 (d'àmbit estatal),

Ràdio 4 i les emissores de les ràdios municipals que connecten amb COM Ràdio. Entre les cadenes privades generalistes s’hi troben la catalana RAC i quatre que es corresponen amb els principals grups de ràdio d’Espanya: Cadena SER, Onda Cero, COPE i Punto Radio.

Pel que fa a les cadenes informatives, cal destacar que les empreses privades opten per l’especialització en esports com, per exemple, Radio Marca (del grup Unidad Editorial), que continua la seva implantació a Catalunya amb 46.000 oients el 2007, xifra que la converteix en la segona ràdio informativa més escoltada després de Catalunya Informació (Consell de l’Audiovisual de Catalunya, 2009). També la programació d’Ona Catalana, de la SER, està molt especialitzada en esport, ja que més de la meitat dels programes en dies feiners són d’aquesta temàtica i els caps de setmana se centren en retransmissions esportives i butlletins d’informació esportiva barrejats amb música.²²

Taula 2.15: PES DE L’ESPORT SOBRE LA PROGRAMACIÓ SETMANAL

EMISSORES DE RADIO	2006	2007
	%	%
RÀDIOS D’ÀMBIT CATALÀ		
Catalunya Ràdio	19,0%	16,7%
COM Ràdio	8,5%	6,5%
RAC 1	28,9%	27,1%
Ràdio 4	2,3%	0,0%
RÀDIOS D’ÀMBIT ESTATAL		
Cadena SER OM	16,7%	16,7%
Cadena SER FM	19,7%	16,7%
COPE OM	26,0%	27,3%
COPE FM	15,9%	15,9%
Onda Cero OM	13,9%	16,7%
Onda Cero FM	16,6%	16,6%
Onda Rambla Punto Radio	12,2%	13,8%
Radio 1	9,8%	10,5%

Font: Consell de l’Audiovisual de Catalunya (2008 i 2009).

²² Aquesta emissora s’ha transformat el 2007 en Ona FM després de ser absorbida per la SER.

Com es pot observar a la taula 2.15, les ràdios donen una gran importància al gènere esportiu, que constitueix un dels eixos principals de l'oferta de les cadenes generalistes. En el cas de les emissores d'àmbit català, destaquen especialment RAC 1, en la qual l'esport és el gènere principal de la seva programació amb el 28,9 % del total setmanal de l'emissora el 2006 i el 27,1 % el 2007, i Catalunya Ràdio, on l'esport suposa el 19 % del total el 2006 i el 16,7 % el 2007, i és el segon gènere en importància a la cadena. Pel que fa a les ràdios d'àmbit estatal, l'esport constitueix el segon o tercer eix principal de l'oferta, amb una dedicació setmanal entre el 12 % i el 20 % del total de la programació els dos anys considerats. Només se situa per sota d'aquests percentatges Radio 1, amb el 9,8 % el 2006 i el 10,5 % el 2007, i els supera la COPE OM (26 % el 2006 i 27,3 % el 2007) a causa de les emissions de Rock & Gol, un programa de música i esport. Pel que fa a les diferències entre 2006 i 2007, cal destacar la desaparició del gènere esportiu a Ràdio 4, la disminució del pes de l'esport en les cadenes catalanes i l'augment d'aquest en la majoria de les emissores d'àmbit estatal.

A la ràdio la modalitat esportiva dominant continua sent el futbol, tot i que el motor, amb la Fórmula 1 i el mundial de motociclisme, també té el seu espai propi, així com el bàsquet, amb el seguiment dels equips catalans, o el ciclisme. Els programes esportius es concentren majoritàriament durant dissabtes i diumenges, on han assolit una ocupació global mitjana del 33,2 % del total, davant del 9,6 % dels dies feiners.

L'oferta televisiva que es rep a Catalunya està conformada per 137 canals gratuïts i 120 canals de pagament.²³ En el servei de televisió gratuïta hi ha més equilibri entre gestió pública i gestió privada, mentre que la televisió de pagament és un negoci desenvolupat per la iniciativa privada. Les principals cadenes públiques són Televisió de Catalunya (TVC), amb tres canals analògics i quatre digitals (TV3, 33 (K3), 3/24 i 300, entre d'altres), i Televisió

²³ Dades de l'Informe sobre l'audiovisual de Catalunya 2006 (2008).

Espanyola (TVE), amb dos canals en analògic (TVE 1 i La 2) i cinc en digital, un dels quals és Teledeporte.

El Departament d'Esports de Televisió de Catalunya (TVC) aporta més de 1.400 hores d'emissió a la programació, si es tenen en compte tant les retransmissions d'esdeveniments esportius (partits de futbol, de bàsquet o la Fórmula 1) com els programes de temàtica esportiva. L'any 2007 el programa més vist, el segon més vist i el quart més vist a TV3 van ser esportius futbolístics, mentre que a K3-33 el segon i el cinquè més vistos van ser programes esportius de bàsquet.

La producció del centre de TVE Catalunya, ubicat a Sant Cugat del Vallès, està molt especialitzada en programes esportius, que van suposar una mica més de la meitat (53,5 %) del volum de producció total del centre el 2006. La major part d'aquesta producció esportiva està adreçada a La 2, amb les retransmissions i la informació de *Estadio 2* i *Deportes.es*. TVE Catalunya també proporciona tota la programació del canal temàtic Teledeporte i els programes esportius en desconexió en català, tot i que la producció d'aquests últims té poc pes en el total. La majoria de les hores de producció d'esports per a les emissions del circuit català correspon a retransmissions (83 hores), amb el bàsquet com a esport destacat. Altres esports que reben l'atenció de TVE Catalunya són l'handbol, el waterpolo i el ciclisme, tot i que desperten menys interès.

Cal assenyalar que dins de l'oferta televisiva pública també s'hi troben 54 televisions municipals d'abast local que, amb les adjudicacions de les concessions de televisió digital terrestre (TDT), s'han de transformar en 37 programacions gestionades per consorcis municipals. Les televisions públiques disposen de formes de col·laboració a través de diverses organitzacions de televisions locals, com ara la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya (XTVL) i el Consorci Local i Comarcal de Comunicació (CLCC). La XTVL

és la marca amb què operen l'entitat pública empresarial de la Diputació de Barcelona, Xarxa Audiovisual Local (XAL) i l'associació sense ànim de lucre de televisions locals, Televisions Locals de Catalunya, i agrupa 64 televisions locals catalanes i dues de les Illes Balears, tant públiques com privades. Per la seva banda, en el CLOC, creat per les diputacions de Tarragona, Girona i Lleida, participen diversos consells comarcals i ajuntaments. Cal assenyalar que molts dels membres d'aquestes dues entitats coincideixen (Consell de l'Audiovisual de Catalunya, 2008). La televisió local amb les xifres d'audiència més elevades és Barcelona TV (BTV), amb més de 800.000 espectadors entre febrer i març del 2006, per la qual cosa l'ajuntament de Barcelona té atorgada la seva gestió en solitari.

Pel que fa a les cadenes privades, hi ha 67 canals analògics i 56 digitals amb cobertura local, una amb cobertura catalana (8TV), i 4 canals analògics i 15 digitals de cobertura espanyola que es reparteixen entre cinc empreses: Antena 3 TV, Telecinco, Sogecable, La Sexta, Veo TV i Net TV, totes elles amb la seu fora de Catalunya. D'altra banda, a les plataformes televisives de pagament hi ha una oferta de 14 canals esportius, superats solament pels canals de cinema i sèries amb 28.

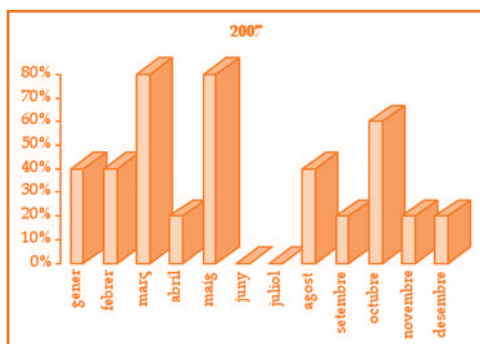
Segons dades de l'*Informe sobre l'audiovisual a Catalunya 2006* (Consell de l'Audiovisual de Catalunya, 2008), les retransmissions esportives es consoliden com el gènere amb més capacitat per atreure l'audiència. Així, les 17 primeres posicions del rànquing estatal corresponent als 30 programes més vistos de l'any 2006 les ocupen partits de futbol, tret de la quarta i la novena posició, que corresponen a la Fórmula 1. En total, 22 programes dels 30 més vistos van ser d'esport.

Com s'observa al gràfic 2.8, dins dels cinc programes més vistos l'any 2007 a Catalunya, llevat dels mesos de juny i juliol, sempre hi ha almenys un

programa esportiu, mentre que als mesos de març, maig i octubre almenys tres dels cinc programes més vistos són futbolístics (TNS Sofres, 2007).

El percentatge de temps dedicat per totes les cadenes televisives al gènere

Gràfic 2.8: PES DELS PROGRAMES ESPORTIUS DINS DELS CINC MÉS VISTOS A TELEVISIÓ

Font: elaboració pròpia a partir de dades de TNS Sofres (2007).

esportiu es mou en un rang entre el 0,3 % i el 16,6 % del total de la programació, xifres que situen la mitjana en el 5,6 %. Aquest percentatge supera el corresponent a altres temàtiques com ara la religió, els infoshows, els concursos i els programes musicals, entre d'altres, però es troba per sota d'altres gèneres com ara la ficció, miscel·lànies, informació i programes culturals. Pel que fa a les cadenes catalanes, l'any 2007 el pes de la temàtica esportiva en termes de temps dedicat va ser del 3,5 % a TV3 (amb 49 minuts diaris d'emissió), 13,2 % al K3-33 (amb 186 minuts diaris d'emissió), 0,3 % a 8TV (amb 5 minuts diaris d'emissió) i el 15 % a Barcelona TV.²⁴ D'altra banda, La Sexta (25 %), La 2 (20,2 %) i el K3-33 (18,9 %) són les cadenes televisives nacionals on el gènere esportiu aporta més a l'audiència de la cadena (gràfic 2.9).

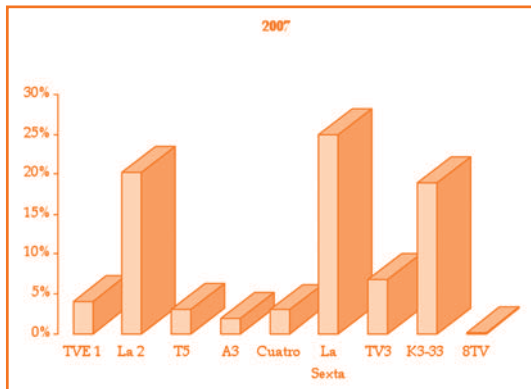
De les dades del rànquing anual d'emissions esportives de l'any 2007 a Catalunya i dels rànquings de programes més vistos, es pot concloure que l'esport amb més èxit en l'àmbit televisiu és el futbol, seguit per la Fórmula

²⁴ Dades de TNS Sofres (2007), excepte per a Barcelona TV, que provenen del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2008) i corresponen a l'any 2006.

1 i el motociclisme. Dels 50 programes esportius més vistos a Catalunya, el 88 % són de futbol, el 8 % de Fórmula 1 i el restant 4 % correspon a motociclisme. Així mateix, la quota de pantalla del programa esportiu més vist l'any 2007 va ser del 54,1 %, molt superior al 38,1 % corresponent al programa cinematogràfic més vist aquest mateix any.

Pel que fa als portals d'Internet esportius catalans, primer de tot cal comentar

Gràfic 2.9: APORTACIÓ DE L'ESPORT A L'AUDIÈNCIA DE LES CADENES TELEVISIVES

Font: elaboració pròpia a partir de dades de TNS Sofres (2007).

que la majoria estan vinculats a d'altres mitjans de comunicació, ja sigui premsa escrita o cadenes televisives. Les poques empreses que són exclusivament portals esportius tenen una vessant informativa, amb especial atenció als clubs i esportistes de Catalunya de tot tipus de modalitats esportives, i una altra de promoció i foment de l'esport català.

Per tancar aquesta introducció, val la pena mencionar dos apunts interessants relacionats amb els mitjans de comunicació i l'esport. El primer és que la roba d'esport i el material esportiu se situen en el setè lloc entre els productes i serveis adquirits per Internet els darrers tres mesos de l'any 2006 a Catalunya, amb un pes sobre el total del 13,3 %, molt a prop del corresponent a vídeos

i música (13,5 %). El segon apunt és que la inversió publicitària estimada en patrocini esportiu a l'Estat espanyol l'any 2006 va ser de gairebé 561 milions d'euros, xifra que suposa un increment respecte el 2005 del 13,7 %.²⁵

2.3.2. Dades econòmiques: metodologia

En la valoració econòmica dels mitjans de comunicació s'utilitzen diferents metodologies en funció de les tres característiques següents: 1) tipus de mitjà (premsa, ràdio, televisió o Internet), 2) si és exclusivament esportiu o generalista, i 3) si té la seu social a Catalunya o no.

Pel que fa als diaris, cal assenyalar una diferència important en la seva valoració econòmica segons si són catalans o no. Així, mentre que els diaris editats a Catalunya es valoren per la seva producció com qualsevol altra empresa privada, en la valoració dels editats a la resta de l'Estat, atès que la seva producció es fa fora de Catalunya, només s'ha de considerar la remuneració de l'activitat de compravenda sense transformació que es fa en territori català, és a dir, el marge comercial de distribució que remunera la venda de premsa, i que és del 20 % del preu de la publicació.²⁶ Per tal de captar aquesta part del negoci de distribució i comercialització també en el cas dels diaris amb seu a Catalunya, s'ha calculat el mateix marge comercial.

La contribució econòmica al sector de l'esport dels diaris esportius que es produeixen a Catalunya s'analitza a través del VAB, calculat a partir de la informació de la base de dades SABI corresponent als anys 2006 i 2007. La premsa diària generalista amb seu a Catalunya, inclosa la gratuïta, s'ha valorat ponderant el VAB amb el pes de la temàtica esportiva, valor que s'ha aproximat a partir del total de pàgines dedicades a esport sobre el total de pàgines del diari. Per tal d'estimar el valor de la producció esportiva d'aquests productors, s'ha aplicat la desagregació d'aquesta, entre consums intermedis i VAB, de les activitats d'edició i impressió de periòdics (codis 2212 i 2221 de

²⁵ Dades de l'*Informe sobre l'audiovisual de Catalunya 2006* (2008).

²⁶ Segons informació de l'Asociación profesional de vendedoras de prensa de Barcelona y Provincia.

la CCAE-93) obtinguda de l'enquesta industrial. L'estructura del valor de la producció va ser el 2006 del 65,6 % per als consums intermedis i del 34,4 % per al VAB, mentre que les xifres corresponents al 2007 van ser del 69,3 % i del 30,7 %, respectivament.

Els diaris esportius i generalistes no catalans s'han valorat sobre la base de la seva difusió a Catalunya, el preu de venda, el pes de la temàtica esportiva en el cas dels generalistes i el marge comercial de distribució. Cal esmentar que no s'han tingut en compte els ingressos per publicitat, ja que no formen part de la valoració econòmica de l'esport a Catalunya perquè la producció es fa fora, ni tampoc els diaris gratuïts per raons òbvies.

Quant a les revistes esportives, cal notar que la majoria d'empreses editores d'aquestes publicacions fan també altres tipus d'activitats, com ara la gestió de portals d'Internet (esportius o no) o l'edició de revistes no esportives. Com que no es pot distingir quina part correspon a cada activitat, les revistes esportives amb seu a Catalunya s'han valorat a partir dels ingressos per vendes, calculats com a producte del seu preu mitjà i la seva difusió, als quals s'ha afegit posteriorment el marge comercial. D'altra banda, a les revistes esportives amb seu fora de Catalunya s'ha aplicat al total d'ingressos per vendes el pes de la població catalana sobre l'espanyola, ja que no es disposa de dades de difusió de revistes per comunitats autònomes, xifra a la qual també s'ha sumat el marge comercial.

En aquests últims casos no s'ha pogut utilitzar directament el VAB per valorar la seva aportació a l'esport perquè o bé la informació no estava disponible o bé era difícil aïllar la part corresponent a esport i/o la part de producció feta a Catalunya. Per això, s'ha aproximat el seu volum de negoci relacionat amb l'esport a partir de les seves vendes a tot l'Estat en el cas de les revistes esportives catalanes, i a Catalunya en el cas dels diaris i revistes no catalans.

És important notar que, de la mateixa manera que les vendes són la part més important del volum de negoci, el volum de negoci és la part més important del valor de la producció,²⁷ per la qual cosa les xifres que resulten del procediment metodològic explicat no són de VAB, sinó de valor de la producció, és a dir, inclouen els consums intermedis. Per trobar la dada corresponent al VAB, s'ha utilitzat l'estructura del valor de la producció dels sectors d'edició i impressió de periòdics (codis 2212, 2221 de la CCAE-93) i d'edició de revistes (codi 2213) que proporciona l'enquesta industrial.

D'altra banda, el valor econòmic imputable a l'esport de les ràdios generalistes catalanes es calcula ponderant-ne el VAB, obtingut de la base de dades SABI, amb el pes de la programació esportiva en el total de la cadena.²⁸ Pel que fa a les ràdios amb seu fora de Catalunya es valoren només les que tenen programes en desconnexió autonòmica, i s'ha ponderat la xifra obtinguda amb la metodologia anterior pel pes de l'audiència de cada cadena a Catalunya sobre el total de l'audiència a Espanya el 2006 i el 2007, com a aproximació a la part del seu negoci que es produeix aquí. El valor de la producció s'ha obtingut a partir del pes del VAB en el total de la producció, el 28,7 % el 2006 i el 27,8 % el 2007, segons les dades per a les activitats de ràdio i televisió (codi 922 de la CCAE-93) de l'enquesta de serveis.

En relació amb les televisions, es valoren aquelles amb seu a Catalunya i la part corresponent a les produccions esportives fetes en el centre de TVE de Sant Cugat del Vallès. La valoració es fa a partir de les dades de SABI o dels pressupostos en el cas de les cadenes públiques, i també es pondera pel pes de la programació esportiva en el total. Cal esmentar que no s'han tingut en compte les televisions de pagament perquè totes tenen la seu fora de Catalunya,²⁹ i tampoc no es disposa d'informació del nombre de persones abonades catalanes. La cadena televisiva La Sexta, que té la seva seu repartida entre Barcelona i Madrid, no s'ha inclòs, perquè la producció

²⁷ El volum de negoci del sector de l'edició suposava el 96,5 % del total del valor de la producció l'any 2006, segons dades de l'enquesta industrial.

²⁸ Finalment, no s'ha considerat Ràdio 4 perquè RNE no presenta dades econòmiques per cadenes. De totes maneres, el pes de l'esport en la programació d'aquesta emissora va ser de només 2,3 % el 2006 i zero el 2007.

esportiva es fa tota a Madrid, segons informació de la mateixa cadena. De les cadenes locals només s'ha considerat Barcelona TV perquè és la que té, amb diferència, l'audiència més elevada i no s'ha trobat suficient informació econòmica de la resta. A més, el fort procés de reorganització actual del mercat local de l'audiovisual va aconsellar no incloure-les en la valoració econòmica.

Per tal d'obtenir les dades assimilables a l'esport de TVE Catalunya, s'ha calculat el pes de la temàtica esportiva a partir de les hores de producció de programes esportius, unes 1.400, sobre les 2.619 hores totals de producció l'any 2006, que és del 53,5 % (Consell de l'Audiovisual de Catalunya, 2008). Posteriorment, aquest percentatge s'ha aplicat a les remuneracions dels i de les assalariades de l'any 2005, corregides per l'IPC per expressar-les en valors de l'any 2006, i a les dades de l'any 2007 que ha proporcionat la mateixa cadena.

Per obtenir el valor econòmic assimilable a l'esport relacionat amb TV3 i K3/33, s'ha partit del pressupost de Televisió de Catalunya SA per als anys 2006 i 2007, d'on s'han obtingut les xifres de remuneracions dels i de les assalariades i d'amortitzacions com a components del VAB. Com que aquest pressupost no distingeix entre TV3 i K3/33 i, a més a més, aquestes cadenes tenen uns pesos de la temàtica esportiva molt diferents, s'ha aplicat el procediment següent. En primer lloc, s'ha suposat que el VAB de Televisió de Catalunya SA es distribueix de manera similar al repartiment de les quotes de pantalla de cadascuna de les cadenes, que és del 81 % per a TV3 i del 19 % per a K3/33 el 2006, i del 88 % i del 12 %, respectivament, el 2007. En segon lloc, s'aplica a cadascuna de les cadenes el pes de la temàtica esportiva en la programació, que és del 3,5 % per a TV3 i del 13,2 % per a K3/33 (TNS Sofres, 2007).

²⁹ Els canals esportius de la plataforma Digital + (Deporte 1, Deporte 2, Deporte 3, Golf + i Sportmania) són propietat de l'empresa Sogecable SA, la seu social de la qual està a Madrid, i el canal Eurosport també té la seu a Madrid.

Com en el cas de les ràdios, el valor de la producció esportiva s'ha aproximat utilitzant el pes del VAB sobre el total produït en el sector d'activitats de ràdio i televisió, segons dades de l'enquesta de serveis del 2006 i del 2007.

Cal assenyalar que, conjuntament amb les televisions, s'han valorat també empreses amb la seu a Catalunya relacionades amb el món audiovisual i l'esport, les dades de les quals s'han extret de la base de dades SABI. Les principals activitats d'aquestes empreses són la producció i distribució audiovisual d'esdeveniments esportius, la gestió de drets esportius de retransmissió audiovisual, i els serveis de consultoria i màrqueting relacionats amb la televisió i l'esport, i la majoria d'aquestes empreses forma part del Grup Mediapro.

Pel que fa als portals d'Internet, se n'han considerat, finalment, dos: www.esportcatala.cat i www.enjoc.com, on es poden consultar notícies de l'esport català. El primer d'aquests portals pertany a la Fundació Esport Català, que compta per a aquesta pàgina web amb el suport del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. El segon d'aquests portals compta, per la seva part, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona i de la Unió de Federacions Esportives Catalanes (UFEC). El VAB d'aquests portals s'ha valorat a partir de la informació de la base de dades SABI, i s'ha seguit el mateix criteri que amb la resta d'empreses amb ànim de lucre, és a dir, s'han inclòs solament aquells portals amb seu a Catalunya.

En aquest cas, el valor de la producció s'ha estimat sobre la base de les dades de l'enquesta de serveis corresponents al sector de comerç al detall per correspondència i per Internet (codi 5261 de la CCAE-93), en el qual el pes del VAB sobre la producció va ser del 30,5 % el 2006 i del 30,6 % el 2007.

2.3.3. Resultats anys 2006 i 2007

La premsa escrita diària va generar un VAB imputable al sector de l'esport de 54,2 milions d'euros durant l'any 2006, del 50,6 % dels quals corresponia a la premsa generalista i el restant 49,4 % a la premsa esportiva (taula 2.16). Les dades del 2007 mostren una disminució del VAB de més de 5 milions d'euros, el 9 % menys, fet que és conseqüència d'un descens generalitzat de tota la premsa diària, més acusat en el cas dels diaris esportius. Pel que fa als components del VAB, l'excedent brut d'explotació ha disminuït entre 2006 i 2007 en tots els casos, mentre que les remuneracions de les persones assalariades, per contra, augmenten en la gran majoria dels diaris analitzats.

Taula 2.16: VALOR AFEGIT BRUT

PREMSA DIÀRIA	2006		2007*	
	€	%	€	%
PREMSA ESPORTIVA	26.821.964	49,4 %	22.773.320	46,3 %
AMB SEU A CATALUNYA	19.453.760	35,8 %	15.705.729	31,9 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	7.368.204	13,6 %	7.067.591	14,4 %
PREMSA GENERALISTA	27.454.927	50,6 %	26.435.089	53,7 %
AMB SEU A CATALUNYA	24.268.856	44,7 %	23.495.204	47,7 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	3.186.071	5,9 %	2.939.885	6,0 %
TOTAL VAB	54.276.891	100,0 %	49.208.409	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: SABI i elaboració pròpia.

Taula 2.17: AGREGATS ECONÒMICS

PREMSA DIÀRIA	2006			
	Valor de la producció €	VAB €	RA %	EBE %
PREMSA ESPORTIVA	77.903.684	26.821.964	71,4 %	28,6 %
AMB SEU A CATALUNYA	56.502.930	19.453.760	69,9 %	30,1 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	21.400.754	7.368.204	75,1 %	24,9 %
PREMSA GENERALISTA	79.742.108	27.454.927	75,4 %	24,6 %
AMB SEU A CATALUNYA	70.488.249	24.268.856	75,4 %	24,6 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	9.253.859	3.186.071	75,1 %	24,9 %
TOTAL	157.645.792	54.276.891	73,4 %	26,6 %
MARGE DE DISTRIBUCIÓ	17.536.385			
	2007*			
	Valor de la producció €	VAB €	RA %	EBE %
PREMSA ESPORTIVA	74.250.987	22.773.320	91,8 %	8,2 %
AMB SEU A CATALUNYA	51.207.548	15.705.729	93,5 %	6,5 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	23.043.439	7.067.591	87,9 %	12,1 %
PREMSA GENERALISTA	86.189.957	26.435.089	81,4 %	18,6 %
AMB SEU A CATALUNYA	76.604.645	23.495.204	80,6 %	19,4 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	9.585.312	2.939.885	87,9 %	12,1 %
TOTAL	160.440.945	49.208.409	86,2 %	13,8 %
MARGE DE DISTRIBUCIÓ	20.129.952			

* Dades provisionals.

Font: SABI i elaboració pròpia.

La composició del VAB entre remuneració al treball (RA) i remuneració al capital (EBE) resulta una mica diferent en la premsa exclusivament esportiva i la premsa generalista, on les remuneracions dels i de les assalariades pesen quatre punts percentuals més el 2006. L'excedent brut d'explotació presenta, òbviament, la situació contrària amb una participació més alta a la premsa esportiva, especialment la que té la seu a Catalunya, on el pes de l'EBE supera el 30 % del VAB. Aquesta estructura del VAB canvia notòriament el 2007 arran de la disminució de l'excedent brut d'explotació comentada anteriorment. Així, les remuneracions dels i de les assalariades passen a representar en tots els casos més del 80 %, i fins i tot se situen per sobre del 90 % en el cas de la premsa esportiva.

El valor de la producció esportiva de la premsa a Catalunya es va situar en 157 milions d'euros el 2006 i en 160 milions el 2007, creixement a causa de l'augment dels ingressos per vendes. No obstant això, el fet que les despeses (consums intermedis i despeses de personal) hagin crescut més que els ingressos ha portat a una disminució dels beneficis empresarials de la premsa diària. D'altra banda, la producció imputable a la distribució i venda de premsa, és a dir, el marge de distribució, va ser de 17,5 milions d'euros al 2006 i de 20 milions el 2007 (taula 2.17).

Cal assenyalar, finalment, que el 80,6 % del VAB esportiu generat per aquests productors va correspondre el 2006 als diaris amb seu a Catalunya, tant els generalistes com els esportius. Aquest percentatge va disminuir lleugerament el 2007, any en què es va situar en el 79,7 %.

Taula 2.18: VALOR AFEGIT BRUT

REVISTES ESPORTIVES	2006		2007*	
	€	%	€	%
AMB SEU A CATALUNYA	1.481.661	57,3 %	1.366.614	55,8 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	1.102.132	42,7 %	1.084.594	44,2 %
TOTAL VAB	2.583.793	100,0 %	2.451.208	100,0 %

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

Les revistes esportives van generar un VAB el 2006 de gairebé 2,6 milions d'euros, més del 80 % dels quals va correspondre a les remuneracions dels i de les assalariades. Cal notar que una gran part d'aquest VAB, en concret el 57,3 %, va ser produït per les revistes que tenen la seu a Catalunya (taula 2.18). L'any 2007 es va produir una disminució del VAB de més del 5 %, fins a situar-se en poc més de 2,4 milions d'euros, com a conseqüència, igual que en el cas dels diaris, de la disminució de l'excedent brut d'explotació, que passa d'una participació en el VAB del 18,7 % el 2006 a una del 10,5 % l'any següent. D'altra banda, el valor de la producció d'aquest productor es va situar en 7,3 milions d'euros el 2006 i en 6,9 milions el 2007.

Pel que fa a les ràdios, el seu VAB esportiu de l'any 2006 va ser d'uns 6,3 milions d'euros, dels quals gairebé 5,7 milions corresponien a les ràdios amb seu a Catalunya, el 89,9 % del total (taula 2.19). El 2007 el VAB d'aquests productors augmenta fins als 8,5 milions d'euros com a conseqüència de la inclusió en la valoració de Radio Marca, per a la qual no hi havia informació disponible el 2006.

Taula 2.19: VALOR AFEGIT BRUT

RÀDIOS	2006		2007*	
	€	%	€	%
AMB SEU A CATALUNYA	5.684.930	89,9 %	5.172.578	60,8 %
AMB SEU FORA DE CATALUNYA	640.160	10,1 %	3.338.586	39,2 %
TOTAL VAB	6.325.090	100,0 %	8.511.164	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: SABI i elaboració pròpia

Cal notar, també, que gairebé el 93 % del VAB es va destinar a remunerar el factor treball el 2006, mentre que aquest valor disminuïa fins al 66 % l'any 2007. El valor de la producció de les ràdios, per la seva banda, es va situar en 22 milions d'euros el 2006 i en 29,7 milions l'any següent.

Del total de VAB esportiu de les ràdios, el 75,2 % va correspondre el 2006 a les de titularitat pública, uns 4,8 milions d'euros, la part més important dels quals va ser l'aportació de Catalunya Ràdio. Aquestes xifres baixen considerablement el 2007, any en què se situen en el 51,3 % (4,4 milions d'euros) com a conseqüència de la incorporació de Radio Marca a la valoració.

El VAB del sector televisiu que es pot imputar a l'esport va ascendir a uns 85 milions d'euros l'any 2006, dels quals gairebé el 25 % del total va correspondre a la producció esportiva de TVE que es fa a Sant Cugat, i la resta a cadenes catalanes, la principal de les quals és Televisió de Catalunya, i a les empreses productores d'esdeveniments esportius (taula 2.20). L'any

2007 el VAB de les televisions va disminuir el 6,4 %, més de 5 milions d'euros, a causa d'un descens superior als 10 milions d'euros de les remuneracions dels assalariats i assalariades de TVE Catalunya i de retallades en l'excedent brut d'explotació de la majoria de cadenes televisives.

Taula 2.20: VALOR AFEGIT BRUT

TELEVISIONS	2006		2007*	
	€	%	€	%
AMB SEU A CATALUNYA	61.628.850	75,4 %	62.121.670	39,6 %
AMB SEU A FORA DE CATALUNYA	20.915.321	24,6 %	14.563.636	60,4 %
TOTAL VAB	82.544.171	100,0 %	76.685.306	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: SABI i elaboració pròpia

Pel que fa a la distribució del VAB entre les rendes del treball i del capital, s'observa un pes superior de les remuneracions dels i de les assalariades, amb una mica més del 64 % del total de VAB el 2006 i el 70,5 % el 2007. D'altra banda, el valor de la producció esportiva de les cadenes de televisió va ser de 296,6 milions d'euros l'any 2006 i de 277,8 milions el 2007.

Taula 2.21: VALOR AFEGIT BRUT

PORTALS D'INTERNET ESPORTIUS	2006		2007*	
	€	%	€	%
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	558.530	100 %	245.935	91,3 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	-	-	23.349	8,7 %
TOTAL VAB	558.530	100 %	269.284	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: SABI i elaboració pròpia

Com s'ha comentat, la llista de portals d'Internet esportius amb seu a Catalunya s'ha vist reduïda a dues empreses, ja que per a la resta no s'han trobat les raons socials o no s'han trobat dades a la base SABI. Per tant, el valor que es presenta a la taula 2.21 s'ha d'entendre com una xifra de mínims. El VAB dels portals esportius catalans es va situar el 2006 en una mica més de 558.000 euros, conformat en el 100 % per les remuneracions dels i de les assalariades, ja que les partides comptables que corresponen a l'excedent

brut d'explotació eren zero. El 2007 el VAB disminueix fins als 269.000 euros per la important retallada en les despeses de personal, que baixen el 56 % respecte a l'any anterior. D'altra banda, el valor de la producció d'aquests productors va ser d'1,8 milions d'euros el 2006 i de 880.000 euros el 2007.

Taula 2.22: VALOR AFEGIT BRUT

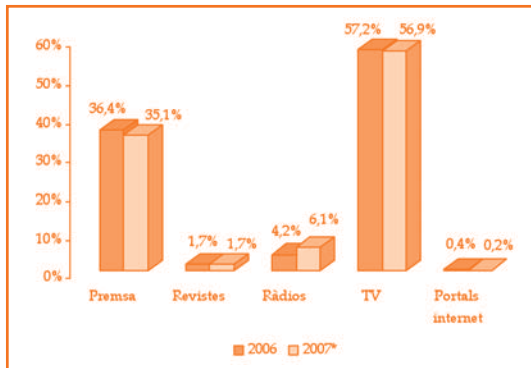
MITJANS DE COMUNICACIÓ	2006		2007*	
	€	%	€	%
PREMSA DIÀRIA	54.276.891	36,4 %	49.208.409	35,1 %
REVISTES ESPORTIVES	2.583.793	1,7 %	2.451.208	1,7 %
RÀDIOS	6.325.090	4,2 %	8.511.164	6,1 %
TELEVISIONS	85.192.637	57,2 %	79.724.093	56,9 %
PORTALS D'INTERNET ESPORTIUS	558.530	0,4 %	269.284	0,2 %
TOTAL VAB	148.936.941	100,0 %	140.164.159	100,0 %

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia

El total dels mitjans de comunicació van generar un VAB esportiu d'uns 149 milions d'euros l'any 2006, el 36,4 % dels quals va correspondre a la premsa diària i el 38,1 % al conjunt de la premsa escrita. El sector de la televisió, incloent les empreses productores, suposava el 57,2 % del total, les emissores radiofòniques el 4,2 %, i els portals d'Internet tenien una participació molt baixa amb només el 0,4 %.³⁰ El 2007 hi ha una certa redistribució dels diferents mitjans de comunicació en el VAB total, amb un augment del pes de les ràdios de gairebé dos punts percentuals i una disminució de la resta de mitjans. El VAB es va situar en 140 milions d'euros aquest any, xifra que suposa una disminució del 5,9 % respecte a l'any anterior (taula 2.22 i gràfic 2.10).

³⁰ Aquests percentatges difereixen en certa mesura dels obtinguts en l'estudi per al País Basc, on la premsa escrita representava el 71 % de la producció total dels mitjans de comunicació, la televisió el 23 % i la ràdio el 6% restant. Cal recordar, però, que el treball es va fer a partir d'un enfocament metodològic des de la perspectiva de la demanda (KPMG Consulting, 2002).

Gràfic 2.10: PES DEL VALOR AFEGIT BRUT (%) MITJANS DE COMUNICACIÓ

*Dades provisionals
Font: elaboració pròpia

El valor de la producció esportiva dels mitjans de comunicació el 2006 a Catalunya va ser d'uns 503 milions d'euros, amb un pes del VAB del 29,6 %. El 2007 el valor de la producció va disminuir fins als 496 milions d'euros, i el pes del VAB va decreïxer 1,3 punts percentuals (taula 2.23 i gràfic 2.11).

Taula 2.23: AGREGATS ECONÒMICS

MITJANS DE COMUNICACIÓ	2006			
	Valor de la producció €	VAB €	RA %	EBE %
PREMSA DIÀRIA	157.645.792	54.276.891	73,4 %	26,6 %
MARGE COMERCIAL DISTRIBUCIÓ PREMSA	17.645.792	-	-	-
REVISTES ESPORTIVES	7.284.394	2.583.793	81,3 %	18,7 %
RÀDIOS	22.018.690	6.325.090	92,9 %	7,1 %
TELEVISIÓ	296.569.736	85.192.637	35,5 %	64,5 %
PORTALS D'INTERNET ESPORTIUS	1.831.246	558.530	100,0 %	0,0 %
TOTAL	502.886.244	148.936.941	52,8 %	47,2 %
SECTOR PÚBLIC	118.520.073	36.744.482	86,5 %	13,5 %
SECTOR PRIVAT	384.366.170	112.192.458	41,7 %	58,3 %

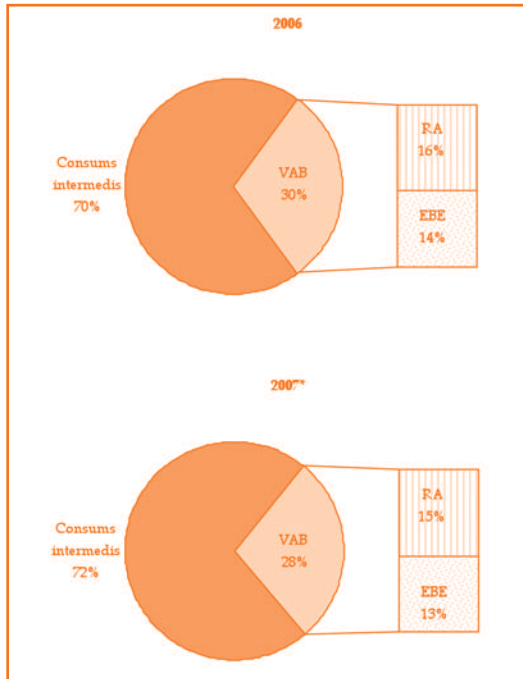
Taula 2.23: AGREGATS ECONÒMICS

	Valor de la producció €	2007*		
		VAB €	RA %	EBE %
PREMSA DIÀRIA	160.440.945	49.208.409	86,2 %	13,8 %
MARGE COMERCIAL DISTRIBUCIÓ PREMSA	20.129.952	-	-	-
REVISTES ESPORTIVES	6.935.700	2.451.208	89,5 %	10,5 %
RÀDIOS	29.655.624	8.511.164	66,0 %	34,0 %
TELEVISIÓ	277.784.296	79.724.093	28,9 %	70,2 %
PORTALS D'INTERNET ESPORTIUS	880.013	269.284	91,3 %	8,7 %
TOTAL	495.826.530	140.164.158	53,0 %	47,0 %
SECTOR PÚBLIC	99.275.167	28.491.973	86,1 %	13,9 %
SECTOR PRIVAT	396.551.363	111.672.186	44,5 %	55,5 %

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia

Pel que fa a la composició del VAB, es pot concloure que les remuneracions dels i de les assalariades el 2006 representen en tots els casos més del 73 % del total, excepte en les televisions, on l'excedent brut d'explotació suposa més del 64 % com a conseqüència, principalment, dels elevats beneficis de les empreses productores d'esdeveniments esportius. L'any 2007 disminueix el pes de l'excedent brut d'explotació a la premsa escrita, mentre que augmenta a la resta de mitjans de comunicació.

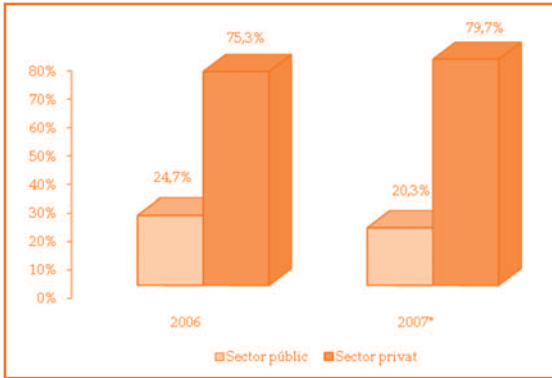
Gràfic 2.11: VALOR DE LA PRODUCCIÓ MITJANS DE COMUNICACIÓ

*Dades provisionals
Font: elaboració pròpia

D'altra banda, cal notar que gairebé una quarta part del VAB esportiu dels mitjans de comunicació, concretament el 24,7 %, va ser generat per empreses del sector públic el 2006, mentre que aquest pes va disminuir fins al 20,3 % el 2007. Aquestes empreses públiques operen en els mercats audiovisuals de ràdio i televisió, i presenten un pes superior de les remuneracions dels i de les assalariades que les del sector privat (gràfic 2.12).

Gràfic 2.12: VALOR AFEGIT BRUT MITJANS DE COMUNICACIÓ

*Dades provisionals
Font: elaboració pròpia

2.3.4. Ocupació als mitjans de comunicació

El nombre de persones treballadores relacionades amb el món de l'esport en els mitjans de comunicació s'ha estimat en 870 el 2006 i en 885 el 2007. Per mitjans, la premsa diària suposa més del 54 % del total els dos anys considerats, mentre que la resta se situa entre el 2 % dels portals d'Internet i el 21-23 % de les televisions. D'altra banda, el 77,6 % del total de treballadors i treballadores estava en empreses del sector privat l'any 2006, xifra que augmentava fins gairebé al 81 % el 2007 (taula 2.24 i gràfic 2.13).

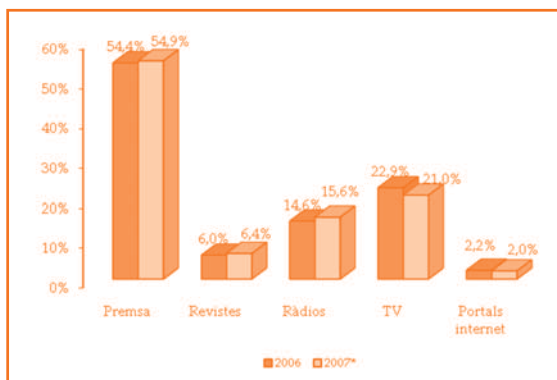
Taula 2.24: OCUPACIÓ

MITJANS DE COMUNICACIÓ	2006		2007*	
	Nombre	%	Nombre	%
PREMSA DIÀRIA	473	54,4 %	486	54,9 %
REVISTES ESPORTIVES	52	6,0 %	57	6,4 %
RÀDIOS	127	14,6 %	138	15,6 %
TELEVISIONS	199	22,9 %	186	21,0 %
PORTALS D'INTERNET ESPORTIUS	19	2,2 %	18	2,0 %
TOTAL OCUPACIÓ	870	100,0 %	885	100,0 %
SECTOR PÚBLIC	195	22,4 %	170	19,2 %
SECTOR PRIVAT	675	77,6 %	715	80,8 %

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia

Pel que fa a l'evolució entre el 2006 i el 2007, les persones ocupades totals han augmentat l'1,7 %, xifra condicionada per la disminució de les persones treballadores de les televisions (-6,5 %) que, com s'ha comentat anteriorment, són les segones en importància en el total. Els i les ocupades a les revistes i a les ràdios són les que més han crescut, amb unes taxes properes al 10 %.

Gràfic 2.13: PES DELS I DE LES OCUPADES SOBRE EL TOTAL (%)

*Dades provisionals

Font: elaboració pròpia

2.4. Annex: dades de comerç exterior

Les dades de comerç exterior es poden trobar a la pàgina web de l'Agència Tributària (aeat.es), a l'apartat "Aduanas e Impuestos especiales", i dins d'aquest a "Estadísticas de comercio exterior", des d'on es poden descarregar directament. Les dades es presenten territorialitzades per províncies i estan dividides en XXI Seccions i 99 Capítols, que presenten una desagregació de fins a vuit dígit. A la taula 2.25 es poden veure els capítols aranzelarís de la nomenclatura combinada del 2007 que tenen una relació directa amb l'esport.³¹

Amb la informació ja disponible, s'han seleccionat els capítols aranzelarís que corresponen a articles esportius. La llista de capítols pot presentar,

³¹ Cal esmentar que la nomenclatura de les posicions aranzelàries canvia cada any, la qual cosa s'ha de tenir present si es fan anàlisis d'evolució del comerç exterior de productes esportius.

però, problemes derivats de la definició que s'agafi d'article esportiu i de la seva classificació en termes aranzelaris. Així, en els capítols es troben a faltar algunes partides com, per exemple, les relatives a caça i pesca, i d'altres incorporen productes que no es poden classificar estrictament com a esportius. Per exemple, els codis 6112 i 6211 inclouen peces de vestir no esportives, com per exemple roba de treball o davantals, tot i que en una part molt petita, les bosses per a articles esportius estan amb altres tipus de bosses (codi 4202.92.11), les embarcacions esportives (codi 8903) estan barrejades amb altres tipus d'embarcacions i les veles de fibres sintètiques (codi 6306.31.00) poden ser utilitzades per vaixells de qualsevol mena. Com que resulta materialment impossible determinar la part exclusivament esportiva d'aquests codis, s'ha optat per incloure'n la valoració total atesa la importància monetària dels articles, especialment de la roba i dels iots. Cal assenyalar, també, que per a una millor comprensió de les dades s'han sumat codis que contenen productes similars.

Taula 2.25: CODIS ARANZELARIS D'ARTICLES ESPORTIUS (2007)

CODI	TITOL DEL CAPITOL
4011 50 00	Pneumàtics de cautxú per a bicicletes
4013 20 00	Cambres de cautxú per a pneumàtics de bicicletes
4202 92 11	Sacs de viatge, necessers, motxilles i bosses per a articles esportius
4203 21 00	Guants, mitenes i manyoples dissenyats per a la pràctica esportiva
6112	Roba d'abrigar per a esports (xandalls), conjunts d'esquí i banyadors de punt
6211	Roba d'abrigar per a esports (xandalls), conjunts d'esquí i banyadors excepte de punt
6306 31 00	Veles de fibres sintètiques
6402 12	Calçat de cautxú o plàstic d'esquí i de surf de neu
6403 12 00	Calçat de cuir natural d'esquí i de surf de neu
6404 11 00	Calçat d'esport, de tennis, bàsquet, gimnàstica, entrenament, etc.
8414 20 20	Bombes de mà per a bicicletes
8512 10 00	Aparells elèctrics d'enllumenat o senyalització per a bicicletes
8712 00 30	Bicicletes
8903	Iots i embarcacions d'esbarjo o d'esport
9303 20	Armes esportives amb un canó d'ànima llisa
9303 30 00	La resta d'armes esportives
9504 20	Billars i els seus accessoris
9506 11	Esquís de neu
9506 12 00	Fixadors per a esquís de neu
9506 19 00	La resta d'articles per a esquís de neu
9506 21 00	Esquís aquàtics, lliscadors de vela
9506 29 00	La resta d'articles per a la pràctica d'esports aquàtics
9506 31 00	Pals de golf (clubs) complets
9506 32 00	Pilotes de golf
9506 39	La resta d'articles per al golf
9506 40	Articles i materials per a tennis de taula
9506 51 00	Raquetes de tennis, fins i tot sense cordatge
9506 59 00	La resta de raquetes
9506 61 00	Pilotes de tennis
9506 62	Pilotes inflables
9506 69	La resta de pilotes
9506 70	Patins de gel i de rodes, inclòs el calçat amb patins fixos
9506 91	Articles i material per a cultura física, gimnàstica i atletisme
9506 99	La resta d'articles esportius
9507	Canyes de pescar, hams i la resta d'articles per a la pesca

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència Tributària.

D'altra banda, és important tenir en compte que les dades de comerç exterior regional poden ser més o menys completes pel que fa a les exportacions, però estaran clarament infravalorades en el cas de les importacions. En concret, una gran part dels articles per a l'esport es comercialitza en grans superfícies i magatzems estesos per tot el territori, però la dada es comptabilitzarà només en la província on tenen la seu central.³²

Com s'observa a la taula 2.26, les exportacions de productes esportius a Catalunya l'any 2006 van ser de més de 930 milions d'euros, mentre que les importacions d'aquest tipus de productes es van aproximar als 1.311 milions d'euros. Així, el dèficit comercial es va acostar als 380 milions d'euros i la taxa de cobertura es va situar en el 70,9 %, és a dir, per cada producte importat se n'exportava un 0,7. L'any 2007 el descens de les exportacions en gairebé el 80 %, xifra notablement superior a la de les importacions (-53,3 %), ha fet que la cobertura disminuís fins al 31 %.

Entre les partides exportades destaca molt per sobre de la resta, tot i patir un descens superior al 91 % el 2007, la corresponent a iots i embarcacions d'esbarjo o d'esport, que suposa el 83,3 % del total exportat el 2006 i el 35,8 % el 2007. La segueixen els xandalls, els conjunts d'esquí i els banyadors, que representaven el 9 % del total el 2006 i el 31,1 % el 2007. Com s'ha comentat anteriorment, cal tenir present que aquestes dues partides inclouen també articles no esportius.

³² Aquests problemes es comenten en l'estudi per a Castella i Lleó, que també analitza la informació sobre comerç exterior de productes esportius (Pedrosa, 2000).

Taula 2.26: COMERÇ EXTERIOR DE PRODUCTES ESPORTIUS

	EXPORTACIONS		IMPORTACIONS	
	Milers d'euros		Milers d'euros	
	2006	2007	2006	2007
Pneumàtics i cambres de cautxú per a bicicletes	388	395	3.021	2.530
Sacs de viatge, motxilles i bosses per a articles d'esport	13.588	11.035	58.775	58.952
Guants, mitenes i manyoples per la pràctica esportiva	365	579	3.169	3.517
Xandalls, conjunts d'esquí i banyadors	83.381	59.093	157.462	135.957
Veles de fibres sintètiques	928	0	319	0
Calçat de cautxú, cuir natural o plàstic d'esquí i de surf de neu	1.012	600	3.230	1.662
Calçat d'esport, de tennis, bàsquet, gimnàstica, entrenament	5.481	5.817	46.166	38.168
Bombes de mà per a bicicletes	32	32	212	250
Aparells elèctrics d'enllumenat o senyalització per a bicicletes	3	26	533	250
Bicicletes	6.524	3.169	13.131	18.280
Iots i embarcacions d'esbarjo o d'esport	774.703	67.983	852.365	203.355
Armes esportives	142	47	1.029	1.000
Billars i els seus accessoris	338	384	2.683	4.405
Esquís de neu, fixadors i resta d'articles per a esquís de neu	5.324	3.107	12.886	6.300
Esquís aquàtics i resta d'articles per a esports aquàtics	3.264	1.536	6.548	6.666
Articles per a la pràctica del golf	1.136	973	11.210	7.099
Articles i materials per a tennis de taula	260	15	910	1.052
Raquetes de tennis, resta de raquetes, pilotes de tennis	865	464	11.872	7.539
Pilotes inflables i resta de pilotes	2.788	1.392	13.915	13.454
Patins per a gel i de rodes, inclòs el calçat amb patins fixes	171	300	2.664	3.952
Articles i material per a cultura física, gimnàstica i atletisme	6.883	10.036	36.562	43.241
La resta d'articles esportius	19.150	18.842	56.664	37.809
Canyes de pescar, hams i la resta d'articles per a la pesca	3.556	4.161	15.784	17.161
TOTAL	930.281	189.989	1.311.109	612.599

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència Tributària.

L'estructura de les importacions per partides aranzelàries presenta una mica més de diversitat, ja que els iots suposen en aquest cas el 65 % del total el 2006 i el 33,2 % el 2007, i la roba d'esport el 12 % el 2006 i el 22,2 % el 2007. D'altra banda, cal assenyalar que els productes esportius representen al voltant del 2 % en el total del comerç exterior català els dos anys analitzats.

3 Institucions privades sense ànim lucre

3.1. Federacions esportives i consells esportius

3.1.1. Introducció

La Llei de l'esport proposa la definició en següent relació amb les federacions esportives catalanes: “són entitats privades d'interès públic i social dedicades a la promoció, la gestió i la coordinació de la pràctica dels esports específics reconeguts dins l'àmbit de Catalunya, constituïdes bàsicament per associacions o clubs esportius, agrupacions esportives i altres entitats privades sense ànim de lucre que entre les seves finalitats socials inclouen el foment i la pràctica de l'activitat física i esportiva, i constituïdes també, si s'escau, per esportistes, personal tècnic, àrbitres o altres representants de persones físiques”.³³

A Catalunya hi ha un total de 69 federacions esportives, segons es presenta al llistat de la taula 3.1. A més, hi ha una associació que les agrupa totes, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC).

Taula 3.1: LLISTAT DE FEDERACIONS ESPORTIVES CATALANES

Aèria	Esportiva de paralítics cerebrals	Natació
Atletisme	Esports d'hivern	Pàdel
Automobilisme	Esports per a cecs	Patinatge
Activitats subaquàtiques	Esports per a discapacitats físics	Pentatló modern
Bàdminton	Esports per a disminuïts psíquics	Pesca esportiva i càsting
Balls esportius	Esquaix i raquetbol	Petanca
Basquetbol	Esquí nàutic	Pilota
Beisbol i softbol	Fisioculturisme	Piragüisme
Billar	Futbol	Pitch-and-putt
Bitlles i bowling	Futbol americà	Polo
Boxa amateur	Futbol sala	Rem
Caça	Gimnàstica	Rugbi
Ciclisme	Golf	Salvament i socorrisme
Coloms esportius	Halterofília	Taekwondo
Coloms missatgers	Handbol	Tennis
Corfbol	Hípica	Tennis taula
Curses d'orientació	Hoquei	Tir amb arc
Dards	Judo	Tir olímpic
Entitats excursionistes de Catalunya	Karate	Triatló
Escacs	Kick-boxing	Twirling
Esgrima	Lluita	Vela
Espeleologia	Motociclisme	Voleibol
Esportiva de sords de Catalunya	Motonàutica	Unió esportiva de clubs d'agility

Font: Observatori Català de l'Esport.

Les federacions més importants, segons el nombre de llicències de l'any 2007, es presenten a la taula 3.2, on destaquen principalment les de futbol, basquetbol, caça, golf i tennis, que suposen més de la meitat del total de llicències. Cal assenyalar que la concentració del nombre de llicències és bastant significativa, ja que les deu primeres sumen el 69 % del total.

³³ Definició recollida en l'article 17 de la Llei de l'esport aprovada pel Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol.

Taula 3.2: L·LICÈNCIES PER FEDERACIÓ (2007)

Federació	NOMBRE	%	% ACUMULAT
Federació Catalana de Futbol	107.803	18,2 %	18,0 %
Federació Catalana de Basquetbol	69.639	11,8 %	29,8 %
Federació Catalana de Caça	59.616	10,1 %	39,9 %
Federació Catalana de Golf	48.411	8,2 %	48,1 %
Federació Catalana de Tennis	38.606	6,5 %	54,6 %
Federació Entitats Excursionistes de Catalunya	26.125	4,4 %	59,0 %
Federació Catalana de Patinatge	15.174	2,6 %	61,6 %
Federació Catalana de Petanca	14.770	2,5 %	64,1 %
Federació Catalana de Pitch-and-putt	14.436	2,4 %	66,5 %
Federació Catalana de Tir Olímpic	13.893	2,4 %	68,9 %
Federació Catalana de Ciclisme	12.975	2,2 %	71,1 %
Federació Catalana de Pesca Esportiva i Càsting	12.254	2,1 %	73,2 %
Federació Catalana d'Esports d'Hivern	11.276	1,9 %	75,1 %
Federació Catalana de Natació	11.142	1,9 %	77,0 %
Federació Catalana de Taekwondo	10.124	1,7 %	78,7 %
Federació Catalana d'Activitats Subaquàtiques	9.437	1,6 %	80,3 %
Federació Catalana de Karate	7.583	1,3 %	81,6 %
Federació Catalana d'Escacs	7.185	1,2 %	82,8 %
Federació Catalana d'Handbol	6.926	1,2 %	84,0 %
Federació Catalana d'Atletisme	6.803	1,2 %	85,2 %
Federació Catalana de Motociclisme	5.491	0,9 %	86,1 %
Federació Catalana de Judo	5.467	0,9 %	87,0 %
Federació Catalana de Vela	5.141	0,9 %	87,9 %
Federació Catalana d'Hípica	4.800	0,8 %	88,7 %
Federació Catalana d'Hoquei	4.743	0,8 %	89,5 %
Federació Catalana de Pàdel	4.193	0,7 %	90,2 %
Federació Catalana de Gimnàstica	3.878	0,7 %	90,9 %
Federació Catalana de Piragüisme	3.618	0,6 %	91,5 %
Federació Catalana d'Esports per a Disminuïts Psíquics	3.379	0,6 %	92,1 %
Federació Catalana de Pilota	3.358	0,6 %	92,7 %
Federació Esportiva de Sords de Catalunya	2.934	0,5 %	93,2 %
Federació Aèria Catalana	2.799	0,5 %	93,7 %
Resta de federacions	37.815	6,4 %	100,0 %
Total	591.794	100,0 %	

Font: Observatori Català de l'Esport.

D'altra banda, els consells esportius són agrupacions esportives formades per centres o associacions escolars, clubs, associacions o federacions esportives, entitats municipals de gestió esportiva, ajuntaments i consells comarcals, que es dediquen al foment, la promoció i l'organització de l'activitat esportiva en edat escolar de caràcter no obligatori dins d'un àmbit territorial determinat, d'acord amb els criteris de l'organització territorial de Catalunya.³⁴

Els consells esportius són entitats privades d'interès públic i social, sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar per al compliment de les seves funcions. Els seus principals objectius són el foment, l'organització i la promoció de l'activitat esportiva en edat escolar a l'àmbit territorial corresponent. Dins de les activitats desenvolupades pels consells esportius, hi ha, entre d'altres, activitats esportives organitzades per a infants en edat escolar i activitats esportives de lleure, i la formació de professorat, monitorat, entrenadors i entrenadores, jutges i jutgesses i àrbitres.

Alguns dels principals serveis oferts pels consells esportius als ajuntaments, consells comarcals, centres docents i altres entitats són:

- Organització d'activitats esportives per a infants en edat escolar (Jocs esportius escolars de Catalunya, Pla català de l'esport a l'escola, activitats extraescolars, etc.).
- Organització de diades esportives.
- Estudis esportius referits als municipis (hàbits, mancances, propostes).
- Assessorament i elaboració de projectes.
- Gestió d'instal·lacions esportives.
- Confecció i lliurament de material didàctic.
- Préstec o dotació de material didàctic i esportiu.
- Recerca i tramitació de sol·licituds de subvencions.
- Tramitació d'assegurances medicoesportives.

³⁴ Definició recollida en l'article 1 del decret de regulació dels Consells Esportius (decret 267/1990, de 8 d'octubre).

- Tramitació d'assegurances de responsabilitat civil.
- Revisions mèdiques.
- Borsa de monitoratge esportiu.
- Borsa de socorristes.
- Borsa de jutges/jutgesses i àrbitres.
- Borsa de monitoratge de menjador.

A continuació es presenta el llistat on figuren els 45 consells esportius catalans més la Unió de Consells Esportius de Catalunya (UCEC), l'associació que els agrupa (taula 3.3). Per raons organitzatives, els consells esportius s'estructuren d'acord amb quatre agrupacions territorials (ATCE): la de Barcelona, la de Girona, la de Lleida i la de Tarragona i Terres de l'Ebre. Les ATCE són òrgans que s'organitzen i funcionen segons les característiques del seu mateix territori i àmbit d'actuació, és a dir, segons la població, el nombre de nens i nenes per grups d'edat, el nombre de centres educatius, clubs i entitats comarcals, la distància entre els municipis del territori, etc. (web UCEC).

Taula 3.3: LLISTAT DE CONSELLS ESPORTIUS

COMARCA	CONSELL ESPORTIU
Alt Camp	CE Alt Camp
Alt Empordà	CE Alt Empordà
Alt Penedès	CE Alt Penedès
Alt Urgell	CE Alt Urgell
Alta Ribagorça	CE Alta Ribagorça
Anoia	CE Anoia
Bages	CE Bages
Baix Camp	CE Baix Camp
Baix Ebre	CE Baix Ebre
Baix Empordà	CE Baix Empordà
Baix Llobregat	CE Baix Llobregat
Baix Penedès	CE Baix Penedès
Barcelonès	CE Barcelonès Nord CE Barcelonès Sud CEEB Consell de l'Esport Escolar de Barcelona
Berguedà	CE Berguedà
Cerdanya	CE Cerdanya
Conca de Barberà	CE Conca de Barberà
Garraf	CE Garraf
Garrigues	CE Garrigues
Garrotxa	CE Garrotxa
Gironès	CE Gironès
Maresme	CE Maresme
Montsià	CE Montsià
Noguera	CE Noguera
Osona	CE Osona
Pallars Jussà	CE Pallars Jussà
Pallars Sobirà	CE Pallars Sobirà
Pla d'Urgell	CE Pla d'Urgell
Pla de l'Estany	CE Pla de l'Estany
Priorat	CE Priorat
Ribera d'Ebre	CE Ribera d'Ebre
Ripollès	CE Ripollès
Segarra	CE Segarra
Segrià	CE Segrià
Selva	CE Selva
Solsonès	CE Solsonès
Tarragonès	CE Tarragonès
Terra Alta	CE Terra Alta
Urgell	CE Urgell
Val d'Aran	CE Val d'Aran
Vallès Occidental	CE Vallès Occidental Sabadell CE Vallès Occidental Sud CE Vallès Occidental Terrassa
Vallès Oriental	CE Vallès Oriental
Catalunya	Unió de Consells Esportius de Catalunya (UCEC)

Font: UCEC.

La importància de l'esport escolar a Catalunya es veu reflectida en les estadístiques del Consejo Superior de Deportes (CSD), que la confirmen com la comunitat autònoma amb més participació en els campionats d'Espanya de nens, nenes i joves en edat escolar l'any 2006 (CSD, 2006). A més a més, la participació als jocs esportius escolars de Catalunya en el curs 2005-2006 va ser d'un total de 192.462 nens i nenes, xifra que representa el 43 % del total d'infants en edat escolar (entre 6 i 12 anys).³⁵

3.1.2. Dades econòmiques: metodologia

El SEC-95 distingeix sis sectors institucionals: institucions financeres, llars, institucions sense ànim de lucre que serveixen a les llars (IPSALSL), societats no financeres, administracions públiques i no residents. Segons aquesta classificació, les IPSALSL són les entitats sense ànim de lucre amb personalitat jurídica pròpia que estan al servei de les llars i que produeixen béns i serveis privats, normalment no de mercat. Aquestes entitats es financen, principalment, mitjançant contribucions voluntàries de les llars, pagaments de les administracions públiques i rendes de la propietat. En els comptes financers espanyols es recull en aquest sector qualsevol tipus d'associació, fundació, organització religiosa, política o sindical que desenvolupi la seva activitat al servei de les llars sense ànim de lucre.

A la base de dades del Banc d'Espanya, referida a la sectorització de l'economia espanyola, la majoria de les federacions esportives figuren incloses dins del sector de les institucions sense ànim de lucre al servei de les llars, mentre que dels dos consells esportius inclosos, el de la Cerdanya està dins del sector 5 (administracions públiques), i el del Baix Camp es troba dins del sector 3 (IPSALSL).³⁶ En aquest estudi les federacions i els consells es tractaran, a l'hora de la valoració econòmica, com ISFLSL amb producció no de mercat.

³⁵ A partir de dades de l'Observatori Català de l'Esport del 2008 i de la UCEC del 2006.

³⁶ <http://wwwa.bde.es/bsd/>

La definició i obtenció del VAB de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars presenta certes particularitats. Com que el tipus de béns i serveis que produeixen no s'intercanvien en el mercat, el valor de la seva producció no es pot determinar com en el cas dels béns i serveis destinats a la venda. Per tant, la Comptabilitat Nacional d'Espanya (INE, 2000) estableix per conveni que el valor dels béns i serveis produïts per aquest sector institucional és igual a la suma dels costos de producció (despeses ordinàries), que són els consums intermedis, la remuneració dels i de les assalariades, el consum de capital fix i els altres impostos sobre la producció menys les altres subvencions a la producció. El VAB s'obté de deduir els consums intermedis del valor de la producció.

Les subvencions d'explotació (a la producció) actuen com a impostos indirectes negatius, i poden ocasionar que els preus de mercat (d'adquisició) siguin inferiors a la suma de les percepcions dels factors de producció, que incrementen les seves rendes per sobre del producte de les seves vendes en percebre una subvenció per part de les administracions públiques. Les subvencions d'explotació s'utilitzen per influir en el preu de certs béns o serveis i permetre, així, una remuneració adequada dels factors productius, és a dir, possibiliten vendre a preus inferiors al cost dels factors utilitzats (Muñoz, 1989). En el cas de les federacions i els consells, les subvencions d'explotació són un component molt important del seu finançament, per la qual cosa la seva exclusió en el càlcul del VAB d'aquestes institucions suposaria una subestimació de la seva contribució a la producció esportiva i, per això, no seran deduïdes ni del valor de la producció ni del valor afegit.³⁷

Els comptes de pèrdues i guanys de les federacions i els consells s'han obtingut de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya (SGE), ja que segons la normativa de la Llei de l'esport tenen l'obligació de donar-li dels seus comptes anuals, els quals han d'incloure els comptes

³⁷ Aquest procediment també va ser utilitzat per Otero (2000).

d'exploració separats en ingressos i despeses. Pel que fa a l'any 2006, es disposa dels comptes de totes les federacions, a excepció de la Federació de Corfbol, i de tots els consells catalans llevat dels següents: l'Alt Urgell, el Baix Llobregat, el Solsonès i la part corresponent als ingressos del Gironès.

A partir dels comptes de pèrdues i guanys s'ha estimat l'import corresponent als conceptes següents: consums intermedis, remuneracions dels i de les assalariades, i despeses i ingressos d'exploració. Aquests comptes no permeten distingir entre impostos a la producció i impostos als productes i, per tant, no es podran tractar de manera diferenciada tal com proposa el SEC-95. Aquest procediment permetrà, també, guardar una certa coherència amb el tractament donat a les subvencions d'exploració.

El nivell de desagregació dels comptes d'exploració és molt diferent segons de quina federació o de quin consell es tracti, ja que no totes les institucions presenten les seves dades comptables d'acord amb el que disposa la llei.³⁸ Algunes federacions i alguns consells utilitzen codis comptables propis, d'altres presenten una relació molt detallada de cada concepte i d'altres aglutinen diversos conceptes en comptes de subtotals. Per exemple, en lloc de desglossar els serveis exteriors en transports, publicitat, serveis bancaris, etc., posen l'import total corresponent a serveis exteriors; o registren les subvencions d'exploració sota el concepte més global d'altres ingressos d'exploració, sense distingir entre subvencions d'exploració i altres ingressos de gestió. Aquesta situació dificulta la desagregació correcta d'alguns conceptes comptables i obliga a utilitzar partides agregades, per la qual cosa es desglossen només aquells conceptes que tenen un major pes dins dels totals.

3.1.3. Resultats any 2006: federacions esportives

L'any 2006 el total de despeses de les federacions catalanes va ser de 76,6 milions d'euros, mentre que les despeses ordinàries, que com s'ha explicat

³⁸ Decret 325/1998 (de 24 de desembre), pel qual s'aprova el Pla de Comptabilitat a què han d'adaptar-se les federacions esportives catalanes, i Reial Decret 776/1998 (de 30 d'abril), pel qual s'aproven les normes comptables d'adaptació al Pla General Comptable per part de les institucions sense ànim de lucre (els consells esportius es poden acollir també al Decret 325/1998 referit a les federacions).

a la metodologia es corresponen amb el valor de la producció, se situaven en 73,6 milions d'euros (el 96 % del total de despeses). Els consums intermedis suposen el 65,2 % del valor de la producció i el VAB el 34,8 % restant, mentre que el pes de les remuneracions dels i de les assalariades representa el 29,1 % del total de despeses ordinàries³⁹ (taula 3.4 i gràfic 3.1).

Taula 3.4: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

FEDERACIONS ESPORTIVES		2006	
	€	%	
CONSUMS INTERMEDIS	47.993.798	65,2 %	
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	21.450.294	29,1 %	
TRIBUTS	935.068	1,3 %	
AMORTITZACIONS	3.258.973	4,4 %	
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	73.638.133	100,0 %	
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	3.003.206		
TOTAL DESPESES	76.641.340		

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

Taula 3.5: AGREGATS ECONÒMICS

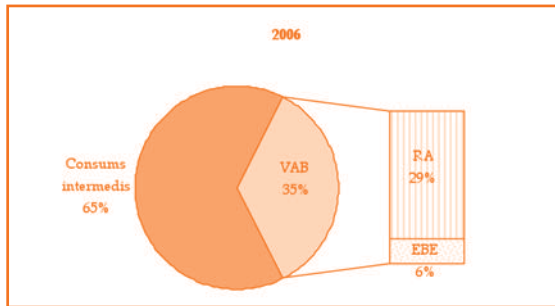
FEDERACIONS ESPORTIVES		2006	
	€	%	
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	73.638.133		
CONSUMS INTERMEDIS	47.993.798		
VAB	25.644.335	100,0 %	
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	21.450.294	83,6 %	
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	4.194.041	16,4 %	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

³⁹ Aquesta estructura és relativament similar a la de les federacions d'Andalusia, on els consums intermedis representen el 75,4 % de les despeses d'explotació i el VAB el 24,6 % restant (Otero, 2000). També es reporten resultats similars en l'estudi per a Navarra (Rapún, 2003).

El VAB de les federacions catalanes corresponent a l'any 2006 va ser de 25,6 milions d'euros (taula 3.5). Les remuneracions dels i de les assalariades suposaven el 83,6 % del VAB amb 21,5 milions d'euros, mentre que l'excedent brut d'explotació representava el 16,4 % amb uns 4 milions d'euros i es componia, principalment, d'amortització de capital fix.⁴⁰

Gràfic 3.1: VALOR DE LA PRODUCCIÓ FEDERACIONS ESPORTIVES

Font: elaboració pròpia.

L'estructura dels consums intermedis de les federacions presenta un pes molt significatiu dels serveis exteriors (50,3 %), amb la reparació i conservació, la publicitat i els subministraments com a partides més importants (taula 3.6). Dins d'aquest grup es troben els conceptes següents: despeses en R+D, arrendaments i cànon, reparació i conservació, serveis de professionals independents, transports, primes d'assegurances, serveis bancaris, publicitat, propaganda i relacions públiques, subministraments i altres serveis.

Amb el 30,9 % del total de consums intermedis, les altres despeses de gestió també tenen una rellevància significativa, i dins d'aquestes, els conceptes que semblen tenir un major pes són les subvencions a clubs i altres associacions esportives i les despeses per l'organització d'esdeveniments esportius. Cal assenyalar que és possible que altres conceptes siguin igualment rellevants, però a causa de la falta de desglossament no s'han pogut identificar. Aquestes

⁴⁰ A Andalusia, les remuneracions dels i de les assalariades representen el 81 % del VAB (Otero, 2000).

despeses inclouen, entre d'altres, els ítems següents : quotes a organismes internacionals esportius, beques, premis i subvencions a esportistes, i desplaçaments d'esportistes. Les compres, dintre de les quals es troben les de material esportiu, representen el 8,2 % del total de consums intermedis.⁴¹

Taula 3.6: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

FEDERACIONS ESPORTIVES	2006	
	€	%
COMPRES	3.942.747	8,2 %
MATERIAL ESPORTIU	500.429	
ALTRES COMPRES	3.442.318	
SERVEIS EXTERIORS	24.158.484	50,3 %
REPARACIÓ I CONSERVACIÓ	954.775	
PUBLICITAT	767.214	
SUBMINISTRAMENTS	856.176	
ALTRES SERVEIS EXTERIORS	21.580.319	
ALTRES DESPESES DE GESTIÓ	14.831.208	30,9 %
SUBVENCIONS A CLUBS I ALTRES	1.915.489	
DESPESES ORGANITZACIÓ ESDEVENIMENTS	1.496.670	
ALTRES DESPESES DE GESTIÓ	11.419.049	
ALTRES CONSUMS INTERMEDIS NO DESGLOSSATS	5.061.359	10,5 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	47.993.798	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

El total d'ingressos de les federacions catalanes se situava l'any 2006 en 78 milions d'euros, el 97 % dels quals eren ingressos ordinaris. Segons s'aprecia a la taula 3.7, l'estructura d'ingressos ordinaris mostra dos components de pes similar i significatiu, que són els ingressos federatius (46,1 %) i els altres ingressos d'explotació (45,7 %), i un altre concepte menys important que correspon a les vendes i altres ingressos ordinaris, amb el 8,2 % del total. Cal destacar l'important pes de les subvencions d'explotació, que representen l'any 2006 el 30,1 % del total d'ingressos ordinaris, és a dir, gairebé un terç dels ingressos totals de les federacions esportives.

⁴¹ Aquest resultat són similars als obtinguts per a Andalusia, on les compres representen el 8 % dels consums intermedis i la resta de serveis el 92 % (Otero, 2000).

Taula 3.7: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

FEDERACIONS ESPORTIVES		2006	
	€		%
INGRESSOS FEDERATIUS	34.904.819		46,1 %
LLICÈNCIES FEDERATIVES	2.569.833		
QUOTES DE CLUBS I ALTRES ASSOCIACIONS ESPORTIVES	6.706.145		
ALTRES INGRESSOS FEDERATIUS	964.730		
INGRESSOS FEDERATIUS NO DESGLOSSATS	24.664.110		
VENDES I ALTRES INGRESSOS ORDINARIS	6.195.312		8,2 %
PUBLICITAT	329.689		
RETRANSMISSIONS	59.936		
TAQUILLATGE	334.919		
DEVOLUCIONS I RÀPELS DE VENDES	-43		
ALTRES	1.318.605		
ALTRES INGRESSOS ORDINARIS NO DESGLOSSATS	4.152.206		
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	34.651.531		45,7 %
SUBVENCIIONS A L'EXPLOTACIÓ	22.819.830		
ALTRES INGRESSOS DE GESTIÓ	11.768.044		
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ NO DESGLOSSATS	63.658		
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	75.751.662		100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	2.395.218		
TOTAL INGRESSOS	78.146.880		

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

Dins dels ingressos federatius hi ha una xifra important de conceptes no desglossats, però es pot comprovar que els més importants són els ingressos per quotes de clubs i altres associacions esportives, que dupliquen i més la partida en següent importància corresponent als ingressos per llicències federatives. Pel que fa a les vendes i altres ingressos ordinaris, el desglossament també és escàs però, tenint en compte aquesta limitació, es pot dir que els ingressos per publicitat i imatge i per taquillatge tenen una importància similar i, a més a més, són superiors als ingressos per retransmissions. L'últim concepte inclòs dins dels ingressos ordinaris, altres ingressos d'exploració, està integrat en una part molt significativa per les subvencions d'exploració, que dupliquen els altres ingressos de gestió, fet que pot ser conseqüència de la manca de desglossament detallat dels ingressos d'algunes federacions.

A continuació s'analitzen les dades per federacions, les quals permeten comprovar, primer de tot, que hi ha una relació positiva entre el VAB generat per una federació i el nombre de llicències d'aquesta. El coeficient de correlació lineal entre aquestes dues variables és del 0,64, la qual cosa indica que quan una d'aquestes augmenta l'altra ho fa en una proporció similar.⁴² Així, les catorze federacions amb més de 10.000 llicències, que concentren aproximadament el 76 % del total de llicències, generen el 55 % del VAB total d'aquest productor esportiu (taula 3.8).

Taula 3.8: PARTICIPACIÓ EN EL VAB PER FEDERACIONS (2006)

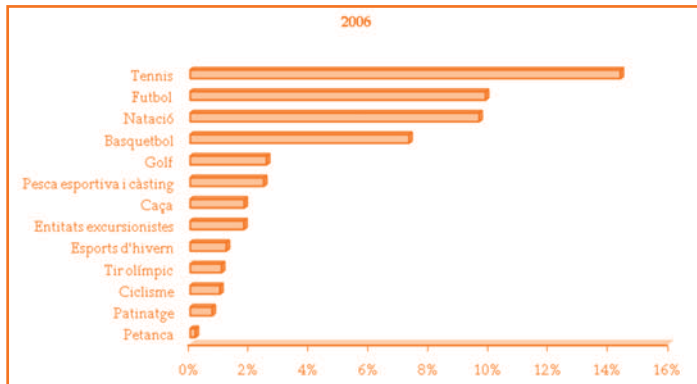
	Nombre de llicències	Pes sobre el VAB
Federació Catalana de Futbol	107.803	9,9 %
Federació Catalana de Basquetbol	69.639	7,3 %
Federació Catalana de Caça	59.616	1,8 %
Federació Catalana de Golf	48.411	2,6 %
Federació Catalana de Tennis	38.606	14,4 %
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya	26.125	1,8 %
Federació Catalana de Patinatge	15.174	0,7 %
Federació Catalana de Petanca	14.770	0,2 %
Federació Catalana de Tir Olímpic	13.893	1,0 %
Federació Catalana de Ciclisme	12.975	1,0 %
Federació Catalana de Pesca Esportiva i Càsting	12.254	2,5 %
Federació Catalana d'Esports d'Hivern	11.276	1,2 %
Federació Catalana de Natació	11.142	9,7 %

Font: elaboració pròpia.

Al gràfic 3.2 s'aprecia com els esports amb un major nombre de llicències (més de 10.000) que generen més VAB són el tennis, el futbol, la natació i el basquetbol, amb una participació superior al 7 % del VAB total cadascuna. Un segon grup d'esports, com el golf, la pesca esportiva, la caça i les entitats excursionistes, tenen un pes en el VAB total entorn del 2 %. Finalment, les federacions vinculades al patinatge, al ciclisme, al tir olímpic i als esports d'hivern generen entorn l'1 % del VAB total.

⁴² La equació per al càlcul del coeficient de correlació lineal és $r = \sigma_{XY} / \sigma_X \sigma_Y$, on σ_{XY} és la covariància de (X, Y) i σ_X i σ_Y són les desviacions típiques de les distribucions marginals. Un coeficient proper a 1 indica una significativa dependència entre les dues variables X i Y .

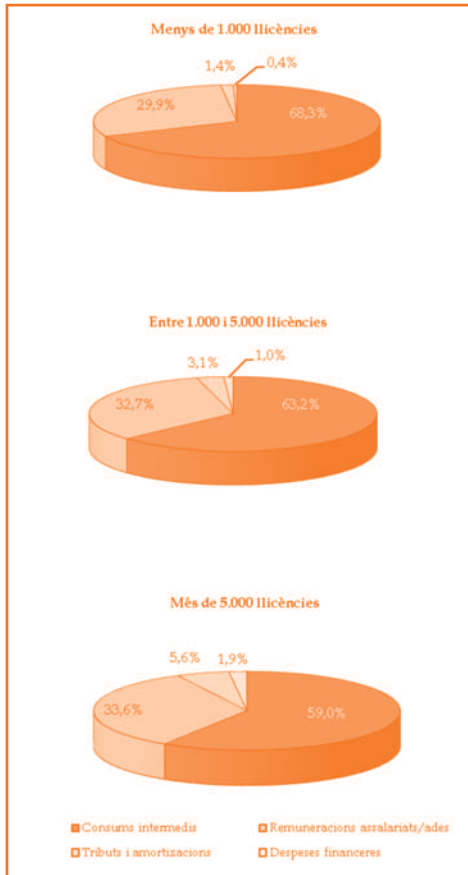
Gràfic 3.2: PARTICIPACIÓ EN EL VAB PER FEDERACIONS (%)

Font: elaboració pròpia.

Hi ha altres esports, com ara l'handbol, els esports per a disminuïts psíquics, la vela i la gimnàstica que, si é corresponen a unes federacions que no tenen un nombre tan significatiu de llicències (menys de 10.000), generen un VAB superior als 500.000 euros. D'altra banda, les federacions amb un VAB inferior a 20.000 euros són les següents: twirling, pitch-and-putt, corfbol, futbol americà, espeleologia, fisiculturisme, polo, kick-boxing, clubs d'agility, dards, boxa amateur, curses d'orientació i billar.

Gràfic 3.3: DESPESES TOTALS SEGONS NOMBRE DE LLICÈNCIES (2006)
FEDERACIONS ESPORTIVES

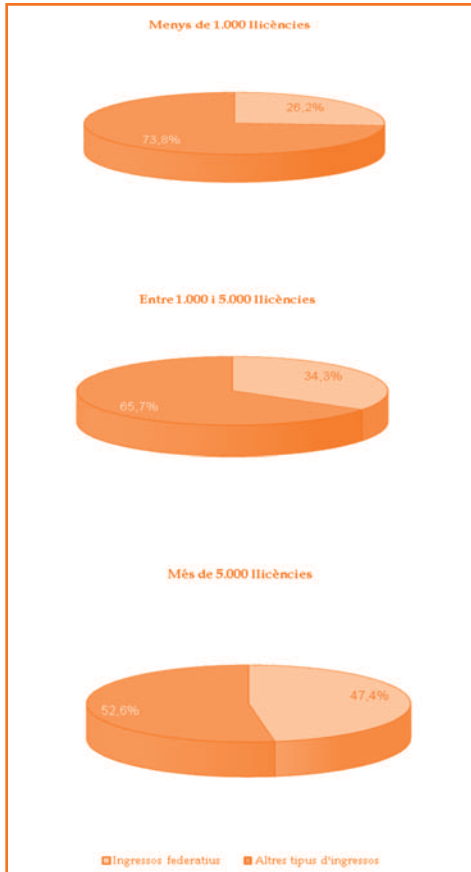

Font: elaboració pròpia.

L'estructura de les despeses totals també varia segons el nombre de llicències de la federació. Si s'agrupen les federacions en tres grups segons si tenen menys de 1.000 llicències, entre 1.000 i 5.000 llicències, i més de 5.000, s'obté que la participació dels consums intermedis en el total de despeses

disminueix a mesura que augmenta el nombre de llicències, ja que passa de tenir un pes superior al 68 % en les federacions del primer grup, a menys del 60 % en les del tercer grup. Al contrari que en el cas dels consums intermedis, les remuneracions dels i de les assalariades incrementen la seva participació en el total de despeses a mesura que augmenta el nombre de llicències de la federació, passant de menys del 30 % en el primer grup a gairebé el 34 % en l'últim grup. Finalment, tant les despeses financeres com les amortitzacions i els tributs augmenten la seva participació a mesura que augmenta el nombre de llicències de la federació (gràfic 3.3).

Gràfic 3.4: INGRESSOS TOTALS SEGONS NOMBRE DE LLICÈNCIES (2006)
FEDERACIONS ESPORTIVES

Font: elaboració pròpia.

Pel que fa als ingressos federatius, on s'inclouen entre d'altres els ingressos per llicències, augmenten la seva importància en el total a mesura que augmenta el nombre de llicències de la federació, i passa d'una participació del 26,2 % en el primer grup al 47,4 % en l'últim grup (més de 5.000 llicències). En canvi, els altres tipus d'ingressos, on el concepte més important són les subvencions rebudes, disminueixen la seva participació amb el nombre de llicències, passant de gairebé el 74 % a una mica menys del 53 % en el grup de federacions amb més llicències (gràfic 3.4).

3.1.4. Ocupació a les federacions esportives

A continuació es presenten les dades de persones ocupades a les federacions esportives catalanes, recollides a través d'una enquesta feta pel mateix Institut d'Estudis Territorials, via telèfon i correu electrònic, directament a les federacions. Al qüestionari es preguntava pel total de persones ocupades a la federació, la distribució per sexe, la distribució entre treballadors i treballadores remunerades i voluntàries i la distribució per càrrecs i per funcions (gerència, coordinador/a d'àrea, personal tècnic esportiu, àrbitres i jutges/jutgesses, personal administratiu, personal comptable, etc.).

Les respostes rebudes durant els anys 2008 i 2009, corresponen al 2007 i s'ha arribat a una mostra de 43 federacions sobre un total de 66, la qual cosa suposa el 65,2 % de respostes. Per a les federacions que no han contestat el qüestionari, s'ha obtingut una aproximació del nombre de persones treballadores de la manera següent: s'ha dividit el nombre de llicències de la federació entre la mitjana de llicències per persones ocupades (396 llicències per persona ocupada), obtinguda de les federacions que sí que han contestat el formulari. Les federacions que van respondre l'enquesta concentren el 65,6 % del total de llicències federatives i tenen un nombre total de personal ocupat de 3.613, del qual 830 persones són remunerades i 2.783 són voluntàries. Si s'extrapola aquesta proporció al total de llicències,

s'obté que les federacions en el seu conjunt tenen un total de 5.508 persones ocupades, 1.266 remunerades i 4.242 voluntàries.

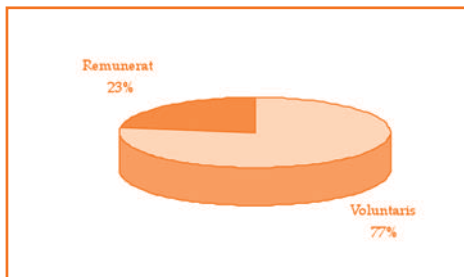
Segons les dades mostrals, sis federacions esportives amb més de 35 persones treballadores remunerades (esports per a disminuïts psíquics, handbol, tennis, futbol, rugbi i natació) representen el 64,6 % del total de persones ocupades de la mostra. La federació amb un major nombre de persones ocupades és la d'esports per a disminuïts psíquics, amb 198 treballadors i treballadores, seguida per la d'handbol (95) i la de tennis (92). Un segon grup de deu federacions té entre 7 i 20 treballadors i treballadores, i les restants 27 tenen menys de 7 persones ocupades.

Com cal esperar, hi ha una relació positiva entre el nombre de persones treballadores d'una federació i el nombre de llicències d'aquesta. El coeficient de correlació lineal entre aquestes dues variables és de 0,73, la qual cosa indica que quan una d'aquestes augmenta, l'altra també ho fa en una proporció similar.⁴³ La federació que té un major nombre de llicències per persona treballadora (7.583) és la de karate, seguida per les federacions de caça (3.726), pàdel (599), esports d'hivern (593) i petanca (410). D'altra banda, les federacions amb menor ràtio de llicències per persona treballadora són les d'esports per a disminuïts psíquics, fisiculturisme, halterofília, esports per a paralítics cerebrals, i salvament i socorrisme, amb una ràtio inferior a 14.

De la mostra de federacions que van donar resposta al qüestionari es pot inferir que el 28 % del total de persones ocupades són dones i el 72 % són homes. Pel que fa a la distribució segons tipus de treballador o treballadora, el 77 % del total de persones ocupades són voluntàries, mentre que el 23 % restant són treballadores remunerades (gràfic 3.5).

⁴³ Com més proper a la unitat és el coeficient de correlació, més alta és la relació lineal entre dues variables.

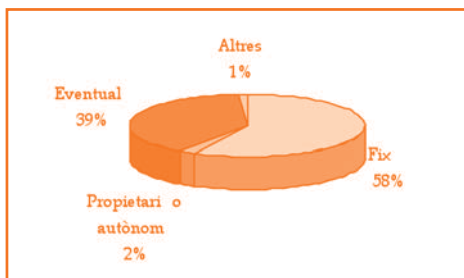
Gràfic 3.5: OCUPACIÓ SEGONS TIPUS DE PERSONAL TREBALLADOR FEDERACIONS ESPORTIVES

Font: elaboració pròpia.

La majoria del personal treballador remunerat (58 %) és fix i el 39 % és eventual, mentre que la participació de personal propietari i autònom i altres categories és poc representativa, amb només el 3 % del total (gràfic 3.6).

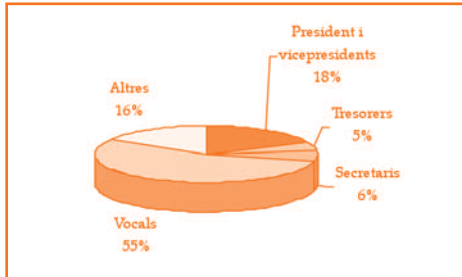
Gràfic 3.6: OCUPACIÓ DEL PERSONAL TREBALLADOR REMUNERAT FEDERACIONS ESPORTIVES

Font: elaboració pròpia.

En la distribució per càrrecs de les federacions esportives catalanes destaca la important presència en les vocalies (55 % del total), seguits, encara que amb una participació molt menor a les presidències i vicepresidències (18 %), que tenen un pes semblant al de la categoria altres càrrecs (16 %). Finalment, els càrrecs que ocupen el secretariat i la tresoreria tenen també una participació similar del 6 % i el 5 %, respectivament (gràfic 3.7).

Gràfic 3.7: DISTRIBUCIÓ DELS CÀRRECS FEDERACIONS ESPORTIVES

Font: elaboració pròpia.

Hi ha un important nombre de funcions que fan els i les treballadores a les federacions, i les que ocupen més personal són: personal tècnic esportiu, àrbitres i jutges o jutgesses, personal administratiu i coordinació d'àrea. Hi ha altres funcions amb menys personal dedicat, com ara gerència, comptabilitat, manteniment, premsa, informàtica, neteja, consergeria, recepció, vigilància, etc.

3.1.5. Resultats any 2006: consells esportius

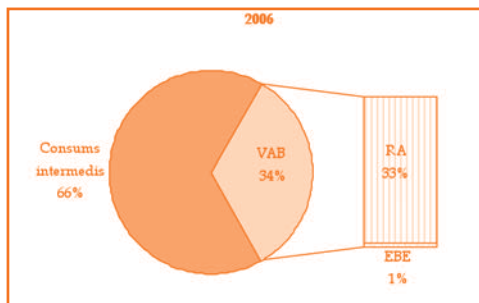
De l'anàlisi dels comptes d'explotació dels consells esportius catalans per a l'any 2006 s'obté que el total de despeses se situava entorn dels 10 milions d'euros, mentre que les despeses ordinàries, que es corresponen amb el valor de la producció, van ser de gairebé 9,8 milions d'euros (el 97 % del total de despeses). Els consums intermedis suposaven el 66,3 % de les despeses, mentre que les remuneracions dels i de les assalariades representaven el 33,9 % del total, un pes bastant significatiu (taula 3.9 i gràfic 3.8). Les despeses no ordinàries, amb una mica més de 230.000 euros (2,3 % de les despeses totals), estan formades principalment per ajuts monetaris i altres despeses de gestió (82,6 %), i despeses financeres i assimilades (15,1 %).

Taula 3.9: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

CONSELLS ESPORTIUS		2006	
	€	%	
CONSUMS INTERMEDIS	6.491.359	66,3	%
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	3.220.006	32,9	%
TRIBUTS	30.664	0,3	%
AMORTITZACIONS	42.399	0,4	%
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	9.784.428	100,0	%
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	236.318		
TOTAL DESPESES	10.020.746		

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

Gràfic 3.8: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
CONSELLS ESPORTIUS

Font: elaboració pròpia.

D'altra banda, el valor de la producció total dels consells esportius catalans es pot dividir en els dos components principals: els consums intermedis, amb el 66,3 %, i el VAB, amb el 32,9 %. Aquesta estructura resulta similar a l'obtinguda per a les federacions esportives, on els consums intermedis representen el 65,2 % de les despeses d'exploració.

Els consells esportius catalans van generar l'any 2006 un VAB de gairebé 3,3 milions d'euros, amb unes remuneracions dels assalariats i assalariades que suposaven gairebé la totalitat d'aquest VAB, amb el 97,8 % (3,2 milions d'euros), mentre que el restant 2,4 % va correspondre a l'excedent brut d'explotació (taula 3.10).

Taula 3.10: AGREGATS ECONÒMICS

CONSELLS ESPORTIUS	2006	
	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	9.784.428	
CONSUMS INTERMEDIS	6.491.359	
VAB	3.293.069	100,0 %
REMUNERACIONS ASSALARIATS/ADES	3.220.006	97,8 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	73.063	2,2 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

La manca de referència a codis comptables en la presentació dels comptes anuals d'alguns consells n'ha dificultat l'assignació dins de conceptes més específics i, per tant, era previsible que una part important dels consums intermedis correspongués al conjunt dels conceptes no desglossats, que tenen un pes del 38,5 % del total (taula 3.11). Si es considera que les quantitats dels conceptes inclosos en aquest compte de partides no desglossades poden canviar la distribució dels consums intermedis entre compres i altres proveïments, serveis exteriors i altres despeses de gestió, es pot dir que les altres despeses de gestió són el concepte més important (almenys el 29,4 %), seguides pels serveis exteriors (almenys el 19,4 %), i les compres i altres proveïments, el concepte amb menor pes, amb almenys el 12,7 % del total.⁴⁴

⁴⁴ Els proveïments inclouen compres de béns destinats a l'activitat, consum de matèries primeres i altres matèries consumibles i compres d'altres aprovisionaments.

Taula 3.11: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIIS

CONSELLS ESPORTIUS	2006	
	€	%
COMPRES I ALTRES PROVEÏMENTS	827.255	12,7 %
SERVEIS EXTERIORS	1.908.315	29,4 %
ARRENDAMENTS I CÀNONS	48.831	
REPARACIÓ I CONSERVACIÓ	20.965	
SERVEIS PROFESSIONALS INDEPENDENTS	535.643	
TRANSPORTS	140.517	
PRIMES I ASSEGURANCES	65.314	
SERVEIS BANCARIS	3.343	
PUBLICITAT, PROPAGANDA I RELACIONS PÚBLIQUES	96.070	
SUBMINISTRAMENTS	39.130	
ALTRES NO DESGLOSSATS	958.504	
ALTRES DESPESES DE GESTIÓ CORRENT	1.259.761	19,4 %
SUBVENCIONS, BEQUES, PREMIS, DESPLAÇAMENTS, QUOTES A ORGANISMES	525.698	
ORGANITZACIÓ ESDEVENIMENTS	606.676	
ALTRES PÈRDUES GESTIÓ CORRENT	127.388	
ALTRES CONSUMS INTERMEDIIS NO DESGLOSSATS	2.496.028	38,5 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIIS	6.491.359	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

Més de la meitat de les despeses en serveis exteriors no es pot desglossar però, malgrat això, es comprova que la partida més important correspon als serveis de professionals independents, amb almenys el 25 % del total d'aquest concepte, seguida per les despeses en transports; publicitat, propaganda i relacions públiques; i subministraments. Pel que fa a les altres despeses de gestió corrent, els dos conceptes més importants són l'organització d'esdeveniments esportius, amb gairebé la meitat del total, i els costos relacionats amb quotes a organismes internacionals, i beques, premis, subvencions i desplaçaments per a esportistes.

Segons s'aprecia a la taula 3.12, el total d'ingressos dels consells esportius catalans l'any 2006 se situava entorn dels 10,4 milions d'euros, el 97,3 % dels quals eren ingressos ordinaris. Dins d'aquests últims, la partida principal eren els altres ingressos d'explotació, entre els quals destaquen les subvencions,

amb 3,1 milions d'euros, xifra que mostra l'elevada dependència que en tenen els consells esportius, ja que suposen gairebé un terç dels seus ingressos ordinaris (28,6 %). Els ingressos no ordinaris consten, principalment, d'ingressos extraordinaris i d'ingressos i beneficis d'altres exercicis (89 %).

Taula 3.12: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

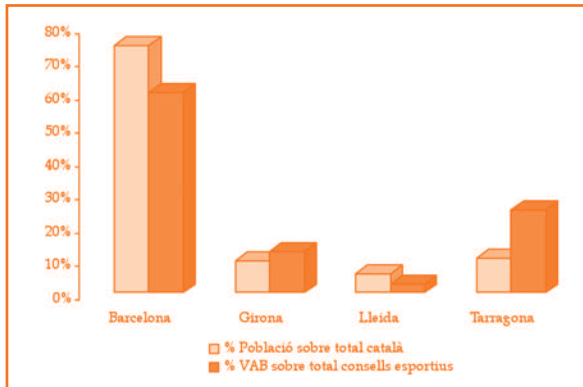
CONSELLS ESPORTIUS	2006	
	€	%
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	2.746.418	27,2 %
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	7.352.500	72,8 %
SUBVENCIONS	3.149.897	
ALTRES	4.202.603	
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	10.098.918	100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	284.617	
TOTAL INGRESSOS	10.383.535	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SGE.

A continuació s'analitzen els resultats dels comptes econòmics anuals dels consells esportius per províncies, que s'han obtingut com a suma de comarques.⁴⁵ Els consells esportius que generen més VAB són els de la província de Barcelona, amb el 60,2 % del total l'any 2006, seguits pels consells de Tarragona, amb el 25 %, Girona, amb el 12,5 % i, finalment, Lleida, amb el 2,4 %. Aquest ordre és el mateix que segueix la distribució de la població catalana per províncies, tot i que cal notar que el pes del VAB dels consells de Barcelona i Lleida és inferior al seu pes en el conjunt de la població catalana, mentre que a Tarragona i Girona, en canvi, els consells generen proporcionalment més VAB que el seu pes en la població total (gràfic 3.9).

⁴⁵ Les dades de la UCEC no s'han inclòs aquí, ja que corresponen al conjunt de Catalunya.

Gràfic 3.9: PES DE LA POBLACIÓ I DEL VAB DELS CONSELLS ESPORTIUS (2006)

Font: elaboració pròpia.

D'altra banda, el coeficient de correlació entre el VAB dels consells esportius i la població de la comarca a la qual pertanyen es va situar en 0,87 l'any 2006, xifra que assenyalava una important relació directa entre ambdues variables.

Taula 3.13: AGREGATS ECONÒMICS (2006)

CONSELLS ESPORTIUS	BARCELONA		GIRONA		LLEIDA		TARRAGONA	
	€	%	€	%	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	2.373.319	55,9 %	724.176	65,1 %	453.215	86,0 %	1.511.909	66,1 %
VAB	1.874.918	44,1 %	387.676	34,9 %	73.707	14,0 %	777.066	33,9 %
RA	1.828.079	97,5 %	376.282	97,1 %	71.634	97,2 %	765.995	98,6 %
EBE	46.839	2,5 %	11.394	2,9 %	2.073	2,8 %	11.071	1,4 %
TOTAL DESPESES	4.248.237	100 %	1.111.853	100 %	526.922	100 %	2.288.975	100 %

Font: elaboració pròpia.

El pes dels consums intermedis sobre les despeses ordinàries està per sobre del pes del VAB a totes les províncies, i a Lleida, amb el 86 %, se situa fins i tot per sobre de la mitjana catalana (66,3 %). A totes les províncies l'estructura del VAB entre remuneracions dels i de les assalariades i excedent brut d'explotació és molt semblant, amb més d'un 97% destinat a remunerar els treballadors i treballadores (taula 3.13). Pel que fa al total de despeses

dels consells esportius, la província de Barcelona concentra el 53,2 % del total català (sense UCEC), mentre que Tarragona suposa el 27,3 %, Girona el 13,2 % i Lleida el 6,3 %.

Pel que fa als ingressos ordinaris l'any 2006, la província de Barcelona suposa el 53,6 % del total d'ingressos dels consells catalans i el 50,6 % de les subvencions. La segueix en importància la província de Tarragona, amb el 28,1 % dels ingressos i el 26,7 % de les subvencions. Girona i Lleida concentren, respectivament, l'11,6 % i el 6,7 % dels ingressos, mentre que els seus pesos en el total de subvencions és superior, del 13 % i del 9,7 %, respectivament.

Taula 3.14: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS (2006)

CONSELLS ESPORTIUS									
	BARCELONA		GIRONA		LLEIDA		TARRAGONA		
	€	%	€	%	€	%	€	%	
IMPORT NET NEGOCI	947.341	20,8 %	483.340	49,1 %	147.784	26,0 %	1.152.977	48,2 %	
ALTRES INGRESSOS	3.612.476	79,2 %	500.594	50,9 %	419.728	74,0 %	1.236.647	51,8 %	
SUBVENCIONS	1.592.929	34,9 %	409.663	41,6 %	305.204	53,8 %	842.101	35,2 %	
ALTRES	2.019.547	44,3 %	90.931	9,3 %	114.524	20,2 %	394.546	16,6 %	
INGRESSOS ORDINARIS	4.559.817	100 %	983.935	100 %	567.512	100 %	2.389.624	100 %	
ALTRES NO ORDINARIS	15.647		21.975		6.755		117.923		
TOTAL INGRESSOS	4.575.463		1.005.910		574.267		2.507.547		

Font: elaboració pròpia.

Finalment, cal assenyalar que tant a la província de Lleida (53,8 %) com a la de Girona (41,6 %) les subvencions representen més del 40 % del total d'ingressos ordinaris dels consells, mentre que a Barcelona i Tarragona aquest pes se situa al voltant del 35 %. Aquestes xifres mostren l'elevada dependència que tenen els consells esportius de les subvencions per al seu finançament (taula 3.14).

3.1.6. Ocupació als consells esportius

Les dades d'ocupació als consells esportius de les diferents comarques de Catalunya es van obtenir, com en el cas de les federacions, a través d'una enquesta feta pel mateix IET, via telefònica i per correu electrònic, directament als consells. Al qüestionari es preguntava pel total de personal ocupat al consell, la distribució per sexes, la distribució entre persones treballadores remunerades i voluntàries i la distribució per càrrecs i per funcions (gerència, coordinació d'àrea, personal tècnic esportiu, àrbitres i jutges i jutgesses, administració, comptabilitat, etc.).

Les respostes rebudes durant els anys 2008 i 2009, corresponen al 2007, i han contestat 26 consells sobre un total de 47, la qual cosa suposa el 55 % de respostes. Per als consells que no han contestat el qüestionari s'ha obtingut una aproximació del nombre de treballadors i treballadores de la manera següent: s'ha dividit la població de la comarca a la qual pertany el consell entre la mitjana de població per persona ocupada als consells (4.163 habitants per persona ocupada), obtinguda dels consells que sí que han donat resposta al formulari. Les comarques que els seus consells van respondre a l'enquesta sumen el 80 % de la població total catalana el 2007, i tenen un nombre total de persones ocupades de 2.098, 651 remunerades i 1.447 voluntàries. Si s'extrapola aquesta proporció al total de la població catalana, s'obté que els consells en el seu conjunt tenen un total de 2.622 persones ocupades, 814 remunerades i 1.809 voluntàries.

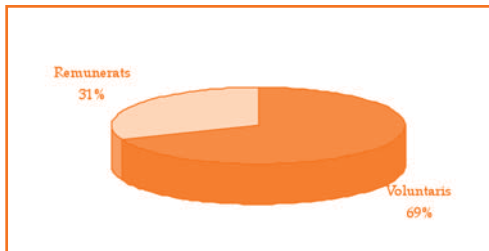
El consell de l'esport escolar de Barcelona concentra el 24 % dels treballadors i treballadores de la mostra, que si se sumen als i a les ocupades dels consells, que concentren entre el 6 % i el 9 % del total (el Barcelonès sud, el Bages, el Baix Penedès, el Vallès Oriental, el Baix Camp, el Vallès Occidental, Sabadell i l'Anoia), s'obté el 72 % del total de persones ocupades. D'altra banda, els consells de les comarques d'Urgell, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Pallars

Sobirà i les Garrigues són els que tenen menys persones ocupades, amb un pes inferior a l'1 % del total cadascun.

El coeficient de correlació lineal entre el nombre de treballadors i treballadores del consell i la població de la comarca on se situa és de 0,6, la qual cosa indica que hi ha una relació directa positiva entre aquestes dues variables, és a dir, quan una d'aquestes augmenta l'altra també ho fa en una proporció similar.

Com s'ha comentat anteriorment, la mitjana de la mostra de la ràtio població de la comarca per persones ocupades dels consells situats a la mateixa comarca és de 4.163. Els consells amb un major nombre d'habitants per persona ocupada (més de 5.500) són els de les Garrigues, del Baix Empordà, del Baix Llobregat, de la Garrotxa, del Maresme, i els consells del Vallès Occidental (Sabadell i sud). D'altra banda, els consells amb una menor ràtio de població/persones ocupades al consell (inferior a 1.000) són els de les comarques de l'Anoia, el Solsonès, el Baix Penedès i la Cerdanya.

Gràfic 3.10: OCUPACIÓ SEGONS TIPUS DE PERSONAL TREBALLADOR
CONSELLS ESPORTIUS

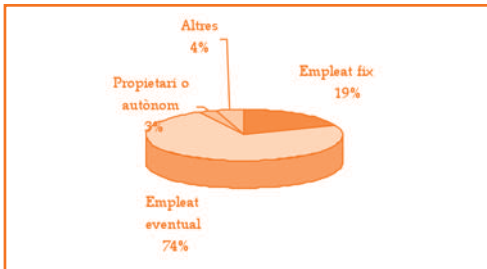

Font: elaboració pròpia.

De les dades de la mostra es pot inferir que el 69 % del total de persones ocupades són treballadores voluntàries, mentre que el 31 % restant remunerades (gràfic 3.10). Pel que fa a la distribució per sexe, el 34 % del total de persones ocupades són dones i el 66 %, homes.

La majoria de les persones treballadores remunerades són empleades eventuais, que superen les fixes, principalment com a conseqüència de l'elevat nombre d'aquest tipus de treballadores a les comarques del Baix Camp i del Baix Penedès (gràfic 3.11).

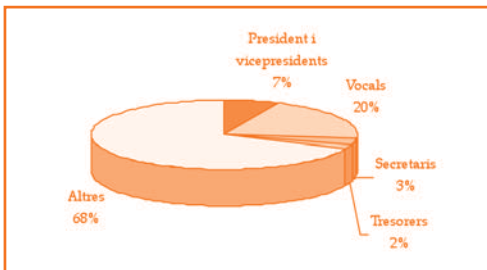
Gràfic 3.11: OCUPACIÓ DEL PERSONAL TREBALLADOR REMUNERAT CONSELLS ESPORTIUS

Font: elaboració pròpia.

En la distribució per càrrecs dels consells esportius catalans destaca el significatiu pes de la categoria "altres càrrecs", amb el 68 %, seguida en importància pels vocals (20 %) i les i els presidents i vicepresidents (7 %). Finalment, amb una participació molt menor, les i els secretaris i les i els tesorers tenen un pes del 3 % i del 2 %, respectivament (gràfic 3.12).

Gràfic 3.12: DISTRIBUCIÓ DELS CÀRRECS CONSELLS ESPORTIUS

Font: elaboració pròpia.

Dins de l'ampli espectre de funcions que tenen els i les treballadores dels consells, les que tenen més pes són les d'àrbitres i jutges, amb el 57,6 %, i de tècnics esportius, amb més del 22 % de les persones ocupades totals. Les segueixen, segons la seva importància, les de coordinador d'àrea, administratiu i gerència, encara que amb una participació molt menor, entre l'1 % i el 2 % cadascuna. Altres funcions que tenen els i les treballadores dels consells, però que tenen molt poc pes són: manteniment, premsa, recepció, informàtica, neteja, consergeria, vigilància, etc.

3.2. Clubs esportius

3.2.1. Introducció

D'acord amb la definició recollida en l'article 5 de la Llei de l'esport, s'entén per club esportiu (o associació esportiva), a l'efecte d'aquesta Llei, qualsevol entitat privada amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar, formada per persones físiques, els objectius bàsics de la qual són el foment, el desenvolupament i la pràctica continuada de l'activitat física i esportiva sense cap ànim de lucre.

Els clubs són la base de l'activitat esportiva a Catalunya, tant en la vessant de participació com en la de competició. Així, promouen iniciatives, fomenten el gust per l'esport, són un centre de reunió i intercanvi dels seus afiliats, organitzen competicions i, juntament amb el voluntariat, són el principal suport a l'organització d'esdeveniments esportius, nacionals o internacionals a Catalunya (Observatori Català de l'Esport, 2008).

Taula 3.15: ACTIVITATS ESPORTIVES AMB MÉS OFERTA

% DE CLUBS ON ES PRACTICA	
FUTBOL	16,6 %
BÀSQUET	8,2 %
FUTBOL SALA	8,0 %
CICLISME	7,8 %
CAÇA	7,7 %
PETANCA	5,4 %
PATINATGE	4,4 %
ATLETISME	4,3 %
EXCURSIONISME	3,7 %
VOLEIBOL	3,5 %
TENNIS	3,5 %
NATACIÓ	3,4 %
ESCACS	3,0 %
HANDBOL	2,9 %
PESCA ESPORTIVA	2,6 %
TENNIS TAULA	2,5 %
GIMNÀSTICA	2,3 %
AUTOMOBILISME	1,9 %
MOTOCICLISME	1,9 %
ESPORTS D'HIVERN	1,8 %

Font: Observatori Català de l'Esport (2008).

Segons una exhaustiva revisió del registre d'entitats esportives, feta per l'equip tècnic de l'Observatori Català de l'Esport i presentada en l'informe del 2008, a Catalunya hi ha 11.918 clubs, el 61,3 % dels quals es troba a la província de Barcelona, el 13,7 % a la de Girona, el 8,9 % a la de Lleida i el 16,1 % a la de Tarragona. Els clubs poden tenir una secció o més, però la gran majoria (77,4 %) se situen en l'interval d'una a tres seccions, la qual cosa suposa un nombre d'associats no superior a 100. El 16,2 % del total de clubs tenen entre quatre i nou seccions, mentre que els que en tenen deu o més representen gairebé el 6 % (5,7 %).

D'altra banda, l'oferta d'activitats esportives dels clubs és molt diversa, amb el futbol com a principal esport, ja que es pot practicar en el 16,6 % del total de clubs (taula 3.15). Els esports amb més oferta són el bàsquet i el futbol sala,

que es poden practicar en el 8 % dels clubs, seguits pel ciclisme i la caça, amb percentatges propers al 8 %, i per la petanca, present un més del 5 % de clubs. Finalment, esports com l'atletisme, la natació o el tennis es poden practicar en menys del 5 % dels clubs esportius catalans.

3.2.2. Dades econòmiques: metodologia

Les dades que aquí es presenten s'han extret de l'*Estudi sobre la situació actual dels clubs esportius a Catalunya*, elaborat per Itik Consultoria Esport i Lleure el 2009. Aquest estudi, encarregat per l'Observatori Català de l'Esport, s'ha fet a partir de la utilització del qüestionari com a eina de recollida de dades, el qual s'administrava als principals responsables dels clubs esportius (presidència, gerència, etc.) mitjançant una entrevista demoscòpica (cara a cara). El qüestionari es componia d'un total de 52 preguntes distribuïdes en 11 grans blocs, un d'aquests dedicat als aspectes econòmics del club.

Segons s'indica a l'estudi esmentat, l'univers de la població considerada per a l'estudi ha estat de 8.285 clubs esportius registrats i en actiu. La grandària de la mostra inicialment escollida és 1.000, xifra que correspon, aproximadament, a un nivell de confiança del 95 % i a un marge d'error del 3 %, per a l'estimació de proporcions al voltant del 50 %.

La distribució de la mostra està estratificada per províncies, ja que els factors d'elevació (el quocient entre la grandària de la població i la grandària de la mostra) són sensiblement diferents per a cada una d'aquestes: 7,61 per a Barcelona, 11,35 per a Girona, 8,34 per a Tarragona, i 9,69 per a Lleida, mentre que per a tot Catalunya el factor d'elevació seria 8,285.

Taula 3.16: DISTRIBUCIÓ DE LA MOSTRA PER PROVÍNCIES

	POBLACIO	MOSTRA	MOSTRA FINAL
BARCELONA	5.096	670	546
GIRONA	1.135	100	91
LLEIDA	969	100	77
TARRAGONA	1.085	130	94
CATALUNYA	8.285	1.000	808

Font: Itik (2009).

De fet, quan es considera la mostra per a la qual realment es disposa d'informació sobre el total de despeses, és a dir, un cop excloses aquelles observacions amb manca d'informació sobre aquesta variable, la grandària de la mostra es redueix a 808 observacions, i no és homogeni l'efecte de la manca d'informació per províncies. Els factors d'elevació que correspondrien a la mostra final serien: 9,33 per a Barcelona, 12,47 per a Girona, 11,54 per a Tarragona i 12,58 per a Lleida, i el factor d'elevació per a tot Catalunya és 10,25.

Per tal d'elevat els resultats mostrals al conjunt de la població, s'ha procedit de la manera següent: primer, s'han sumat els valors de totes les variables econòmiques per a cada província, xifres que s'han multiplicat pel corresponent factor d'elevació de la mostra final de la mateixa província, i el total per a Catalunya ha estat la suma dels totals provincials. Aquesta manera de calcular el total català té en compte l'estratificació potencial per províncies, l'efecte heterogeni entre províncies de la no resposta al qüestionari, i les possibles diferències entre províncies pel que fa a la variable objecte d'anàlisi.

Cal esmentar que hi ha dos clubs que no s'han considerat com a elegibles a la mostra, és a dir, que s'haurien desestimat i substituït per uns altres en el cas d'haver estat escollits aleatòriament, per raó de les seves especials característiques: el Futbol Club Barcelona i el Club Natació Sabadell. Atesa la seva dimensió social i econòmica, es creu convenient incorporar el FC Barcelona a l'anàlisi perquè mou un volum de recursos molt important dins de l'esport català que, d'una altra manera, no es comptabilitzaria.⁴⁶ En canvi, el CN Sabadell no cal considerar-lo a part perquè presenta unes característiques molt similars als clubs analitzats a l'estudi, amb l'única diferència que té un nombre d'associats molt més alt que qualsevol altre club de Catalunya.

⁴⁶ Així mateix, també s'inclouen les dades de la Fundació Privada Futbol Club Barcelona, que té com a finalitat principal la difusió i promoció, sense ànim de lucre, de la dimensió esportiva, cultural i social del Futbol Club Barcelona.

Les dades del Futbol Club Barcelona provenen de les memòries econòmiques de la mateixa entitat. Cal tenir en compte que com que les temporades de les competicions esportives comencen a l'agost o al setembre i acaben al juny de l'any següent, els exercicis anuals es tanquen el 30 de juny i no el 31 de desembre, com és habitual. Per aquesta raó, per trobar les dades dels anys 2006 i 2007 s'han agafat els comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2005-2006, 2006-2007 i 2007-2008, les dades dels quals s'han dividit per la meitat i, posteriorment, s'han sumat.

D'altra banda, l'estudi d'Ítik no ha considerat les societats anònimes esportives per raons òbvies, ja que són empreses amb ànim de lucre i no institucions sense ànim de lucre. No obstant això, la seva afinitat productiva i d'objectius amb els clubs esportius ha portat a incloure-les aquí, ja que d'aquesta manera es cospa millor la importància d'aquests productors sobre el conjunt de l'activitat del sector de l'esport a Catalunya. Així, les societats anònimes esportives que s'han inclòs a l'anàlisi són les següents: Bàsquet Manresa, Centre d'Esports Sabadell FC, Club Bàsquet Girona, Club de Futbol Reus Deportiu, Club Esportiu Mataró, Club Joventut de Badalona, Gimnàstic de Tarragona, Granollers Esportiu Bàsquet, Lleida Bàsquet, Palamós Club de Futbol, Real Club Deportiu Espanyol, Terrassa FC, Unió Esportiva Castelldefels, Unió Esportiva Figueres i Unió Esportiva Lleida. Les dades d'aquestes societats s'han extret de la base de dades SABI, la qual només proporciona informació de quatre societats el 2006 i de tres el 2007. Al tancament d'aquest document (desembre de 2009), s'estan analitzant fonts alternatives d'on poder extreure la informació de les empreses que falten.

Finalment, cal assenyalar que la informació de l'estudi de clubs d'Ítik correspon a l'any 2007, per la qual cosa per trobar la del 2006 s'ha procedit a deflactor les dades amb el deflactor del sector serveis. Per a la resta de productors hi ha informació disponible per als dos anys considerats.

3.2.3. Resultats anys 2006 i 2007

El total de despeses dels clubs esportius catalans va superar els 1.460 milions d'euros el 2006, dels quals gairebé el 99 % corresponia a despeses ordinàries. Els consums intermedis van suposar el 41,7 % d'aquestes despeses ordinàries, mentre que el pes de les remuneracions als assalariats i assalariades va ser del 48 %. El 2007 les despeses ordinàries van augmentar el 4,9 % respecte a l'any anterior, amb un creixement una mica més alt dels consums intermedis

Taula 3.17: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

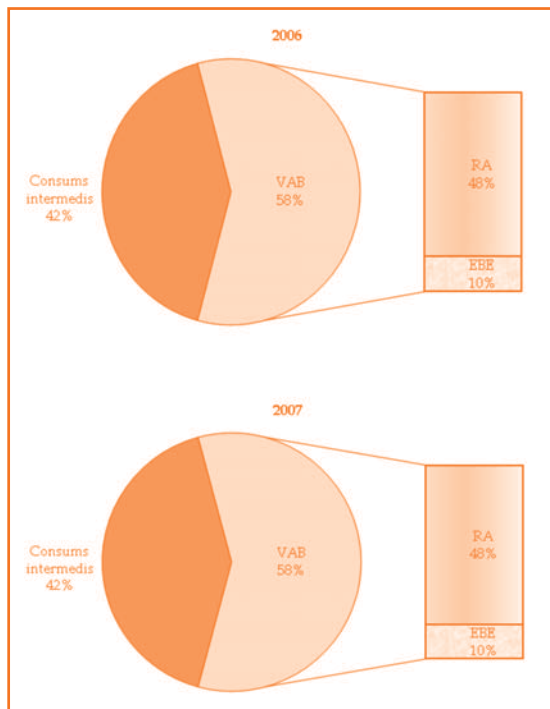
CLUBS ESPORTIUS	2006		2007*	
	Milers €	%	Milers €	%
CONSUMS INTERMEDIS	604.827	41,7 %	639.252	42,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	696.509	48,0 %	729.351	47,9 %
TRIBUTS	46.438	3,2 %	34.643	2,3 %
AMORTITZACIONS	103.788	7,2 %	118.946	7,8 %
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	1.451.562	100,0 %	1.522.192	100,0 %
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	12.753		18.748	
TOTAL DESPESES	1.464.315		1.540.940	

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir d'Itik (2009), SABI i FC Barcelona.

que de les remuneracions (taula 3.17 i gràfic 3.13).

Gràfic 3.13: VALOR DE LA PRODUCCIÓ CLUBS ESPORTIUS

Font: elaboració pròpia.

L'aportació al VAB esportiu català dels clubs el 2006 va ser de gairebé 847 milions d'euros, dels quals el 82,3 % va correspondre a les remuneracions dels i de les assalariades i el 17,7 % restant a l'excedent brut d'explotació, que es compon, en gran part, d'amortitzacions. El 2007 el VAB dels clubs esportius es va situar per sobre dels 882 milions d'euros, el 4,3 % més que l'any anterior, i es van mantenir les aportacions dels seus components en pràcticament els mateixos percentatges que el 2006 (taula 3.18).

Taula 3.18: AGREGATS ECONÒMICS

CLUBS ESPORTIUS	2006		2007*	
	Milers €	%	Milers €	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	1.451.562		1.522.192	
CONSUMS INTERMEDIS	604.827		639.252	
VAB	846.735	100 %	882.940	100 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	696.509	82,3 %	729.351	82,6 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	150.226	17,7 %	153.589	17,4 %

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir d'Itik (2009), SABI i FC Barcelona.

Per veure l'estructura dels consums intermedis dels clubs esportius a Catalunya s'utilitza només la informació de l'estudi d'Itik, ja que per als altres productors inclosos no estava disponible amb la mateixa desagregació. Així, la part més important dels consums intermedis dels clubs esportius són les despeses relacionades amb la pràctica esportiva, que suposen una mica més de la meitat (51,6 %) i, dins d'aquestes, l'organització de competicions. La segona partida en importància són les despeses generals, amb una participació del 37,4 % en el total de consums intermedis, mentre que les taxes federatives suposen el 4 % del total (taula 3.19). Cal notar, també, que les partides de despeses no especificades (altres) suposen el 39,5 % del total.

Taula 3.19: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

CLUBS ESPORTIUS	2007
	%
DESPESES RELACIONADES AMB LA PRÀCTICA ESPORTIVA	51,6 %
ORGANITZACIÓ DE COMPETICIONS	16,5 %
VIATGES A COMPETICIONS	6,2 %
COMPRA DE MATERIAL ESPORTIU	6,9 %
MANTENIMENT DEL MATERIAL	4,3 %
LLOGUER D'INSTAL·LACIONS	6,8 %
ALTRES	10,9 %
TAXES FEDERATIVES	4,0 %
DESPESES GENERALS	37,4 %
ADMINISTRATIVES	4,5 %
ASSEGURANCES	1,9 %
ESDEVENIMENTS SOCIALS	2,3 %
ALTRES	28,6 %
TRIBUTS	7,0 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	100,0 %

Font: Itik (2009) i elaboració pròpia.

Pel que fa als ingressos, els clubs esportius es financen majoritàriament a través de les quotes dels seus abonats, que suposen gairebé el 49 % del total. Els serveis esportius, dins dels quals destaquen les escoles esportives i els cursos esportius infantils, tenen una participació en el total d'ingressos del 12,6 %, la publicitat i els patrocinis, del 9,2 %, i les subvencions (5,3 %) i els lloguers (2,5 %) tenen pesos més baixos. Cal notar que, tal com passava en el cas dels consums intermedis, els ingressos no especificats se situen com la segona partida en importància, amb el 16,3 % del total (taula 3.20).

Taula 3.20: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

CLUBS ESPORTIUS	2007
	%
QUOTES	48,8 %
DRETS D'INGRÉS	1,9 %
DONACIONS	1,8 %
SERVEIS ESPORTIUS	12,6 %
ESCOLES ESPORTIVES	5,6 %
CURSOS ESPORTIUS INFANTILS	3,4 %
CURSOS ESPORTIUS ADULTS	1,3 %
ALTRES	2,3 %
SUBVENCIONS	5,3 %
FEDERACIONS	0,9 %
AJUNTAMENT	3,3 %
DIPUTACIÓ PROVINCIAL	0,2 %
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	0,3 %
CONSEJO SUPERIOR DE DEPORTES	0,0 %
ALTRES	0,5 %
LLOGUERS	2,5 %
LLOGUER D'ESPAIS ESPORTIUS	1,3 %
LLOGUER D'ESPAIS NO ESPORTIUS	1,1 %
ALTRES	0,2 %
ENTRADES PER A ESPECTADORS	1,6 %
PUBLICITAT I PATROCINI	9,2 %
ALTRES INGRESSOS	16,3 %
TOTAL INGRESSOS	100,0 %

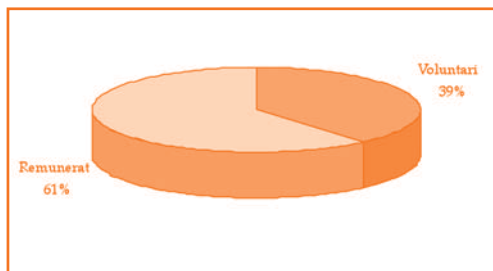
Font: Itik (2009) i elaboració pròpia.

3.2.4. Ocupació als clubs esportius

Les dades d'ocupació dels clubs esportius s'han extret de l'estudi d'Itik, després de procedir a la seva elevació per províncies de la mateixa manera que en el cas de les variables econòmiques. Les dades de les societats anònimes esportives procedeixen de SABI i les del FC Barcelona de la seva memòria econòmica. El 2007 el nombre total de persones ocupades remunerades en els clubs catalans va ser de 57.778, de les quals 56.760, més del 98 % del total, corresponien als clubs sense ànim de lucre. D'altra banda, el FC Barcelona tenia 792 treballadors i treballadores el mateix any, xifra que inclou el personal esportiu, mentre que les societats anònimes esportives per a les quals hi havia informació tenien 226 persones treballadores.⁴⁷

Per analitzar amb més detall l'ocupació als clubs esportius a Catalunya s'utilitza només la informació de l'estudi d'Itik, ja que per als altres productors inclosos no estava disponible amb la mateixa desagregació. Així, de les dades de l'estudi es pot inferir que el 76 % de les persones treballadores són homes i el 24 % restant dones, i que la major part de les persones ocupades (80,1 %) treballa a hores i només el 12,6 % ho fa a jornada completa. Pel que fa a la distribució per tipus de treball, el 61 % (unes 35.418 persones) fan un treball remunerat, mentre que el 31 % restant (unes 22.360 persones) participen en les tasques dels clubs de manera voluntària (gràfic 3.14).

Gràfic 3.14: OCUPACIÓ SEGONS TIPUS DE PERSONAL TREBALLADOR CLUBS ESPORTIUS

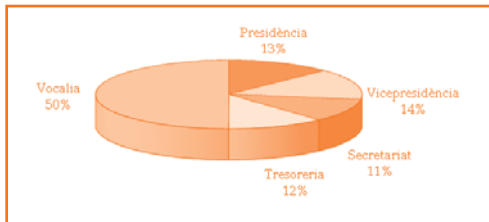
Font: elaboració pròpia.

⁴⁷ No es disposa d'informació sobre si aquesta xifra inclou el personal esportiu.

Dins de l'ampli espectre de funcions que tenen els treballadors i treballadores als clubs esportius, la que té més pes és la de tècnic o tècnica esportiva, amb el 49,1 % del total. Altres tasques importants són la delegació esportiva, amb el 9,2 %, i la direcció i la coordinació, ambdues amb el 4,4 % del total de persones ocupades, mentre que la resta de tasques (gerència, administració, manteniment, etc.) se situen per sota del 3 % del total de persones ocupades.

D'altra banda, en la distribució per càrrecs dels clubs esportius catalans, destaca el significatiu pes de les vocalies (49 %), mentre que la resta de càrrecs se situa entre el 15 % de les vicepresidències i l'11 % del secretariat (gràfic 3.15).

Gràfic 3.15: DISTRIBUCIÓ DELS CÀRRECS CLUBS ESPORTIUS

Font: Itik (2009) i elaboració pròpia.

4 sector públic

4.1. Generalitat de Catalunya

4.1.1. Introducció

Correspon a la Secretaria General de l'Esport (SGE) exercir les funcions que li assenyala la Llei de l'Esport de Catalunya i, alhora, dirigir l'execució i la gestió de la política esportiva del govern, la qual desenvolupen les entitats següents:

Consell Català de l'Esport

El Consell Català de l'Esport (CCE), que desplega les seves funcions d'acord amb el Decret 35/2001, de 23 de gener, és un organisme autònom administratiu que planifica i executa la política esportiva de la Generalitat de Catalunya sota les directrius de la SGE. A través de les federacions i clubs esportius catalans, el CCE posa a disposició dels esportistes els mitjans materials, tècnics i humans per projectar-se fins a l'alt rendiment esportiu català; planifica i organitza la formació docent; i atorga

les titulacions oficials dels tècnics en les diferents modalitats esportives i especials. Al mateix temps, impulsa i planifica les actuacions necessàries per dotar Catalunya d'instal·lacions i equipaments esportius i facilitar, així, la pràctica d'esports en les diferents vessants d'iniciació, formació, competició, recreació i manteniment.

Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat

L'objecte de l'ens públic Centre d'Alt Rendiment Esportiu (CAR) és posar a disposició dels esportistes que tinguin aptituds per aconseguir un alt rendiment esportiu tots els mitjans materials, humans, tècnics i científics per aconseguir alts nivells en les grans competicions esportives.

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

L'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC) és un organisme autònom administratiu de la Generalitat de Catalunya que té com a finalitat, segons la Llei de l'esport, la formació, especialització i perfeccionament de llicenciats en educació física i esport, i la investigació científica i la divulgació dels seus treballs o estudis.

La Secretaria General de l'Esport, que aglutina aquestes entitats, depèn del Departament de la Vicepresidència i el seu pressupost està inclòs en els corresponents capítols d'aquest Departament. La SGE s'encarrega, bàsicament, d'adjudicar transferències cap a les entitats esmentades, per la qual cosa no es pot considerar com un productor esportiu pròpiament dit.

En aquest apartat es presenten les dades econòmiques del Consell Català de l'Esport i del Centre d'Alt Rendiment. A més, s'analitzen també l'empresa pública Ports de la Generalitat, pel que fa a la seva activitat relacionada amb els ports esportius, la societat mercantil Equacat, SA, el consorci del Circuit de Catalunya, i les estacions d'esquí de la Molina i la Vall de Núria. Les dades de l'INEFC, en ser principalment un centre d'ensenyament superior, s'ha cregut convenient analitzar-les en l'apartat d'educació esportiva.

4.1.2. Dades econòmiques: metodologia

Com en el cas de les federacions i els consells, la definició i l'obtenció del VAB de les administracions públiques presenta certes particularitats, ja que són productors no de mercat. Així, el valor dels béns i serveis produïts per aquest tipus d'institucions es calcula a partir de la suma dels costos de producció en què han incorregut (INE, 2000), i les partides de cost que es consideren són els consums intermedis, la remuneració dels i de les assalariades i el consum de capital fix. Si es deixen de banda els impostos lligats a la producció i les subvencions d'explotació, que no són rellevants en la producció de les administracions públiques,⁴⁸ el VAB d'aquest sector s'obté, d'acord amb la manera en què s'avalua la producció, com a suma de la remuneració dels i de les assalariades i del consum de capital fix. Finalment, atès que l'excedent brut d'explotació s'obté en deduir la remuneració dels i de les assalariades del VAB, es dedueix que l'excedent d'explotació de les administracions públiques és igual al seu consum de capital fix.

Tots els organismes abans esmentats fan públics els seus pressupostos anuals, tant les dades pressupostades com les liquidades, i les principals fonts d'informació són el Departament d'Economia i Finances, la Sindicatura de Comptes de Catalunya, i el Ministeri d'Economia i Hisenda,⁴⁹ que es poden utilitzar indistintament, ja que les dades són coincidents. S'ha optat, però, per utilitzar les dades de la Sindicatura, que mostren un grau de detall superior i que, a més de la liquidació dels pressupostos i el balanç de situació, inclouen per a l'exercici corresponent el compte de resultats economicopatrimonials en el cas dels organismes autònoms administratius, o el compte de pèrdues i guanys per a la resta d'ens públics. Per a la desagregació de les transferències, tant les corrents com les de capital, s'han fet servir les dades del Ministeri d'Economia i Hisenda.

A partir dels comptes esmentats de l'any 2006 dels organismes esportius de la Generalitat, s'ha estimat l'import corresponent als conceptes següents:

⁴⁸ Cal recordar que les administracions públiques no es poden deduir l'IVA i, per tant, aquest i altres tributs s'han de valorar com un consum intermedi.

⁴⁹ GENERALITAT DE CATALUNYA. *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2008: informe econòmic i financer (projecte)* (2007b). *Compte general de la Generalitat de Catalunya, exercici 2006: Informe 27/2008* (2008b). *Liquidación de presupuestos de comuidades y ciudades autónomas (2008a)* i (2009a).

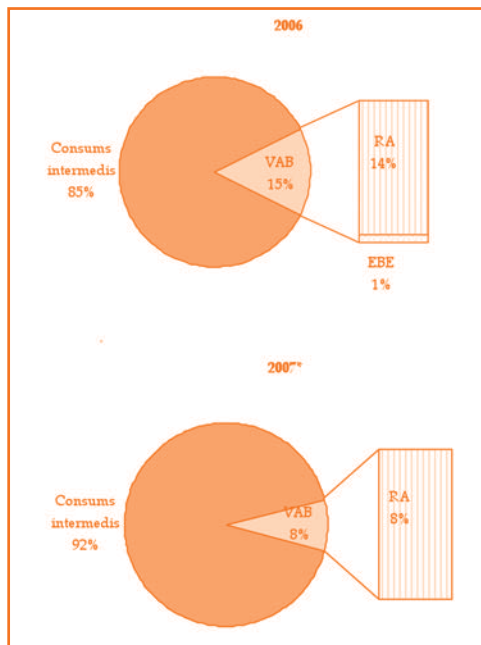
consums intermedis, remuneracions dels i de les assalariades, dotacions per a amortitzacions i ingressos d'explotació. També es presenten dades desagregades de les transferències de capital i de les inversions fetes, ja que tot i que no formen part del VAB, sí que són un component de la despesa total del sector esportiu.⁵⁰ Per al 2007 encara no està disponible la informació de la Sindicatura de Comptes, per la qual cosa s'han utilitzat dades de liquidació del pressupost del Ministeri per al CCE i dades pressupostades per al CAR i Equacat, SA. Les dades pressupostades no inclouen, però, les dotacions per a amortitzacions ni les inversions reals, que s'obtenen de la liquidació del pressupost de capital i, per aquest motiu, les dades d'aquest any són provisionals.

4.1.3. Resultats anyr 2006 i 2007: Consell Català de l'Esport

El compte de resultats economicopatrimonials del Consell Català de l'Esport proporciona informació, fonamentalment, de les partides pressupostàries corrents, de les dotacions per a amortitzacions i dels resultats extraordinaris. D'altra banda, la liquidació pressupostària permet desglossar les despeses corrents entre personal, béns i serveis i transferències.

⁵⁰ Vegeu l'apartat 1.2.

Gràfic 4.1: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

A partir d'aquestes dades, i sobre la base de la metodologia comentada en l'apartat anterior, les despeses ordinàries del CCE el 2006 van ser de 42,1 milions d'euros. La desagregació d'aquestes despeses mostra que la part de consums intermedis (despeses en béns i serveis i transferències corrents) representa el 85 % del total, és a dir, uns 36 milions d'euros. El 2007 els consums intermedis han augmentat més del 20 % respecte a l'any anterior, mentre que les remuneracions dels i de les assalariades ho han fet més moderadament (6,2 %) (taula 4.1).

Taula 4.1: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	2006		2007*	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	35.821.329	85,0 %	43.823.030	87,4 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	5.945.471	14,1 %	6.311.600	12,6 %
DOTACIONS PER A AMORTITZACIONS	368.284	0,9 %	-	-
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	42.135.084	100,0 %	50.134.629	100,0 %
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	5.698		-	-
TOTAL DESPESES	42.140.782		-	-

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

El valor afegit brut del Consell Català de l'Esport l'any 2006 s'elevava a 6,3 milions d'euros, dels quals més del 94 % (gairebé 6 milions) corresponia a les remuneracions dels i de les assalariades, mentre que la resta era consum de capital fix. El 2007 el VAB és pràcticament idèntic, però s'ha de tenir en compte que encara no hi ha dades disponibles de dotacions per a amortitzacions (taula 4.2 i gràfic 4.1).

Taula 4.2: AGREGATS ECONÒMICS

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	2006		2007*	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	42.135.084		50.134.629	
CONSUMS INTERMEDIS	35.821.329		43.823.030	
VAB	6.313.755	100,0 %	6.311.600	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	5.945.471	94,2 %	6.311.600	100,0 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	368.284	5,8 %	-	-

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

Pel que fa a l'estructura dels consums intermedis del CCE (taula 4.3), el 2006 gairebé 31 milions (85,9 %) corresponien a transferències corrents, una gran part de les quals van dirigides a les famílies i als clubs esportius. L'any 2007 les transferències corrents augmenten en gairebé 7 milions d'euros fins a 37 milions, tot i que perden una mica de pes en el total dels consums intermedis.

Taula 4.3: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	2006		2007*	
	€	%	€	%
DESPESES EN BÉNS I SERVEIS	5.058.333	14,1 %	6.635.625	15,1 %
TRANSFERÈNCIES CORRENTS	30.762.996	85,9 %	37.187.404	84,9 %
<i>A FAMÍLIES I INSTITUCIONS SENSE ÀNIM DE LUCRE</i>	24.440.352		27.664.311	
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	35.821.329	100,0 %	43.823.030	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: Sindicatura de Comptes, Ministeri d'Economia i Hisenda i elaboració pròpia.

A la taula 4.4 es presenten les transferències de capital i les inversions reals liquidades per aquesta entitat els anys 2006 i 2007. El Consell Català de l'Esport va fer el primer any transferències de capital per valor d'uns 9,5 milions d'euros, que es van adreçar especialment a corporacions i ens locals (77,2 %) i a famílies i institucions sense ànim de lucre (22,5 %). L'any 2007 les transferències de capital van augmentar fins a 14,4 milions d'euros, amb un creixement important de les destinades a famílies i institucions sense ànim de lucre. Les inversions reals, per la seva part, van superar lleugerament el milió i mig d'euros el 2006 i els dos milions el 2007.

Taula 4.4: TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL I INVERSIONS REALS

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	2006		2007*	
	€	%	€	%
A EMPRESSES/ENS DE LA GENERALITAT	26.140	0,3 %	10.863	0,1 %
A ENS I CORPORACIONS LOCALS	7.345.313	77,2 %	10.047.941	69,6 %
A FAMÍLIES I INSTITUCIONS SENSE ÀNIM DE LUCRE	2.139.466	22,5 %	4.377.422	30,3 %
TOTAL TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	9.510.919	100,0 %	14.436.226	100,0 %
INVERSIONS REALS	1.511.825		2.065.563	

* Dades provisionals.

Font: Sindicatura de Comptes, Ministeri d'Economia i Hisenda i elaboració pròpia.

A l'últim, cal fer referència a l'estructura dels ingressos del Consell Català de l'Esport que es mostra a la taula 4.5. Com es pot observar, en els dos anys considerats gairebé el total d'ingressos ordinaris correspon a transferències corrents i subvencions d'exploació, les quals provenen en la seva totalitat de l'Administració de la Generalitat. De la mateixa manera, les transferències de capital ingressades pel CCE l'any 2006, que van ser de 15,5 milions d'euros el

2006 i de 16,7 milions el 2007, també provenien directament de l'administració general autonòmica.

Taula 4.5: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	2006		2007*	
	€	%	€	%
VENDES I ALTRES INGRESSOS	319.339	0,7 %	346.131	0,7 %
TRANSFERÈNCIES CORRENTS I SUBVENCIONS	44.132.127	99,3 %	49.291.215	99,3 %
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	44.451.465	100,0 %	49.637.347	100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	5.698		-	-
TOTAL INGRESSOS	44.457.164		-	-

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

4.1.4. Resultats any 2006 i 2007: Centre d'Alt Rendiment (CAR)

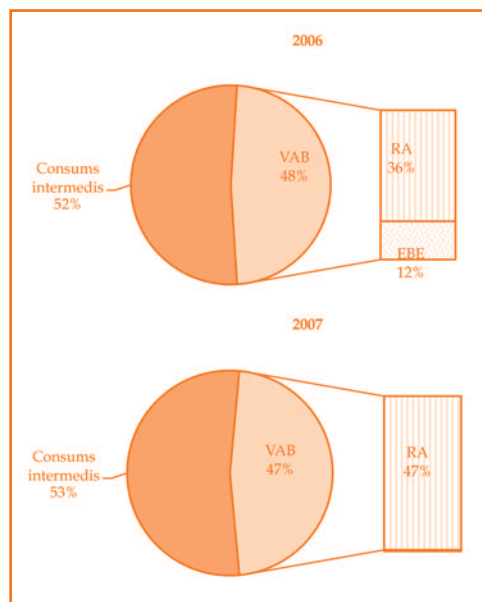
A partir de la liquidació del pressupost d'explotació i del compte de pèrdues i guanys de l'exercici del 2006 i del pressupost del 2007, s'han pogut analitzar les variables que permeten obtenir les dades de VAB i de producció del CAR. Les despeses ordinàries van ser de 9,3 milions d'euros el 2006 i de 8,9 milions l'any 2007, amb una major rellevància dels consums intermedis (taula 4.6).

Taula 4.6: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

CAR	2006		2007*	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	4.838.520	52,0 %	4.695.100	52,9 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	3.319.170	35,7 %	4.174.700	47,1 %
DOTACIONS PER A AMORTITZACIONS	1.149.170	12,3 %	-	-
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	9.306.860	100,0 %	8.869.800	100,0 %
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	12.610		-	-
TOTAL DESPESES	9.319.470		-	-

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

Gràfic 4.2: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
CENTRE D'ALT RENDIMENT

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

El VAB del CAR de l'any 2006 va ser de quasi 4,5 milions d'euros, el 74,3 % dels quals corresponien a les remuneracions dels i de les assalariades, i el 25,7 % restant (1,1 milions d'euros) a l'excedent brut d'explotació. L'any 2007, amb dades pressupostades que no proporcionen xifres de dotacions per a amortitzacions, el VAB s'havia reduït lleugerament fins als 4,2 milions d'euros (taula 4.7 i gràfic 4.2).

Taula 4.7: AGREGATS ECONÒMICS

CAR	2006		2007*	
	€	%		
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	9.306.860		8.869.800	
CONSUMS INTERMEDIIS	4.838.520		4.695.100	
VAB	4.468.340	100,0 %	4.174.700	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	3.319.170	74,3 %	4.174.700	100,0 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	1.149.170	25,7 %	-	-

* Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

A l'hora d'analitzar l'estructura dels consums intermedis (taula 4.8), es comprova que en la part dedicada als treballs fets per altres empreses són els més significatius els dos anys considerats (52 % el 2006 i 56 % el 2007), mentre que les compres i proveïments suposen el 47 % i el 41,2 % respectivament. L'any 2006, dins dels serveis exteriors cal destacar la partida de reparació i conservació, que suposa el 20,8 % dels consums intermedis, els subministraments (15,1 %), els altres serveis (10 %) i els arrendaments i cànons (4,3 %).

Taula 4.8: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIIS

CAR	2006		2007*	
	€	%	€	%
COMPRES I PROVEÏMENTS	2.275.020	47,0 %	1.935.100	41,2 %
SERVEIS EXTERIORS	2.517.000	52,0 %	2.628.000	56,0 %
RECERCA I DESENVOLUPAMENT	8.120	0,2 %	-	-
ARRENDAMENTS I CÀNONS	209.000	4,3 %	-	-
REPARACIÓ I CONSERVACIÓ	1.007.840	20,8 %	-	-
SERVEIS PROFESSIONALS INDEPENDENTS	23.970	0,5 %	-	-
PRIMES I ASSEGURANCES	20.710	0,4 %	-	-
SERVEIS BANCARIS I SIMILARS	6.070	0,1 %	-	-
PUBLICITAT, PROPAGANDA, RELACIONS PÚBLIQUES	28.720	0,6 %	-	-
SUBMINISTRAMENTS	730.500	15,1 %	-	-
ALTRES SERVEIS	482.070	10,0 %	-	-
TRIBUTS	46.500	1,0 %	132.000	2,8 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIIS	4.838.520	100,0 %	4.695.100	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

D'altra banda, el CAR va fer el 2006 inversions per valor de 13,6 milions d'euros, amb gairebé la totalitat destinada a immobilitzacions materials i, dins d'aquestes, la partida més important va ser la d'equipaments i instal·lacions.

Pel que fa als ingressos, es pot observar com les subvencions van ser la font principal de finançament del CAR, amb gairebé 4,8 milions d'euros l'any 2006 (el 57,8 % del total) i amb 5,1 milions d'euros el 2007 (55,1 % del total). L'import net de la xifra de negoci, en aquest cas la prestació de serveis que

ofereix el CAR, va superar els 3 milions d'euros el 2006 i es va apropar a 4 milions el 2007 (taula 4.9).

Taula 4.9: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

CAR	2006		2007*	
	€	%	€	%
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	3.376.480	41,1 %	3.937.857	42,2 %
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	4.842.340	58,9 %	5.393.431	57,8 %
SUBVENCIONS	4.754.440	57,8 %	5.139.231	55,1 %
<i>De l'Estat</i>	1.933.000		2.695.475	
<i>De la Generalitat</i>	2.811.270		2.443.756	
<i>Altres</i>	10.170		-	
INGRESSOS ACCESSORIS	87.900	1,1 %	254.200	2,7 %
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	8.218.820	100,0 %	9.331.288	100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	119.380		-	
TOTAL INGRESSOS	8.338.200		-	

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

Cal assenyalar que l'any 2006 el CAR va ingressar 1,9 milions d'euros en concepte de transferències de capital procedents de l'Administració de l'Estat, i que la Generalitat va fer una aportació al seu fons patrimonial de 3,2 milions d'euros.

4.1.5. Resultats anyr 2006 i 2007: Ports de la Generalitat

L'empresa pública Ports de la Generalitat dirigeix, planifica i gestiona els ports pesquers, esportius i comercials no concessionats i regula, també, els usos de les instal·lacions comercials, culturals, esportives, lúdiques i recreatives vinculades a l'activitat portuària o marítima que afavoreixen l'equilibri econòmic i social dels ports, les dàrsenes i les instal·lacions marítimes.

Taula 4.10: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

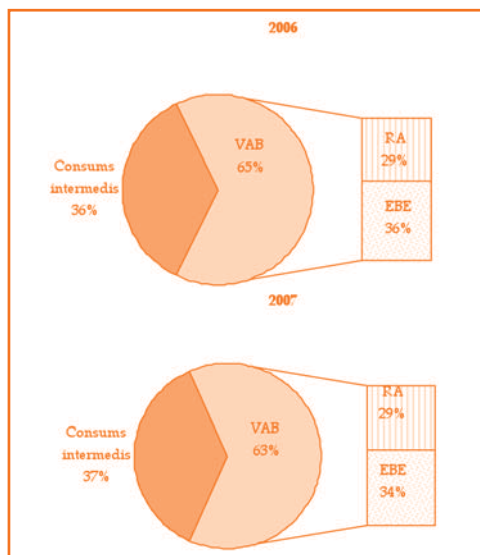
PORTS DE LA GENERALITAT	2006		2007	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIIS	356.976	35,6 %	391.810	36,5 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	288.086	28,7 %	313.428	29,2 %
DOTACIONS PER A AMORTITZACIONS	357.982	35,7 %	366.968	34,2 %
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	1.003.044	100,0 %	1.072.206	100,0 %
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	900		15.549	
TOTAL DESPESES	1.003.944		1.087.756	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Ports de la Generalitat.

La informació d'aquesta empresa s'ha extret del seu anuari estadístic de l'any 2007, on es recullen el balanç i el compte de resultats de l'empresa dels anys 2006 i 2007.⁵¹ Malauradament, les dades no es presenten desagregades per tipus de negoci, sinó per al conjunt de totes les activitats: industrial, comercial, pesquera i esportiva. L'estimació de les dades corresponents a aquesta última activitat s'ha fet utilitzant el pes que els ingressos procedents d'embarcacions esportives tenen sobre el total de l'import net de la xifra de negoci, que és de l'11,5 % tant el 2006 com el 2007.⁵²

En les despeses de la part esportiva de Ports de la Generalitat (taula 4.10 i gràfic 4.3), destaca un pes molt alt de les dotacions per a amortitzacions els dos anys considerats, que superen els consums intermedis i les remuneracions dels i de les assalariades, com a conseqüència de l'elevat cost de les infraestructures portuàries.⁵³

Gràfic 4.3: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
PORTS DE LA GENERALITAT

Font: elaboració pròpia.

⁵¹ Anuari estadístic 2007 (2008).

⁵² Si s'utilitzen les dades de facturació per tarifes del 2007, el pes dels ingressos per embarcacions esportives sobre el total és del 12 %.

⁵³ Les immobilitzacions corresponents a infraestructures portuàries van ser de més de 106 milions d'euros el 2006 i de 112 milions el 2007, segons dades del balanç de l'empresa (Ports de la Generalitat, 2008).

A la taula 4.11 es pot observar que el VAB generat pels ports esportius públics a Catalunya va ser de gairebé 650.000 euros l'any 2006 i de 680.000 euros el 2007. Entre aquests dos anys, les remuneracions dels i de les assalariades han guanyat 1,5 punts percentuals en el pes del VAB, fins al 46,1 %, en detriment de l'excedent brut d'explotació que, tot i això, continua pesant més.⁵⁴

Taula 4.11: AGREGATS ECONÒMICS

PORTS DE LA GENERALITAT	2006		2007	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	1.003.044		1.072.206	
CONSUMS INTERMEDIS	356.976		391.810	
VAB	646.068	100,0 %	680.397	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	288.086	44,6 %	313.428	46,1 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	357.982	55,4 %	366.968	53,9 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Ports de la Generalitat.

Pel que fa als consums intermedis (taula 4.12), en els dos anys analitzats la partida més elevada corresponia als subministraments, amb el 42,4 % del total el 2006 i el 44,3 % el 2007, seguida per la conservació i neteja (32,5 % i 33 % respectivament), i els treballs externs (11,9 % i 10,3 % respectivament).

Taula 4.12: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

PORTS DE LA GENERALITAT	2006		2007	
	€	%	€	%
LLOGUERS	5.966	1,7 %	6.876	1,8 %
CONSERVACIÓ I NETEJA	115.901	32,5 %	129.424	33,0 %
PRIMES ASSEGURANCES	9.906	2,8 %	10.341	2,6 %
TREBALLS EXTERNES	42.344	11,9 %	40.359	10,3 %
FIRES, CONGRESSOS I PUBLICITAT	23.055	6,5 %	23.160	5,9 %
SUBMINISTRAMENTS	151.419	42,4 %	173.452	44,3 %
ALTRES DESPESES	4.966	1,4 %	4.488	1,2 %
TRIBUTS	3.418	1,0 %	3.711	0,9 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	356.976	100,0 %	391.810	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Ports de la Generalitat.

⁵⁴ El pes de les remuneracions dels i de les assalariades és similar al dels ports esportius d'Andalusia, on significaven el 47,4 % (Otero, 2000).

El 2006 Ports de la Generalitat va fer inversions que es poden imputar al sector esportiu per valor de 570.616 euros, més del 80 % dels quals es van destinar a actuacions i inversions destinades a l'ús general. Altres partides importants van ser les inversions en maquinària, instal·lacions i utilitatge, amb gairebé l'11 % del total, i les inversions en edificis i altres construccions (5,7 %).⁵⁵

Taula 4.13: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

PORTS DE LA GENERALITAT	2006		2007	
	€	%	€	%
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	1.349.717	99,2 %	1.460.252	93,1 %
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	10.688	0,8 %	107.850	6,9 %
SUBVENCIONS	2.749	0,2 %	-	-
INGRESSOS PER SERVEIS PERSONAL	1.041	0,1 %	85.329	0,1 %
ALTRES INGRESSOS	6.897	0,5 %	1.082	1,4 %
EXCÉS PROVISIONS	-	-	21.440	5,4 %
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	1.360.405	100,0 %	1.568.102	100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	192		632	
TOTAL INGRESSOS	1.360.597		1.568.734	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Ports de la Generalitat.

Gairebé la totalitat dels ingressos de Ports de la Generalitat imputables a l'activitat esportiva el 2006 i el 2007 corresponia a l'import net de la xifra de negoci, ja que cap dels altres ingressos no van arribar ni a l'1 % del total el primer any ni al 7 % el segon (taula 4.13).

4.1.6. Resultats anyr 2006 i 2007: Equocat, SA

Equocat, SA és una societat mercantil pública, constituïda per la Secretaria General de l'Esport i l'Institut Català del Sòl (Incasol), el principal objectiu de la qual és la gestió i explotació del Canal Olímpic de Catalunya i de totes les construccions i instal·lacions relacionades. Així mateix, té la funció del foment de la pràctica esportiva en totes les seves vessants, des de l'esport d'entreteniment fins al d'alt nivell, tant pel que fa a entrenaments com a competicions.

⁵⁵ Per al 2007 encara no hi ha dades d'inversió disponibles, ja que s'obtenen de la liquidació del pressupost de capital i no de l'Anuari de l'empresa.

Taula 4.14: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

EQUACAT, SA	2006		2007*	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	413.900	30,2 %	509.800	33,2 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	779.060	56,9 %	853.700	55,6 %
DOTACIONS PER A AMORTITZACIONS	176.810	12,9 %	172.000	11,2 %
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	1.369.770	100,0 %	1.535.500	100,0 %
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	2.130		-	
TOTAL DESPESES	1.371.900		-	

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

El 2006 Equacat va tenir unes despeses ordinàries de quasi 1,4 milions d'euros, la major part de les quals (56,9 %) van ser remuneracions dels i de les assalariades, mentre que els consums intermedis van suposar una mica més del 30 %, i les dotacions per a amortitzacions gairebé el 13 %. L'any 2007, per la seva part, les despeses ordinàries van augmentar fins a 1,5 milions d'euros, i presentaven una estructura molt similar a la de l'any anterior (taula 4.14).

El VAB que va generar Equacat l'any 2006 es va situar en gairebé 956.000 euros, el 81,5 % dels quals es van destinar a remunerar els i les assalariades i el 18,5 % restant a excedent brut d'explotació. El 2007 el VAB va superar el milió d'euros, amb una participació de les remuneracions dels treballadors i treballadores que va augmentar en gairebé dos punts percentuals (taula 4.15 i gràfic 4.4).

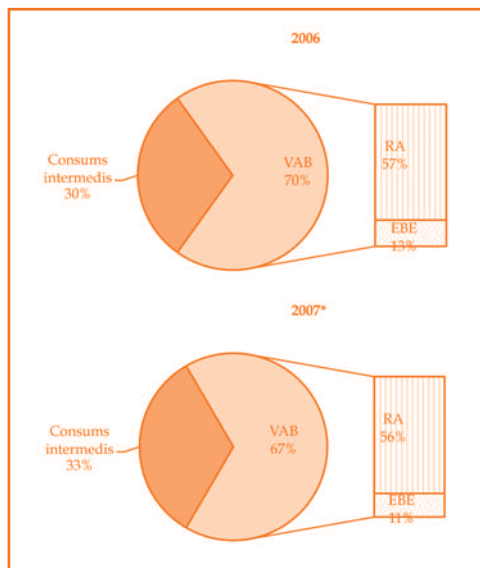
Taula 4.15: AGREGATS ECONÒMICS

EQUACAT, SA	2006		2007*	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	1.369.770		1.535.500	
CONSUMS INTERMEDIS	413.900		509.800	
VAB	955.870	100,0 %	1.025.700	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	779.060	81,5 %	853.700	83,2 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	176.810	18,5 %	172.000	20,1 %

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

Gràfic 4.4: VALOR DE LA PRODUCCIÓ EQUACAT, SA

*Dades provisionals. Font: elaboració pròpia.

A la taula 4.16 s'observa com els consums intermedis es componen quasi exclusivament de serveis exteriors, ja que les compres i proveïments només representen l'1 % del total el 2006 i el 0,8 % el 2007. D'altra banda, cal assenyalar que el 2006 Equacat va fer inversions per valor de 102.070 euros, la major part del qual van anar a béns destinats a l'ús general, amb el 73,1 % del total.

Taula 4.16: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIIS

EQUACAT, SA	2006		2007*	
	€	%	€	%
COMPRES I PROVEÏMENTS	4.170	1,0 %	4.200	0,8 %
SERVEIS EXTERIORS	409.730	99,0 %	505.600	99,2 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIIS	413.900	100,0 %	509.800	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

Pel que fa als ingressos, cal notar que les prestacions de serveis, amb més del 87 % del total el 2006 i gairebé el 94 % el 2007, són el component principal de l'import net de la xifra de negocis, tal com mostra la taula 4.17.

Taula 4.17: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

EQUACAT, SA	2006		2007*	
	€	%	€	%
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	1.437.170	87,7 %	1.440.000	94,7 %
VENDES	5.600	0,3 %	12.000	0,8 %
PRESTACIONS DE SERVEIS	1.431.570	87,3 %	1.428.000	93,9 %
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	201.760	12,3 %	80.000	5,3 %
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	1.638.930	100,0 %	1.520.000	100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	10.460		-	
TOTAL INGRESSOS	1.649.390		1.520.000	

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Sindicatura de Comptes.

4.1.7. Resultats anys 2006 i 2007: Consorci del Circuit de Catalunya

El Consorci del Circuit de Catalunya està format per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Montmeló, que en suposen al voltant del 80 %, i el RACC, que és l'entitat gestora, tot i que la gestió estrictament esportiva es coordina mitjançant una comissió integrada per la Secretaria General de l'Esport, el RACC i les federacions esportives catalanes interessades. Les dades s'han sol·licitat directament a l'empresa Circuit de Catalunya, SL, la qual ha facilitat el compte de pèrdues i guanys dels anys 2006 i 2007.

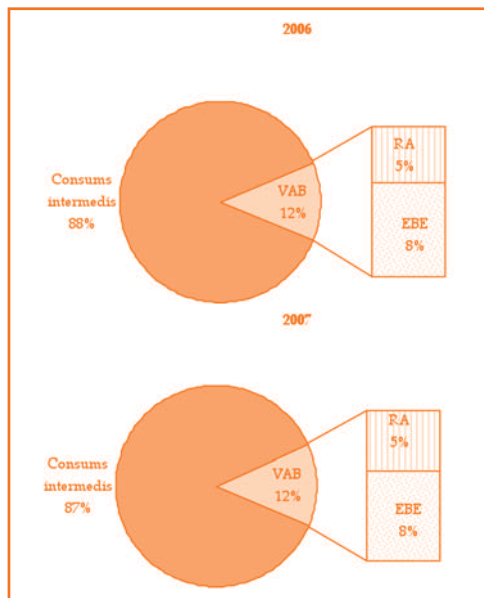
Taula 4.18: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

CIRCUIT DE CATALUNYA	2006		2007	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	33.224.897	87,6 %	35.372.830	86,4 %
REMUNERACIONS dels i de les assalariades	1.772.547	4,7 %	2.132.016	5,2 %
DOTACIONS PER A AMORTITZACIONS	2.923.460	7,7 %	3.415.225	8,3 %
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	37.920.904	100,0 %	40.920.071	100,0 %
ALTRES DESPESES NO ORDINÀRIES	349.485		2.695.143	
TOTAL DESPESES	38.270.389		43.615.214	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Circuit de Catalunya, SL.

En les despeses del Circuit de Catalunya destaca l'elevat pes dels consums intermedis, que suposen gairebé el 88 % del total l'any 2006 i el 86,4 % el 2007. En canvi, les despeses de personal se situen al voltant del 5 % els dos anys considerats i les dotacions per a amortitzacions de l'immobilitzat en el 7,7 % el primer any i en el 8,3 % el segon (taula 4.18).

Gràfic 4.5: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
CIRCUIT DE CATALUNYA

Font: elaboració pròpia.

L'aportació al VAB esportiu del Circuit de Catalunya va ser de 4,7 milions d'euros el 2006 i de 5,5 milions el 2007, al voltant del 38 % dels quals corresponia a les remuneracions dels i de les assalariades i el 62 % restant a l'excedent brut d'explotació els dos anys considerats (taula 4.19 i gràfic 4.5). Aquesta estructura del VAB és conseqüència, bàsicament, de l'elevat cost de manteniment de les instal·lacions i calçades del circuit.

Taula 4.19: AGREGATS ECONÒMICS

CIRCUIT DE CATALUNYA	2006		2007	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	37.920.904		40.920.071	
CONSUMS INTERMEDIS	33.224.897		35.372.830	
VAB	4.696.007	100,0 %	5.547.241	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	1.772.547	37,7 %	2.132.016	38,4 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	2.923.460	62,3 %	3.415.225	61,6 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Circuit de Catalunya, SL.

Al voltant del 96 % dels consums intermedis del Circuit de Catalunya els anys 2006 i 2007 corresponien a serveis contractats a l'exterior, com ara els subministraments, les reparacions o la publicitat (taula 4.20).

Taula 4.20: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

CIRCUIT DE CATALUNYA	2006		2007	
	€	%	€	%
COMPRES I PROVEÏMENTS	826.190	2,5 %	1.255.354	3,5 %
SERVEIS EXTERIORS	32.063.093	96,5 %	33.928.186	95,9 %
TRIBUTS	335.614	1,0 %	189.290	0,5 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	33.224.897	100,0 %	35.372.830	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Circuit de Catalunya, SL.

Pràcticament la totalitat dels ingressos del Circuit de Catalunya corresponien a les prestacions de serveis, que suposen més del 98 % del total tant el 2006 com el 2007. Els altres ingressos ordinaris són les subvencions rebudes per l'entitat (Taula 4.21).

Taula 4.21: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

CIRCUIT DE CATALUNYA	2006		2007	
	€	%	€	%
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	39.662.866	100,0 %	44.299.048	99,6 %
VENDES	420.099	1,1 %	492.392	1,1 %
PRESTACIONS DE SERVEIS	39.242.767	98,9 %	43.806.656	98,5 %
ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	6.000	0,0 %	184.054	0,4 %
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	39.668.866	100,0 %	44.483.101	100,0 %
ALTRES INGRESSOS NO ORDINARIS	1.343.531		903.060	
TOTAL INGRESSOS	41.012.397		45.386.162	

Font: elaboració pròpia a partir de dades de Circuit de Catalunya, SL.

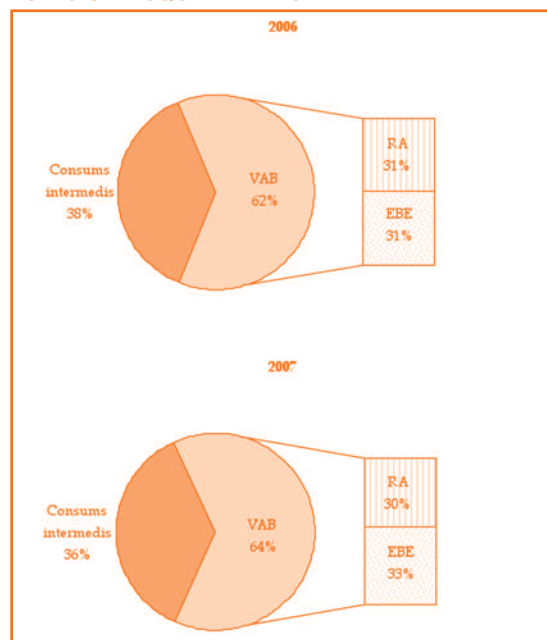
4.1.8. Resultats anyr 2006 i 2007: estacions d'esquí de la Molina i la Vall de Núria

Una bona part de les estacions d'esquí catalanes són de propietat i gestió privada, i les de propietat pública són gestionades per clubs esportius o pels ajuntaments on estan ubicades. La Molina i la Vall de Núria són l'excepció a aquesta situació, ja que són propietat de la Generalitat i les gestiona l'empresa pública Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FCG) a través de la seva unitat de negoci de turisme i muntanya. Així, aquesta unitat té al seu càrrec l'estació de muntanya de la Molina (infraestructures, pistes i remuntadors), i l'estació de muntanya de la Vall de Núria, que comprèn la mateixa estació d'esquí, el ferrocarril cremallera Ribes-Núria i el complex del Santuari (allotjament i restauració).

Les dades d'ambdues estacions s'han extret de les memòries de FCG dels anys 2006 i 2007, que proporcionen el compte de pèrdues i guanys analítics per explotacions⁵⁶. Cal esmentar que les dades de la Molina s'han pres en la seva totalitat, mentre que per a les de la Vall de Núria s'ha fet una estimació per tal de desglossar les dades entre esport, cremallera i serveis turístics. Primer s'ha suposat que els i les visitants que han comprat forfets utilitzen, com a mínim, dos cops el cremallera i, a partir del pes d'aquestes persones visitants sobre el total de les que han utilitzat el cremallera, s'ha calculat la part dels ingressos per aquest concepte que correspon als esquiadors i esquiadores. Després, s'ha considerat que les persones que van a practicar l'esquí també fan despesa en concepte de serveis turístics⁵⁷ i, de la mateixa manera que en el cas anterior, també s'ha calculat la part dels ingressos per serveis turístics que correspon als i a les esquiadores. Finalment, la suma d'aquestes dues quantitats permet calcular el percentatge dels ingressos per la pràctica esportiva a la Vall de Núria sobre el total d'ingressos de l'explotació, xifra que s'ha utilitzat per estimar els agregats econòmics corresponents a l'esquí.

⁵⁶ FGC (2007 i 2008).

⁵⁷ A manera d'exemple es pot comentar que l'any 2006 a Núria el 95 % dels esquiadors i esquiadores van llogar material d'esquí (FGC, 2007).

Gràfic 4.6: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
ESTACIÓ D'ESQUÍ DE LA MOLINA

Font: elaboració pròpia.

L'estructura de les despeses de l'estació de muntanya de la Molina mostra un pes relativament superior dels consums intermedis, que el 2007 disminueixen lleugerament respecte a l'any anterior, igualment que les remuneracions dels i de les assalariades. Les dotacions per a amortitzacions (excedent brut d'explotació), per la seva part, augmenten més del 6 % entre els anys considerats, la qual cosa suposa també un lleuger creixement del VAB d'aquesta estació d'esquí, que s'apropava als 4,6 milions d'euros l'any 2006 i els superava el 2007 (taula 4.22 i gràfic 4.6).

Taula 4.22: AGREGATS ECONÒMICS

ESTACIÓ D'ESQUI DE LA MOLINA	2006		2007	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	7.317.471		7.270.028	
CONSOMS INTERMEDIIS	2.749.354		2.643.287	
VAB	4.568.117	100,0 %	4.626.741	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	2.281.988	50,0 %	2.195.406	47,5 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLORACIÓ	2.286.129	50,0 %	2.431.334	52,5 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de FGC.

Pel que fa als consums intermedis, les partides més importants el 2006 i el 2007 són les reparacions i conservació, que suposen el 19,1 % del total el primer any i el 15,2 % el segon; la publicitat, propaganda i relacions públiques (18,9 % i 16 % respectivament); altres despeses (18,5 % i 16,7 % respectivament); els treballs externs (14,5 % i 15,5 % respectivament); i els subministraments, que passen a ser la principal partida el 2007 (taula 4.23).

Taula 4.23: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

ESTACIO D'ESQUI DE LA MOLINA	2006		2007	
	€	%	€	%
CONSUMS DE PROVEÏMENTS	201.881	7,3 %	206.686	7,8 %
TREBALLS EXTERNES	398.640	14,5 %	408.697	15,5 %
ARRENDAMENTS I CÀNONS	49.551	1,8 %	32.452	1,2 %
REPARACIONS I CONSERVACIÓ	525.290	19,1 %	401.821	15,2 %
PRIMES D'ASSEGURANCES	148.388	5,4 %	150.302	5,7 %
PUBLICITAT, PROPAGANDA I RELACIONS PÚBLIQUES	519.292	18,9 %	421.732	16,0 %
SUBMINISTRAMENTS	398.804	14,5 %	580.838	22,0 %
ALTRES DESPESES	507.507	18,5 %	440.759	16,7 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	2.749.354	100,0 %	2.643.287	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de FGC.

Les inversions a l'estació de muntanya de la Molina van superar els 7,7 milions d'euros el 2006, aportats íntegrament per la Generalitat de Catalunya, i es van dirigir principalment a les noves instal·lacions de la zona Alabaus (5,8 milions). El 2007 les inversions es van situar en gairebé 2 milions d'euros i es van destinar, principalment, a la renovació i manteniment d'edificis, dels remuntadors, i de vehicles i maquinària, després de l'acabament de les noves instal·lacions.

Taula 4.24: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

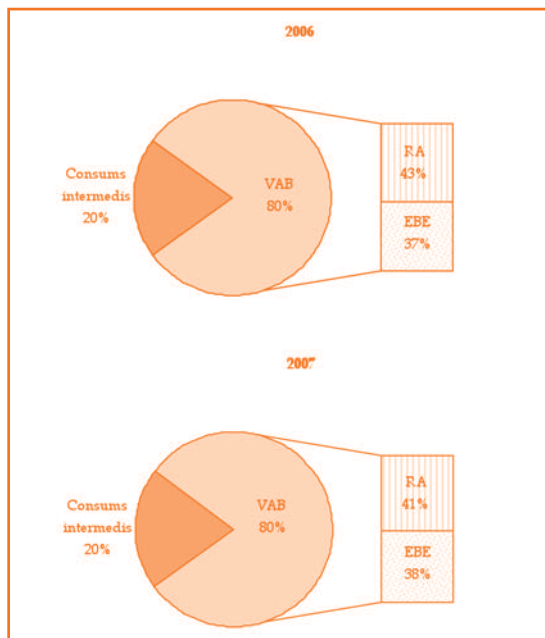
ESTACIO D'ESQUI DE LA MOLINA	2006		2007	
	€	%	€	%
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	4.675.403	81,5 %	3.991.001	78,0 %
ALTRES INGRESSOS	1.058.416	18,5 %	1.128.584	22,0 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	5.733.819	100,0 %	5.119.585	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de FGC.

Dels ingressos d'aquesta estació, la major part correspon, els dos anys considerats, a l'import net de la xifra de negoci per prestacions de serveis, amb 4,7 milions d'euros el 2006 i 4 milions el 2007, mentre que els altres ingressos (accessoris i de gestió corrent) són lleugerament superiors al milió d'euros ambdós anys (taula 4.24).

Pel que fa a l'estació de la Vall de Núria, les despeses ordinàries imputables a l'esquí van ser d'1,7 milions d'euros el 2006 i d'1,9 el 2007, i la partida més important va ser les remuneracions dels i de les assalariades, que van suposar el 43 % del total el primer any i el 41 % el segon. El VAB va superar l'1,3 milions d'euros el 2006 i es va apropar a 1,5 milions el 2007, i mostra una distribució bastant igualada entre les remuneracions i l'excedent brut (taula 4.25 i gràfic 4.7).

Gràfic 4.7: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
ESTACIÓ D'ESQUÍ DE LA VALL DE NÚRIA

Font: elaboració pròpia.

Taula 4.25: AGREGATS ECONÒMICS

ESTACIO D'ESQUI DE LA VALL DE NÚRIA	2006		2007	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	1.701.894		1.870.369	
CONSOMS INTERMEDIIS	348.449		377.233	
VAB	1.353.445	100,0 %	1.493.136	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	731.958	54,1 %	775.900	52,0 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	621.487	45,9 %	717.235	48,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de FGC.

En els consums intermedis, els subministraments i les altres despeses van ser les partides més importants el 2006 i el 2007, amb pesos sobre el total superiors al 24 %. Els treballs externs i els consums de proveïments també tenen pesos superiors al 10 % els dos anys considerats, mentre que la resta se situa al voltant del 8 %, excepte els arrendaments i cànon, que suposen prop del 5 % del total (taula 4.26).

Taula 4.26: ESTRUCTURA DELS CONSOMS INTERMEDIIS

ESTACIO D'ESQUI DE LA VALL DE NÚRIA	2006		2007	
	€	%	€	%
CONSOMS DE PROVEÏMENTS	35.938	10,3 %	38.099	10,1 %
TREBALLS EXTERNES	41.765	12,0 %	49.145	13,0 %
ARRENDAMENTS I CÀNONS	16.311	4,7 %	17.334	4,6 %
REPARACIONS I CONSERVACIÓ	29.733	8,5 %	29.764	7,9 %
PRIMES D'ASSEGURANCES	29.311	8,4 %	30.233	8,0 %
PUBLICITAT, PROPAGANDA I RELACIONS PÚBLIQUES	27.546	7,9 %	24.719	6,6 %
SUBMINISTRAMENTS	85.235	24,5 %	99.573	26,4 %
ALTRES DESPESES	82.610	23,7 %	88.367	23,4 %
TOTAL CONSOMS INTERMEDIIS	348.449	100,0 %	377.233	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de FGC.

Les inversions a l'estació d'esquí de la Vall de Núria relacionades amb l'esport s'han estimat en gairebé 1,6 milions d'euros l'any 2006 i en 2 milions el 2007, la major part dels quals s'han destinat a infraestructures, maquinària, instal·lacions i utilitatge.

Taula 4.27: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

ESTACIO D'ESQUÍ DE LA VALL DE NÚRIA	2006		2007	
	€	%	€	%
INGRESSOS PER TRANSPORT DE VISITANTS	590.655	52,5 %	583.167	53,1 %
INGRESSOS PER DESPESES EN SERVEIS TURÍSTICS	278.302	24,7 %	292.034	26,6 %
INGRESSOS PER FORFETS	256.671	22,8 %	223.644	20,4 %
TOTAL INGRESSOS PER ESQUIADORS/ES	1.125.628	100,0 %	1.098.845	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de FGC.

Els ingressos relacionats amb l'esquí a la Vall de Núria s'han estimat al voltant d'1,1 milions d'euros els dos anys, dels quals el 52,5 % el 2006 i el 53,1 % el 2007 van correspondre a ingressos del cremallera, el 24,7 % el primer any i el 26,6 % el segon als ingressos per les despeses en serveis turístics dels i de les esquiadores, i la resta, per forfets.

4.1.9. VAB i ocupació a les empreses de la Generalitat de Catalunya

Les estimacions corresponents a les empreses de la Generalitat de Catalunya donen un VAB del sector de l'esport de més de 23 milions d'euros el 2006 i de gairebé 24 milions el 2007. El Consell Català de l'Esport va suposar més del 27 % del VAB esportiu d'aquesta administració pública el primer, participació que va disminuir gairebé un punt percentual el segon. El CAR, el Circuit de Catalunya i l'estació d'esquí de la Molina presenten pesos entorn del 20 % el dos anys analitzats, però s'ha de destacar que mentre el Circuit de Catalunya ha augmentat la seva participació el 2007 respecte a l'any anterior, el CAR i la Molina l'han disminuït (taula 4.28 i gràfic 4.8).

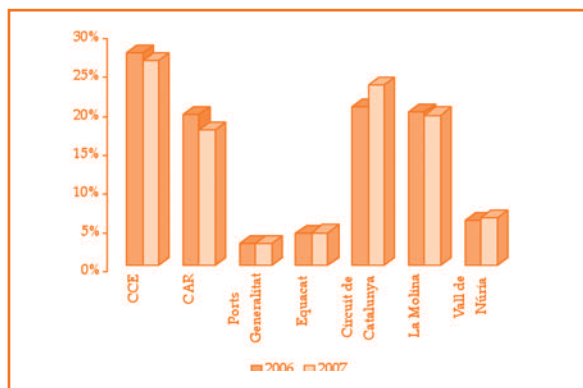
Taula 4.28: VALOR AFEGIT BRUT

GENERALITAT DE CATALUNYA	2006		2007*	
	€	%	€	%
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	6.313.755	27,4 %	6.311.600	26,5 %
CENTRE D'ALT RENDIMENT	4.468.340	19,4 %	4.174.700	17,5 %
PORTS DE LA GENERALITAT	646.068	2,8 %	680.397	2,9 %
EQUACAT, SA	955.870	4,2 %	1.025.700	4,3 %
CIRCUIT DE CATALUNYA	4.696.007	20,4 %	5.547.241	23,2 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ LA MOLINA	4.568.117	19,9 %	4.626.741	19,4 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ VALL DE NÚRIA	1.353.445	5,9 %	1.493.136	6,3 %
TOTAL VAB	23.001.602	100,0 %	23.859.515	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Economia i Finances.

Gràfic 4.8: PES DEL VAB SOBRE EL TOTAL DE LA GENERALITAT

Font: elaboració pròpia.

Les dades d'ocupació del Consell Català de l'Esport, el CAR i Ports de la Generalitat s'han obtingut de l'Annex de Personal dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya dels anys corresponents,⁵⁸ mentre que les de la resta les han facilitat les mateixes empreses. Així, el nombre total de persones ocupades va ser de 464 el 2006 i de 509 el 2007, és a dir, entre aquests dos anys hi va haver un creixement de l'ocupació de gairebé el 10 %. El Consell Català de l'Esport és l'entitat amb un major pes dins el total de persones treballadores, amb el 39,4 % el 2006 i el 36,3 % el 2007, mentre que l'estació d'esquí de la Molina és la següent, amb xifres al voltant del 20 % els dos anys considerats. El CAR i el Circuit de Catalunya augmenten notablement el seu pes en el total d'ocupats i ocupades el 2007 en relació amb l'any anterior, a causa d'uns creixements en el nombre de treballadors i treballadores superiors al 27 %. Finalment, Equocat, SA, l'estació d'esquí de la Vall de Núria i Ports de la Generalitat són les empreses públiques amb un menor nombre de persones ocupades en el sector de l'esport (taula 4.29 i gràfic 4.9).

⁵⁸ GENERALITAT DE CATALUNYA (2005). *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2006: annex de personal*. GENERALITAT DE CATALUNYA (2007a). *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2007: annex de personal*.

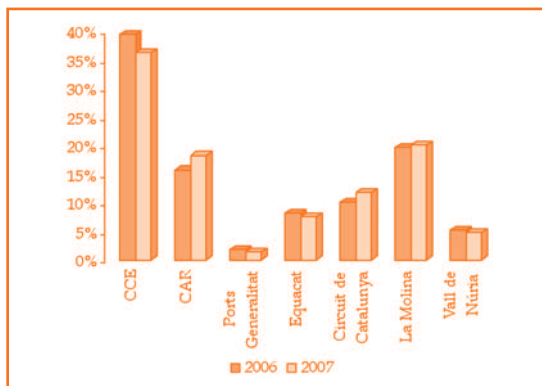
Taula 4.29: OCUPACIÓ

GENERALITAT DE CATALUNYA	2006		2007	
	Nombre	%	Nombre	%
CONSELL CATALÀ DE L'ESPORT	183	39,4 %	185	36,3 %
CENTRE D'ALT RENDIMENT	73	15,7 %	93	18,3 %
PORTS DE LA GENERALITAT	8	1,7 %	7	1,4 %
EQUACAT, SA	38	8,2 %	38	7,5 %
CIRCUIT DE CATALUNYA	47	10,1 %	60	11,8 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ LA MOLINA	91	19,6 %	102	20,0 %
ESTACIÓ D'ESQUÍ VALL DE NÚRIA	24	5,2 %	24	4,7 %
TOTAL PERSONES OCUPADES	464	100,0 %	509	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Economia i Finances.

Per empreses, l'any 2006 el Consell Català de l'Esport va comptar amb 183 persones treballadores, de les quals 113 eren funcionàries, 67 laborals fixes i només 3 eren eventuais. L'any 2007 les persones treballadores van ser 185, 119 funcionàries, 63 laborals fixos i 3 eventuais. En tots dos anys, més del 30 % del personal del CCE era titulat superior.

Gràfic 4.9: PES DE L'OCUPACIÓ SOBRE EL TOTAL DE LA GENERALITAT

Font: elaboració pròpia.

El 2006 les persones treballadores del CAR van ser 73, 67 de les quals eren contractades laborals fixes, mentre que 29 disposaven d'un títol superior i uns 18 un títol universitari de grau mig. El 2007 el personal del CAR va augmentar en 20 persones fins a les 93, de les quals 83 eren contractades laborals fixes.

Els llocs de treball relacionats amb l'esport a Ports de la Generalitat s'han estimat en unes 8 persones l'any 2006 i 7 l'any 2007. D'altra banda, segons dades de la mateixa empresa el total de persones ocupades al Circuit de Catalunya va ser de 47 el primer any i de 60 el segon.

El personal ocupat a Equacat el 2006 i el 2007 va ser de 38 persones, el 55,3 % de les quals eren contractades laborals fixes i la resta temporals. Per sexes, la distribució és gairebé al 50 %, amb 20 dones i 18 homes, segons informació de la mateixa empresa.

Finalment, el nombre de treballadors i de treballadores de l'estació de la Molina durant el 2006 va ser de 91 persones, 54 de les quals eren fixes i les restants, temporals. Les dades del 2007 són d'un total de 102 persones treballadores, de les quals 57 eren fixes. Finalment, els llocs de treball relacionats amb l'esport de l'estació d'esquí de la Vall de Núria s'han estimat en unes 24 persones els dos anys considerats, 20 amb un contracte laboral indefinit i les 4 restants amb contracte temporal.

4.2. Diputacions provincials

4.2.1. Introducció

Les diputacions provincials a Catalunya poden tenir una sèrie de competències en matèria esportiva que van des de donar suport als ajuntaments en l'organització d'esdeveniments esportius fins a concedir i gestionar subvencions o potenciar el desenvolupament de les activitats esportives en l'àmbit local. De les quatre diputacions catalanes, les de Barcelona, Girona i Lleida disposen d'una àrea o servei d'esport, mentre que la Diputació de Tarragona va transferir aquestes competències a la Generalitat.⁵⁹

L'Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona té, entre altres funcions, la

⁵⁹ Segons consulta amb el Departament de Protocol de la Diputació de Tarragona.

planificació i prioritització dels equipaments esportius, la col·laboració en el seu disseny i construcció, i l'optimització de la gestió dels equipaments esportius de titularitat pública amb la finalitat d'ampliar l'oferta de serveis als ciutadans. També dóna suport a l'organització d'esdeveniments esportius en l'àmbit local d'interès social, i col·labora en la compra de material esportiu per al desenvolupament de les activitats esportives.

La Diputació de Girona, a través del Servei de Cooperació Esportiva, concedeix subvencions a ajuntaments i entitats per a l'organització d'activitats esportives i per a obres en instal·lacions esportives.

Els serveis de caire esportiu que duu a terme la Diputació de Lleida es troben dins del Departament de Presidència, en una unitat que coordina les subvencions discrecionals que s'atorguen als ajuntaments relacionades amb temes esportius.

4.2.2. Dades econòmiques: metodologia

En el cas de les diputacions, en tant que administracions públiques, la metodologia per obtenir les dades econòmiques és igual a l'aplicada en el cas de les empreses de la Generalitat de Catalunya. Així, les partides de cost que es consideren en calcular-ne la producció són els consums intermedis, la remuneració dels i de les assalariades i el consum de capital fix.

Les diputacions presenten de manera pública els seus pressupostos, però gairebé cap font no té les dades desagregades per funcions de manera directa. És per això que s'ha utilitzat la informació procedent del Ministeri d'Economia i Hisenda, que recull les dades de liquidació de pressupostos de les entitats locals a través de la Direcció General de Coordinació Financera amb les Comunitats Autònomes i amb les Entitats Locals.⁶⁰ Les despeses es presenten desagregades per funcions, entre les quals es troba la 452

⁶⁰ *Liquidación de los presupuestos de las entidades locales (2008b). Liquidación de los presupuestos de las comunidades y ciudades autónomas (2009b).*

d'educació física, esport i esbarjo. Tanmateix, pel que fa als ingressos les dades del Ministeri no tenen aquest nivell de detall per funcions, per la qual cosa no és possible obtenir el compte de resultats dels serveis d'esport per al conjunt de diputacions catalanes.

S'han estimat els agregats econòmics de l'esport a partir de les dades del Ministeri d'Economia i Hisenda, d'informació aportada per les mateixes diputacions referent als ocupats i ocupades dels serveis d'esport, i d'informació facilitada per l'INE per al càlcul del consum de capital fix.⁶¹ L'INE estima el consum de capital fix de les corporacions locals (incloent ajuntaments, diputacions i altres entitats locals) del conjunt de l'Estat per funcions, però la de serveis esportius es presenta agregada amb la de serveis culturals. En canvi, les dades de consums intermedis, remuneracions dels i de les assalariades i formació bruta de capital sí que estan desagregades. A partir d'aquesta informació, s'ha dividit el consum de capital fix entre esport i cultura a partir del pes de cada una d'aquestes funcions en la formació bruta de capital per, posteriorment, calcular la ràtio consum de capital fix/remuneracions de les persones assalariades, xifra que s'ha aplicat al total de remuneracions de les diputacions catalanes per trobar el consum de capital fix.

4.2.3. Resultats anys 2006 i 2007

El 2006 les diputacions catalanes van gastar uns 13 milions d'euros en els serveis d'esport, dels quals gairebé 10 milions van ser consums intermedis, 1,9 milions despeses de personal i prop d'un milió consum de capital fix. L'any 2007 les despeses van superar els 14 milions d'euros i la seva estructura es mantenia pràcticament igual a la de l'any anterior (taula 4.30 i gràfic 4.10).

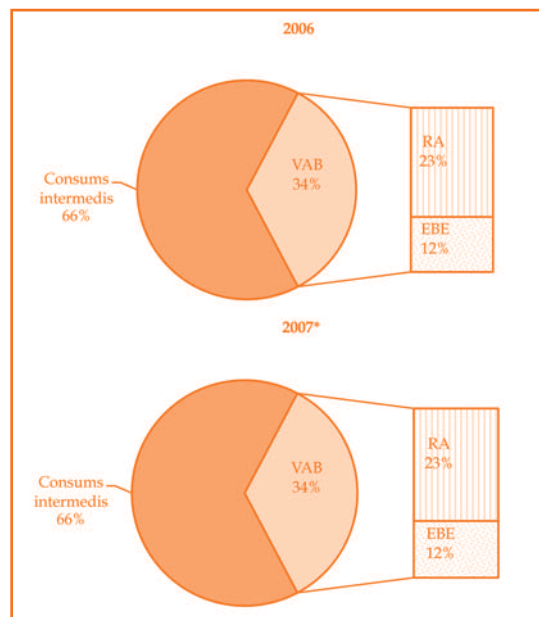
⁶¹ Aquesta informació encara no està disponible per al 2007, per la qual cosa s'ha utilitzat la corresponent al 2006.

Taula 4.30: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

DIPUTACIONS	2006		2007*	
	€	%	€	%
CONSOMS INTERMEDIS	9.892.940	77,5 %	11.434.980	78,3 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	1.906.168	14,9 %	2.108.402	14,4 %
COSUM DE CAPITAL FIX	959.374	7,5 %	1.061.159	7,3 %
TOTAL DESPESES	12.758.482	100,0 %	14.604.541	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, INE i elaboració pròpia.

Gràfic 4.10: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
DIPUTACIONS

*Dades provisionals. Font: elaboració pròpia.

L'aportació de les diputacions al VAB esportiu català el 2006 va ser de 5,2 milions d'euros, el 66,5 % dels quals va correspondre a remuneracions dels i de les assalariades i el 33,5 % restant a excedent brut d'explotació que, com s'ha comentat anteriorment, en el cas de les administracions públiques és el

consum de capital fix. El 2007 el VAB va augmentar el 13 %, fins gairebé els 5,9 milions d'euros (taula 4.31).

Taula 4.31: AGREGATS ECONÒMICS

DIPUTACIONS	2006		2007*	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	12.758.482		14.604.541	
CONSUMS INTERMEDIS	9.892.940		11.434.980	
VAB	2.865.542	100,0 %	3.169.561	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	1.906.168	66,5 %	2.108.402	66,5 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	959.374	33,5 %	1.061.159	33,5 %

* Dades provisionals.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, INE i elaboració pròpia.

Pel que fa a l'estructura dels consums intermedis, cal notar el rellevant pes de les transferències corrents, que suposen més del 78 % del total el 2006 i més del 80 % el 2007 (taula 4.32). Aquest fet és totalment lògic si és té en compte que les principals tasques de les diputacions relacionades amb els serveis esportius són d'ajuda i suport als ajuntaments, les quals es tradueixen, normalment, en subvencions corrents o de capital. En aquest sentit, les transferències de capital de les diputacions catalanes relacionades amb l'esport van ser de 10 milions d'euros l'any 2006 i de 14,8 milions el 2007, mentre que les inversions reals es van quedar en 139.000 euros el primer any i van disminuir fins als 128.000 el segon.

Taula 4.32: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

DIPUTACIONS	2006		2007*	
	€	%	€	%
DESPESES EN BÉNS I SERVEIS	2.140.880	21,6 %	2.219.780	19,4 %
TRANSFERÈNCIES CORRENTS	7.752.060	78,4 %	9.215.200	80,6 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	9.892.940	100,0 %	11.434.980	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, INE i elaboració pròpia.

Les dades de persones ocupades en els serveis d'esport de les diputacions catalanes s'han estimant a partir de la informació de les mateixes diputacions provincials, amb un resultat de 38 persones treballadores en els serveis d'esport l'any 2006 i de 41 el 2007.

4.3. Ajuntaments

4.3.1. Introducció

La Llei municipal i de règim local de Catalunya assenyala com a competències pròpies dels municipis: “les activitats i instal·lacions culturals i esportives, l’ocupació del lleure i el turisme”, mentre que l’Estatut d’Autonomia de Catalunya també atorga als governs locals competències pròpies en “la regulació i gestió dels equipaments esportius i d’oci i la promoció d’activitats”.

Segons la classificació funcional dels pressupostos dels ajuntaments, les despeses en instal·lacions esportives d’ús públic són obligatòries per a tots els municipis de més de 5.000 habitants, mentre que les activitats de promoció de l’esport i d’esbarjo són voluntàries.⁶² Per tant, la despesa dels ajuntaments en matèria esportiva està directament relacionada amb la seva grandària. Com es pot comprovar a la taula 4.33, els anys 2006 i 2007 hi havia només el 21 % de municipis catalans amb més de 5.000 habitants, però cal tenir en compte que quan augmenta la població també augmenten els equipaments esportius i, per tant, els municipis grans concentren una part més important d’aquests equipaments.⁶³

Taula 4.33: DISTRIBUCIÓ DELS MUNICIPIS CATALANS SEGONS POBLACIÓ

HABITANTS	2006		2007	
	NOMBRE MUNICIPIIS	%	NOMBRE MUNICIPIIS	%
Fins a 500	347	36,7 %	334	35,3 %
De 501 a 2.000	265	28,0 %	274	29,0 %
De 2.001 a 5.000	137	14,5 %	140	14,8 %
De 5.001 a 10.000	86	9,1 %	85	9,0 %
De 10.001 a 50.000	88	9,3 %	90	9,5 %
Més de 50.000	23	2,4 %	23	2,4 %
TOTAL	946	100 %	946	100 %

Font: Idescat.

⁶² VILATA, MAITE (dir.) 2008.

⁶³ Segons dades del Cens d’Equipaments Esportius de Catalunya.

Tots els ajuntaments disposen d'una regidoria d'esport, però en el cas dels municipis més petits acostuma a estar amb altres competències (com cultura i lleure). Aquests municipis petits també poden fer activitats de manera conjunta amb altres ajuntaments, com ara compartir equipaments, organitzar esdeveniments esportius, etc.

Una part dels ajuntaments catalans proveeixen els serveis esportius a través d'organismes autònoms administratius, com ara instituts municipals o patronats, que s'encarreguen d'organitzar les activitats esportives mentre que, en aquests casos, les regidories es dediquen sobretot a la gestió de les subvencions.⁶⁴ També hi ha ajuntaments que centralitzen tota la gestió i d'altres, especialment els grans com el de Barcelona i els de la seva corona metropolitana, que donen concessions per a la gestió de les instal·lacions esportives municipals a empreses privades o clubs esportius.

En aquest estudi s'ha optat per estudiar de manera conjunta patronats, instituts i regidories, ja que s'ha volgut considerar la despesa de totes les entitats que gestionen l'esport en l'àmbit local. D'altra banda, en el cas de les concessions la seva activitat queda recollida en l'apartat del sector privat.

4.3.2. Dades econòmiques: metodologia

Com s'ha comentat abans en el cas de la Generalitat de Catalunya, la definició i l'obtenció del VAB de les administracions es fa a partir dels consums intermedis, la remuneració dels i de les assalariades i el consum de capital fix que, en aquest cas, és igual a l'excedent brut d'explotació. Cal assenyalar que els ajuntaments, en tant que ens públics, estan obligats a presentar públicament els seus pressupostos.

Les corporacions locals són el principal productor públic del sector de l'esport, per la qual cosa s'han utilitzat diferents tipus d'informació per estimar de la

⁶⁴ Per exemple, l'ajuntament de Lleida disposa de l'Institut Municipal d'Acció Esportiva (IMAE), que ocupa 343 persones, mentre que la regidoria només n'ocupa dues. A més, de tot el pressupost de la regidoria el 60 % és la subvenció que aquesta fa a l'IMAE.

manera més adequada possible les dades econòmiques dels ajuntaments catalans. Hi ha diverses fonts que ofereixen dades de despesa municipal, des dels mateixos ajuntaments, al Ministeri d'Economia i Hisenda, i la Sindicatura de Comptes.⁶⁵ De totes aquestes fonts, la més completa pel que fa als objectius d'aquest estudi és la informació procedent del Ministeri, ja que aquest proporciona dades de liquidació dels pressupostos municipals per províncies i per funcions de despesa, entre les quals figura la 452 referida a educació física, esport i esbarjo. Com en el cas de les diputacions, les dades d'ingressos del Ministeri no presenten el detall per funcions, per la qual cosa no és possible obtenir el compte de resultats dels serveis d'esport per al conjunt d'ajuntaments catalans.

A la pàgina web de la Sindicatura de Comptes es pot accedir a les dades del compte general de cada una de les corporacions locals catalanes i dels seus organismes autònoms administratius, i l'últim any disponible és el 2006. Així mateix, aquest organisme també publica informes anuals amb la informació agregada dels ajuntaments, les diputacions i altres corporacions locals. Les dades no estan disponibles per funcions, però sí que es poden trobar els resultats pressupostaris dels patronats o instituts municipals que gestionen els serveis d'esport. S'han detectat 58 ajuntaments que l'any 2006 disposaven d'aquests patronats esportius (el 6,1 % del total català): 27 de la província de Barcelona, 12 de Lleida, 10 de Girona i 9 de Tarragona, les dades dels quals s'han sol·licitat a la Sindicatura per al període 2000-2006. Aquestes dades poden ser d'utilitat a l'hora de calcular el consum de capital fix dels ajuntaments pel que fa als serveis d'esport. De moment, aquesta magnitud econòmica s'ha aproximat de la mateixa manera que en el cas de les diputacions.

4.3.3. Resultats anyr 2006 i 2007

Com mostra la taula 4.34, la despesa en esport dels ajuntaments catalans l'any

⁶⁵ *Liquidación de los presupuestos de las entidades locales (2008b). Liquidación de los presupuestos de las comunidades y ciudades autónomas (2009b).*

2006 va ser de 231 milions d'euros, amb 151 milions de consums intermedis (el 65,3 % del total), 53 milions de remuneracions dels i de les assalariades (23,1 %) i gairebé 27 milions de consum de capital fix (11,6 %).⁶⁶ El 2007, les despeses es van situar en 247 milions d'euros, la qual cosa suposa un augment del 6,7 % respecte a l'any anterior, i es van mantenir més o menys iguals els pesos dels diferents components.

Taula 4.34: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

AJUNTAMENTS	2006		2007*	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	150.950.520	65,3 %	162.877.870	66,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	53.443.300	23,1 %	55.824.480	22,6 %
CONSUM DE CAPITAL FIX	26.898.833	11,6 %	28.096.461	11,4 %
TOTAL DESPESES	231.291.833	100,0 %	246.798.811	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, INE i elaboració pròpia.

Taula 4.35: AGREGATS ECONÒMICS

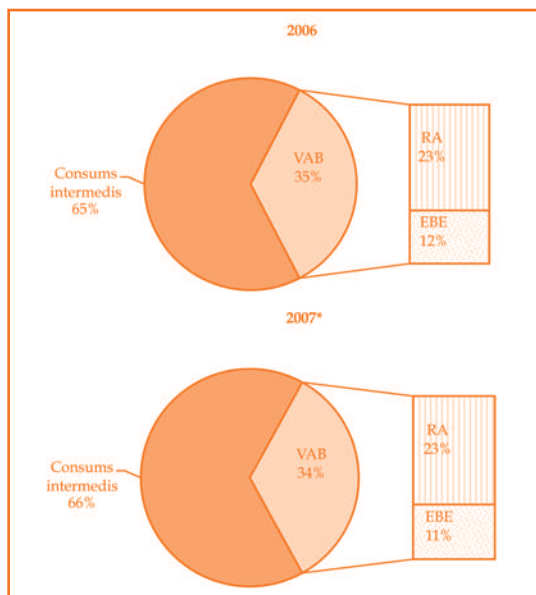
AJUNTAMENTS	2006		2007*	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	231.291.833		246.798.811	
CONSUMS INTERMEDIS	150.950.520		162.877.870	
VAB	80.341.313	100,0 %	83.920.941	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	53.443.300	66,5 %	55.824.480	66,5 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	26.898.013	33,5 %	28.096.461	33,5 %

* Dades provisionals.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, INE i elaboració pròpia.

⁶⁶ En el cas de Navarra, les despeses de personal en esport dels ajuntaments significaven el 23 % del total de despeses corrents (Rapún, 2003).

Gràfic 4.11: VALOR DE LA PRODUCCIÓ AJUNTAMENTS

*Dades provisionals. Font: elaboració pròpia.

El VAB esportiu municipal va ser de més de 80 milions d'euros l'any 2006, que es dividien en 54 milions d'euros per a les remuneracions dels i de les assalariades i 27 milions per a l'excedent brut d'explotació.⁶⁷ El 2007 el VAB va augmentar fins a gairebé 84 milions d'euros, xifra que suposa un creixement del 4,5 % (taula 4.35 i gràfic 4.11).

Al contrari del que passava en el cas de les diputacions, les despeses en béns i serveis són la part més important dels consums intermedis en esport dels ajuntaments, amb més de 109 milions d'euros l'any 2006 i 116 milions el 2007, xifres que suposen més del 71 % del total els dos anys considerats. Les transferències corrents, que acostumen a anar dirigides a clubs esportius i famílies, van ser de 41,5 milions d'euros el 2006 i de 46,5 milions el 2007⁶⁸ (taula 4.36).

⁶⁷ El fet que aquests percentatges siguin iguals que en el cas de les diputacions és conseqüència del fet que l'estimació del consum de capital fix s'ha fet aplicant la mateixa ràtio consum de capital fix dividit per remuneracions dels i de les assalariades en ambdós casos.

⁶⁸ En l'estudi per a Castella i Lleó, els percentatges eren del 73,2 % per a la despesa en béns i serveis i del 26,8 % per a les transferències corrents (Pedrosa, 2000).

Taula 4.36: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIS

AJUNTAMENTS	2006		2007*	
	€	%	€	%
DESPESES EN BÉNS I SERVEIS	109.429.820	72,5 %	116.342.970	71,4 %
TRANSFERÈNCIES CORRENTS	41.520.700	27,5 %	46.534.900	28,6 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIS	150.950.520	100,0 %	162.877.870	100,0 %

* Dades provisionals.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, INE i elaboració pròpia.

Cal mencionar que les inversions reals dels ajuntaments catalans en la funció 452 van ser lleugerament superiors als 123 milions d'euros l'any 2006 i de gairebé 142 milions el 2007, i les transferències de capital de quasi 12 milions d'euros el primer any i de 19,7 milions el 2007. També en aquest cas les dades dels ajuntaments en aquestes dues partides mostren una relació completament oposada a les de les diputacions, la despesa de les quals en transferències de capital era molt superior a la d'inversions reals.

Aquestes diferències entre els ajuntaments i les diputacions, pel que fa a l'estructura de les despeses corrents i de capital, és conseqüència de les competències de cada tipus d'administració en matèria de serveis esportius. Així, els ajuntaments tenen una presència més directa en el món de l'esport, amb la gestió d'espais esportius municipals o la construcció d'equipaments esportius, mentre que les diputacions tenen un paper més de suport de les entitats municipals, tot i que també poden participar de manera directa, per exemple, en l'organització d'esdeveniments esportius.

Com s'ha comentat anteriorment, com que no es disposa de dades d'ingressos per funcions no es pot obtenir el compte de resultats dels serveis d'esport municipals. De totes maneres, alguns estudis constaten el fet que les activitats esportives municipals són un servei clarament deficitari, la qual cosa és conseqüència, en gran part, de la despesa no obligatòria que fan els ajuntaments en aquestes activitats. Per exemple, segons un estudi de

la Diputació de Barcelona (Vilalta *et al.*, 2008), l'any 2005 en una mostra de municipis catalans els ingressos totals per conceptes esportius només cobrien el 25,6 % de les despeses totals en els mateixos conceptes. Segons aquest mateix estudi, la principal font d'ingressos municipals per finançar l'esport són les transferències, corrents i de capital, que suposaven el 58,7 % del total el mateix any, mentre que les taxes i preus públics eren el 38,8 % del total i el 2,3 % restant corresponia a altres ingressos.

4.3.4. Ocupació al r ajuntament r

L'obtenció del nombre de persones relacionades amb l'esport que treballen als ajuntaments catalans s'ha hagut de fer a través d'una estimació indirecta, ja que la font de la qual s'han obtingut les dades econòmiques, el Ministeri d'Economia i Hisenda, no ofereix dades d'ocupació, com tampoc no ho fan les altres fonts consultades.

Les úniques fonts disponibles, tot i que parcials, són els treballs que porten a terme la Diputació de Barcelona i diversos municipis de la província en el marc dels *Cercles de Comparació Intermunicipal*.⁶⁹ En aquests estudis s'ofereixen, entre d'altres, dades d'ocupació dels serveis d'esport dels municipis implicats, que van ser 37 l'any 2006 i 42 l'any 2007, i que tenen entre 6.000 i 250.000 habitants. Aquestes dades recullen els empleats i empleades de les regidories i de les concessions administratives, però no inclouen els i les treballadores contractades a través d'empreses de serveis, com ara monitoratge, personal de neteja o d'altres. També es disposa de les dades de l'Ajuntament de Barcelona, que es van obtenir directament i corresponen a l'ocupació de l'Institut Barcelona Esports.

Cal assenyalar que els i les ocupades de les concessions administratives, en tant que empreses privades o entitats sense ànim de lucre en la majoria dels casos, ja s'han inclòs en l'anàlisi d'aquests productors i, per tant, aquí

⁶⁹ *Cercle de Comparació Intermunicipal d'Esports (2007). Cercle de Comparació Intermunicipal d'Esports (2008).*

s'han de restar del total de persones treballadores. Com que les dades no estan desglossades, s'ha d'utilitzar l'indicador dels estudis dels Cercles de Comparació que avalua la predominança d'un model de gestió directa o indirecta per a cada tipologia d'espai esportiu. Per a cada municipi s'ha calculat un pes mig ponderat dels diferents tipus de gestió, dada que s'ha fet servir per corregir el nombre d'ocupades. Les ponderacions s'han fet d'acord amb el tipus d'equipament, atorgant a les piscines cobertes el 50 %, ja que tenen més treballadors i treballadores, i a la resta d'equipaments l'altre 50 %, repartit equitativament.

L'estimació de les dades d'ocupació per als municipis de més de 10.000 habitants s'ha fet sobre la base de la població, a partir de la qual s'han dividit els municipis que participen en els Cercles en dos rangs: entre 10.000 i 50.000 habitants, i més de 50.000 habitants. Per a cada rang, s'ha sumat el nombre de persones ocupades dels serveis d'esport dels municipis participants en els estudis i s'ha calculat el nombre d'empleats i empleades per municipi, xifra aquesta última que s'ha aplicat al nombre total de municipis del mateix rang de població del conjunt de Catalunya.

D'altra banda, per als municipis de menys de 10.000 habitants s'han utilitzat les equivalències següents, facilitades per l'Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona sobre la base de la seva experiència i coneixement dels ajuntaments de la província: per als municipis de menys de 5.000 habitants es considera que el nombre de persones ocupades en els serveis d'esport estaria al voltant de 0,5 persones treballadores per cada 1.000 habitants, mentre que per als municipis entre 5.000 i 10.000 habitants, la ràtio seria d'1 persona per cada 1.000 habitants.

Aquesta estimació indirecta resulta en un nombre de 2.911 persones ocupades en els serveis d'esports en els municipis catalans l'any 2006, mentre que la xifra corresponent al 2007 és de 2.760, el 5,2 % menys.

5 Educació esportiva

5.1. Ensenyament no universitari

5.1.1. Introducció i metodologia

En aquest apartat es valora l'aportació al VAB de l'esport a Catalunya del sector de l'educació esportiva dins dels ensenyaments no universitaris, tant els de caire públic com els privats (concertats o no).⁷⁰ Cal notar que el pes del sector públic és bastant superior al del privat, en valoració econòmica i en nombre de professors i professores.

El professorat d'educació física de l'ensenyament no universitari es troba en les etapes següents:

- Educació infantil i primària.
- Educació especial.
- Educació secundària (amb secundària obligatòria, batxillerat i formació professional).

- Ensenyaments d'esport: formen part dels ensenyaments de règim especial (inclouen els artístics, musicals i esportius), i condueixen a les titulacions de tècnic/a d'esport i tècnic/a superior d'esport.

La valoració econòmica de l'educació esportiva en l'ensenyament no universitari a Catalunya s'ha calculat a partir de la remuneració del professorat d'educació física, plantejament que és l'adequat quan es vol mesurar el valor afegit brut.⁷¹ Així, es considera que el VAB que genera aquest productor característic es deriva de les retribucions salarials brutes que reben el total de mestres, professors i professores d'educació física, més les cotitzacions al règim general de la Seguretat Social que fa l'empresa per compte de la persona treballadora. Com que aquestes no s'obtenen de les dades salarials oficials dels treballadors i treballadores, s'han hagut de considerar de manera addicional.

Les dades de mestres d'educació física d'infantil, primària i educació especial i el professorat d'ensenyaments d'esport provenen de la secció d'estadística de la pàgina web del Departament d'Educació, mentre que el nombre de professors i professores d'educació física de secundària s'ha obtingut de l'Observatori Català de l'Esport. Per a l'educació primària, especial i d'esport, es disposa de la dada oficial sobre professorat en el sector públic i en el sector privat, que s'ha aplicat en fer el càlcul de l'estimació anual. En el cas de l'ensenyament secundari només es disposa de la xifra total, sense separar el públic del privat, per la qual cosa, i per poder separar l'aportació d'ambdós sectors, s'ha aplicat al total de professorat de secundària la mateixa proporció entre públic i privat que hi ha a la primària, que se situa al voltant del 70-30 %.

Les dades del nombre de professors i professores es presenten per curs escolar, però per tal de tenir una dada correcta del VAB generat per l'ensenyament no universitari en esport cal tenir les dades de l'any natural. Així, per obtenir nombre de professors i professores de l'any 2006 es fan servir les dades de

⁷⁰ Aquest apartat no inclou les activitats esportives extraescolars perquè, com que formen part de les funcions dels consells esportius, ja s'han valorat anteriorment.

⁷¹ Tot i que s'ha de tenir en compte que queda sense comptabilitzar l'excedent brut d'explotació atribuïble al sector privat. La mateixa metodologia és la utilitzada en el cas d'Andalusia (Otero, 2002).

professorat dels cursos 2005-2006 i 2006-2007, a les quals s'aplica el factor de conversió següent ⁷²:

$$\text{Professorat any } (t) = 3/4 \text{ Professorat curs } (t - 1/t) + 1/4 \text{ Professorat curs } (t/t + 1)$$

Les retribucions salarials brutes del professorat del sector públic s'han obtingut del web del Departament d'Educació, corresponen a l'1 de gener de 2006 i de 2007 i són mensuals. Com que aquestes retribucions inclouen els diferents complements i les pagues extraordinàries, l'estimació anual s'ha fet per 12 mensualitats.

Les retribucions salarials brutes del professorat del sector privat s'han obtingut del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.⁷³ En aquest cas, l'estimació anual s'ha fet per 14 mensualitats, ja que el sou mensual no incloïa les pagues extraordinàries. Com que no es disposa del nombre de professors i professores a l'escola concertada i privada, s'ha fet una mitjana dels sous d'ambdues tipologies de professorat.

Tant per al sector públic com per al privat, les retribucions anuals del professorat d'educació especial s'han equiparat a les de primària, mentre que les del professorat d'ensenyaments d'esport s'han equiparat a les de secundària.

El càlcul de les cotitzacions al règim general de la Seguretat Social s'ha fet a partir de dades reals de contractes dels anys 2006 i 2007. Així, s'ha utilitzat el pes que el pagament fet per l'empresa a la Seguretat Social té sobre el cost total dels treballadors que és, com a mínim, del 31,6 % per a un contracte indefinit a jornada completa. Aquest pes s'ha aplicat igual a les retribucions del professorat de cada categoria, la qual cosa pot comportar una petita infravaloració si es té en compte que alguns dels professors i professores d'esports comptabilitzats poden tenir altres tipus de contracte.

⁷² Fórmula extreta del Ministeri de Cultura (2006).

⁷³ Conveni col·lectiu de treball per al sector de l'ensenyament privat de Catalunya (DOGC núm. 5139 de 27 de maig de 2008).

5.1.2. Resultats anys 2006 i 2007

L'any 2006 les retribucions salarials de l'educació esportiva en l'ensenyament no universitari a Catalunya van ser de 142 milions d'euros, el 71,3 % dels quals corresponien al sector públic i el 28,7 % restant al sector privat. Aquests percentatges passen a ser del 66,4 % i del 33,6 %, respectivament, en el cas del professorat, com a conseqüència de la menor retribució salarial anual del professorat de l'ensenyament privat. La distribució entre ensenyament públic i privat el 2007 és pràcticament la mateixa, ja que els pesos d'un i altre sobre el total no canvien massa. La valoració econòmica, en canvi, sí que canvia, ja que augmenta un 19,2 %, fins als 169 milions d'euros, fet que és conseqüència de l'augment tant del professorat com de les retribucions (taula 5.1).

Taula 5.1: DADES ECONÒMIQUES

ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI		2006		
Tipus d'ensenyament	Professorat educació física	Retribució anual bruta (€)	Quota empresarial a la Seguretat Social (€)	Valoració anual (€)
SECTOR PÚBLIC				
Infantil i primària	1.843	26.040,0	8.228,6	63.157.060
Educació especial	19	26.040,0	8.228,6	651.103
Secundària	768	29.997,2	9.479,1	30.317.806
Règim especial (esport)	180	29.997,2	9.479,1	7.105.736
Total sector públic	2.810			101.231.675
SECTOR PRIVAT (CONCERTAT I NO CONCERTAT)				
Infantil i primària	969	20.411,1	6.449,9	26.028.294
Educació especial	18	20.411,1	6.449,9	483.498
Secundària	400	25.078,0	7.924,6	13.201.036
Règim especial (esport)	32	25.078,0	7.924,6	1.056.083
Total sector privat	1.419			40.768.911
TOTAL	4.228			142.000.586

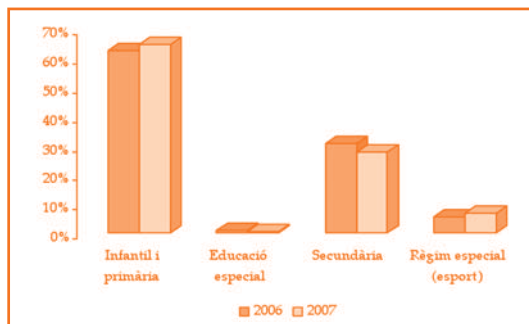
Taula 5.1: DADES ECONÒMIQUES

Tipus d'ensenyament	Professorat educació física	2007		Valoració anual (€)
		Retribució anual bruta (€)	Quota empresarial a la Seguretat Social (€)	
SECTOR PÚBLIC				
Infantil i primària	2.173	27.025,3	8.540,0	77.283.397
Educació especial	21	27.025,3	8.540,0	746.871
Secundària	838	30.993,5	9.739,9	34.134.589
Règim especial (esport)	253	30.993,5	9.739,9	10.305.550
Total sector públic	3.286			122.470.408
SECTOR PRIVAT (CONCERTAT I NO CONCERTAT)				
Infantil i primària	983	24.836,2	7.848,2	32.128.792
Educació especial	13	24.836,2	7.848,2	424.898
Secundària	370	26.729,7	8.446,3	13.014.761
Règim especial (esport)	33	26.729,7	8.446,3	1.160.776
Total sector privat	1.399			46.729.227
TOTAL	4.684			169.199.634

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

D'altra banda, cal assenyalar que la part més important del valor afegit d'aquest productori característic correspon a l'educació infantil i primària (pública i privada), que suposa el 62,8 % del total el 2006 i el 64,7 % el 2007, mentre que el pes de la secundària és del 30,6 % i del 27,9 % respectivament (gràfic 5.1). Si es consideren els dos sectors institucionals separatament, s'observa com dins del privat el pes dels ensenyaments de règim especial és més alt que en el cas del públic, mentre que els pesos de l'educació primària i de la secundària són similars.

Gràfic 5.1: PES DEL VAB SOBRE EL TOTAL PER TIPUS D'ENSENYAMENT (%)

Font: elaboració pròpia.

5.2. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

5.2.1. Introducció i metodologia

L'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC) és un organisme autònom de la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament de la Vicepresidència a través de la Secretaria General de l'Esport. Conjuntament amb el Consell Català de l'Esport i el Centre d'Alt Rendiment de Catalunya, descrits en el capítol dedicat a la Generalitat, és una de les entitats de què disposa el govern català per desenvolupar la seva política esportiva, concretament en l'àmbit de l'ensenyament superior en esport.

La missió de l'INEFC és, segons la Llei de l'esport: "la formació, l'especialització i el perfeccionament de llicenciats en educació física i esport, i també per a la investigació científica i la divulgació dels seus treballs o estudis per a la formació".

L'INEFC disposa de dos centres acadèmics, un a Barcelona i l'altre a Lleida, que depenen respectivament de les universitats de Barcelona i de Lleida. La informació econòmica s'ha obtingut a través d'un qüestionari personalitzat que es va enviar a l'INEFC, en el qual es demanaven dades del compte de pèrdues i guanys per als anys 2006 i 2007, i la metodologia utilitzada és la mateixa que en el cas dels altres organismes autònoms i empreses de la Generalitat de Catalunya.

5.2.2. Resultats any 2006 i 2007

El total de despesa de l'INEFC va ser d'11,6 milions d'euros l'any 2006 i de 12,3 milions el 2007, amb unes remuneracions dels i de les assalariades que representaven el 67,9 % del total el primer any i el 66,5 % el segon. Contràriament als altres centres educatius, per a un productor com l'INEFC, l'activitat del qual es dedica íntegrament a l'esport, es pot identificar l'excedent brut d'explotació que correspon a les dotacions per a amortitzacions de l'immobilitzat (taula 5.2).

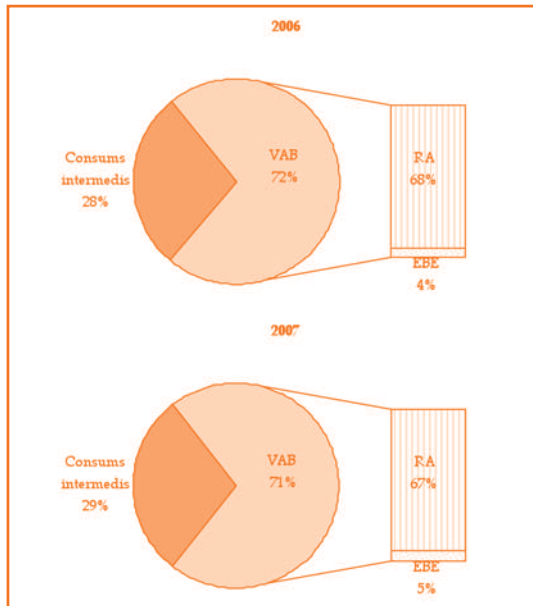
Taula 5.2: ESTRUCTURA DE LES DESPESES

INEFC	2006		2007	
	€	%	€	%
CONSUMS INTERMEDIS	3.256.637	28,1 %	3.562.594	28,9 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	7.882.333	67,9 %	8.193.153	66,5 %
DOTACIONS PER A AMORTITZACIONS	470.536	4,1 %	572.202	4,6 %
TOTAL DESPESES ORDINÀRIES	11.609.506	100,0 %	12.327.950	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades del qüestionari.

A partir de la metodologia de càlcul del valor afegit brut i de la producció total, s'ha estimat la dada de VAB corresponent a l'INEFC, que s'elevava a més de 8,3 milions d'euros el 2006 i a gairebé 8,8 milions el 2007. En els dos anys considerats, la part més important del VAB són les remuneracions dels i de les assalariades, que suposen més del 90 % del total, tot i haver crescut a una taxa inferior a la de l'excedent brut d'explotació (el 3,9 % enfront del 21,6 %, respectivament) (taula 5.3 i gràfic 5.2). D'altra banda, cal esmentar que el 2006 l'INEFC va fer inversions per valor de 991.084 euros, mentre que la xifra del 2007 va ser de 1.017.698 euros, la qual cosa suposa un augment del 2,7 %.

Gràfic 5.2: VALOR DE LA PRODUCCIÓ INEFC

Font: elaboració pròpia.

Taula 5.3: AGREGATS ECONÒMICS

INEFC	2006		2007	
	€	%	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	11.609.506		12.327.950	
CONSUMS INTERMEDIIS	3.256.637		3.562.594	
VAB	8.352.869	100,0 %	8.765.355	100,0 %
REMUNERACIONS I ASSALARIATS/ADES	7.882.333	94,4 %	8.193.153	93,5 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	470.536	5,6 %	572.202	6,5 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades del qüestionari.

La despesa en consums intermedis es concentra especialment en els serveis, que representen el 65,2 % del total el 2006 i el 63,9 % el 2007 (taula 5.4). Dins d'aquests, destaquen els serveis de professionals independents i els subministraments, tot i la disminució que pateixen ambdues partides entre els dos anys considerats, i

els altres serveis i la reparació i conservació de les instal·lacions esportives, que augmenten la seva participació en el total el 2007.

Taula 5.4: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIIS

INEFC	2006		2007	
	€	%	€	%
COMPRES	934.497	28,7 %	991.984	27,8 %
MATERIAL ESPORTIU	27.515	0,8 %	69.477	2,0 %
ALTRES BÉNS	906.982	27,9 %	922.507	25,9 %
SERVEIS	2.12.130	65,2 %	2.274.904	63,9 %
ARRENDAMENTS I CÀNONS	60.603	1,9 %	78.496	2,2 %
REPARACIONS I CONSERVACIÓ	228.614	7,0 %	370.121	10,4 %
SERVEIS DE PROFESSIONALS INDEPENDENTS	651.020	20,0 %	590.366	16,6 %
TRANSPORT	46.328	1,4 %	47.500	1,3 %
PRIMES D'ASSEGURANCES	9.956	0,3 %	10.362	0,3 %
PUBLICITAT I PROPAGANDA	88.767	2,7 %	80.604	2,3 %
SUBMINISTRAMENTS	426.327	13,1 %	382.600	10,7 %
ALTRES SERVEIS	611.515	18,8 %	714.955	20,1 %
BEQUES I AJUTS	199.010	6,1 %	295.706	8,3 %
TOTAL CONSUMS INTERMEDIIS	3.256.637	100,0 %	3.562.594	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del qüestionari.

Pel que fa a les compres, la partida majoritària és la d'altres béns, amb el 27,9 % del total el 2006 i el 25,9 % el 2007, que inclou totes les compres no relacionades amb material esportiu. A l'últim, les beques i ajuts, atorgats en la seva totalitat a famílies i institucions sense ànim de lucre, augmenten el seu pes en els consums intermedis més de dos punts percentuals, del 6,1 % el 2006 al 8,3 % el 2007.

Taula 5.5: ESTRUCTURA DELS INGRESSOS

INEFC	2006		2007	
	€	%	€	%
VENDES	240.759	1,9 %	242.048	1,9 %
TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.915.060	15,4 %	2.004.178	15,8 %
TRANSFERÈNCIES CORRENTS I SUBVENCIONS	10.295.304	82,7 %	10.477.855	82,3 %
TOTAL INGRESSOS ORDINARIS	12.451.122	100,0 %	12.724.080	100,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de dades del qüestionari.

Els ingressos de l'INEFC van ser de 12,5 milions d'euros el 2006 i de 12,7 milions el 2007, la major part dels quals provenien de transferències corrents i subvencions de la Generalitat de Catalunya. Per la seva part, les taxes i altres ingressos suposaven el 15,4 % del total el primer any i el 15,8 % el segon, i

les vendes l'1,9 % els dos anys (taula 5.5). Cal esmentar, també, que l'INEFC va rebre, tant el 2006 com el 2007, poc més d'un milió d'euros en concepte de transferències de capital procedents de l'administració autonòmica.

Els anys 2006 i 2007 l'INEFC tenia 187 persones treballadores entre professorat (123), personal d'administració i serveis (35) i personal de manteniment i subaltern (29). Cal assenyalar que el 77,5 % del personal ocupat era empleat fix.

5.3. Universitats

5.3.1. Introducció

La valoració del pes de les activitats relacionades amb l'esport a les universitats catalanes s'ha dividit en dues parts. D'una banda, s'han considerat els estudis universitaris i la recerca relacionats amb l'esport; de l'altra, els serveis d'esport de les universitats, mitjançant els quals ofereixen diverses activitats esportives al seu alumnat.

A Catalunya hi ha localitzades dotze universitats, vuit públiques i quatre privades, de les quals sis públiques i una privada ofereixen estudis de magisteri d'educació física (diplomatura) i ciències de l'activitat física i de l'esport (llicenciatura).

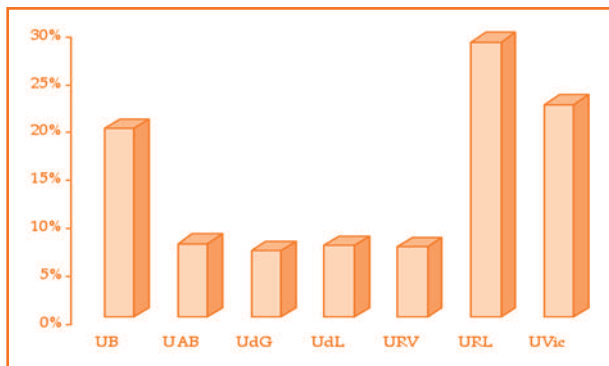
Taula 5.6: ALUMNES ALS ENSENYAMENTS UNIVERSITARIS EN ESPORT (CURS 2006-2007)

	Diplomatura	Llicenciatura	Total
UB Facultat de Formació del Professorat	451	-	451
UAB Facultat de Ciències de l'Educació	176	-	176
UdG Facultat d'Educació i Psicologia	159	-	159
UdL Facultat de Ciències de l'Educació	171	-	171
URV Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia	169	-	169
URL Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna	189	469	658
UVic Facultat d'Educació	198	311	509
TOTAL	1.513	780	2.293

Font: Observatori Català de l'Esport.

La Taula 5.6 mostra, per al curs 2006-2007, el nombre d'alumnes per tipus d'estudi i universitat, sense tenir en compte l'INEFC, que ja s'ha tractat fil per randa a l'apartat anterior. En aquest curs hi va haver un total de 2.293 alumnes que van cursar estudis relacionats amb l'esport, xifra que representa el 0,7 % del total d'alumnat matriculat a les universitats catalanes. La Facultat de Formació de Professorat de la Universitat de Barcelona és la que concentra el major nombre d'estudiants, amb el 29,8 % del total, en la diplomatura, mentre que la resta acull aproximadament el 10 % cadascuna. Cal esmentar que totes les universitats considerades ofereixen els estudis de magisteri d'Educació Física, però només la Universitat Ramon Llull i la Universitat de Vic ofereixen també la llicenciatura en Ciències de l'Esport, per la qual cosa el seu pes sobre el total d'estudiants és més elevat (gràfic 5.3).

Gràfic 5.3: ALUMNES UNIVERSITARIS EN ENSENYAMENTS D'ESPORT (CURS 2006-2007)

Font: elaboració pròpia.

Dins la consideració de les universitats i la seva relació amb l'esport cal esmentar, també, els diferents cursos de postgrau, màsters, doctorats i cursos monogràfics relacionats amb la temàtica esportiva que ofereixen els centres catalans. Per exemple, segons dades de l'Observatori Català de l'Esport, el curs 2006-2007 van haver-hi 18 cursos de postgrau que van atraure 371 alumnes, sis màsters amb 199 alumnes i 5 doctorats amb 133 alumnes, així

com més de 200 seminaris i cursos breus, als quals van assistir més de 5.000 persones.

Un altre punt important per destacar és la recerca universitària que es duu a terme en l'àmbit esportiu. A Catalunya hi ha 12 centres de recerca o grups de recerca en temes esportius, vinculats a departaments i facultats de les diferents universitats catalanes.⁷⁴ La contribució de la recerca universitària en esport al valor afegit brut es relaciona, estretament, amb el professorat que treballa dins dels mateixos departaments i facultats relacionats amb l'esport. Per tant, en comptabilitzar les retribucions salarials del professorat universitari ja s'inclou, també, una part important de la seva contribució a la recerca en l'àmbit esportiu.

Dels dotze grups de recerca universitària, només un, el Centre d'Estudis Olímpics, no està directament vinculat a un departament o facultat universitària tot i formar part de la Universitat Autònoma de Barcelona. A causa d'aquesta particularitat, s'ha cregut convenient comptabilitzar el valor afegit brut que genera aquest centre.

D'altra banda, tot i que la funció principal de les universitats no és l'oferta esportiva, aquesta forma part de les activitats disponibles a totes les universitats de Catalunya en major o menor mesura. En aquest sentit, es denomina esport universitari el fet per estudiantat universitari i organitzat pels serveis d'esport de cada universitat, els quals s'encarreguen també de fomentar i facilitar la pràctica esportiva. Totes les universitats catalanes, excepte la Universitat Oberta de Catalunya, disposen d'un servei específic d'esport d'algun tipus, tot i que el volum de personal empleat i de despesa d'aquests serveis canvia de manera considerable segons si tenen instal·lacions pròpies o no (taula 5.7).

⁷⁴ Consulteu la pàgina web de l'Observatori Català de l'Esport (www.observatoridelesport.net)

Taula 5.7: UNIVERSITATS CATALANES

			INSTAL·LACIONS
Universitat Abat Oliva	PRIVADA	SERVEI D'ESPORT	NO
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)	PÚBLICA	SERVEI ACTIVITAT FÍSICA	SÍ
Universitat de Barcelona (UB)	PÚBLICA	ESPORTS UB	SÍ
Universitat de Girona (UdG)	PÚBLICA	SERVEI D'ESPORT	SÍ
Universitat de Lleida (UdL)	PÚBLICA	SERVEI D'ESPORT	SÍ
Universitat de Vic (UVic)	PÚBLICA	SERVEI D'ESPORT	SÍ
Universitat Internacional de Catalunya (UIC)	PRIVADA	ESPORTS	NO
Universitat Oberta de Catalunya (UOC)	PRIVADA	NO EN TÉ	NO
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)	PÚBLICA	UNIVERS-ESPORTS	SÍ
Universitat Pompeu Fabra (UPF)	PÚBLICA	ESPORTS-UPF	NO
Universitat Ramon Llull (URL)	PRIVADA	SERVEI D'ESPORT	SÍ
Universitat Rovira i Virgili (URV)	PÚBLICA	SERVEI D'ESPORT	SÍ

Font: elaboració pròpia.

Els serveis d'esport de totes les universitats tenen funcions similars: gestionar els serveis que s'ofereixen (activitats, sortides, torneigs i competicions pròpies) i les instal·lacions pròpies (quan n'hi ha), i organitzar la participació en els campionats universitaris. En alguns casos, el servei d'esport forma part d'un servei d'atenció a l'estudiant més general, com en el cas de la UPF i la UPC, mentre que d'altres disposen d'un servei específic per a aquesta finalitat, com és el cas de la UAB i la UB. En aquest sentit, del conjunt d'universitats catalanes, vuit disposen d'instal·lacions pròpies, mentre que les altres universitats tenen convenis amb diferents centres esportius.

5.3.2. Dades econòmiques: metodologia

Com en el cas de l'ensenyament no universitari, la valoració econòmica dels ensenyaments universitaris en esport s'ha calculat a partir de les retribucions salarials brutes que reben el total de professors d'aquests ensenyaments més les quotes empresarials a la Seguretat Social. El professorat universitari dedicat a ensenyaments d'esport va ser de 145 persones l'any 2006, i és la Universitat Ramon Llull la que en concentrava un major nombre, amb 53 (36,5 % del total). La segueix l'altra universitat que ofereix tant estudis de diplomatura com de

licenciatura en esport, la Universitat de Vic, amb 35 professors/es (taula 5.8).

Taula 5.8: PROFESSORAT ALS ENSENYAMENTS UNIVERSITARIS EN ESPORT (2006)

Categoria del professorat*	UAB	UB	UdG	UdL	URL	URV	UVic	Total
Catedràtic/a d'universitat	-	-	-	-	1	-	-	1
Professor/a titular	2	2	1	-	-	2	6	13
Prof. titular escola universitària	4	10	2	-	-	1	-	17
Professor/a agregat/ada	-	-	-	-	-	-	19	19
Professor/a lectora	-	1	-	-	-	1	-	2
Col·laborador/a	1	-	1	1	-	-	-	12
Col·laborador/a doctor/a	-	-	1	-	-	-	-	1
Associat/ada**	7	9	3	6	38	1	10	74
Ajudant	-	1	-	-	-	-	-	1
Altres	-	-	-	-	14	-	-	14
TOTAL	14	23	8	7	53	5	35	145

Font: Observatori Català de l'Esport, universitats i elaboració pròpia.

* Només es presenten les categories de professorat que consten als ensenyaments d'esport.

** El professorat associat es presenta de manera conjunta, sense distingir el nombre d'hores que fan. En el càlcul de les retribucions sí que s'ha tingut en compte aquesta distinció.

El càlcul de les retribucions s'ha fet tenint en compte les diferents categories del personal docent que imparteix classe en els ensenyaments esmentats: catedràtic, professor titular, professor agregat, col·laborador, etc. S'han considerat les retribucions anuals amb els complements següents: categoria, lloc, paga extraordinària i el complement per mèrits de docència. No s'ha inclòs el complement per mèrits d'investigació perquè el seu atorgament no és tan general com el de docència i, per tant, caldria una informació individualitzada de tots i cadascun dels professors. En el cas del professorat associat, els càlculs s'han fet segons si les universitats indicaven la categoria o no. Així, si no s'indicava s'ha equiparat el professorat associat a la categoria d'associat bàsic (onze hores lectives setmanals), mentre que si s'explicitava el nombre d'hores docents que fa l'associat, s'ha fet un càlcul de retribució proporcional al sou d'associat bàsic.

Les dades de retribucions del 2006 i el 2007 s'han obtingut del Conveni Col·lectiu per al Personal Docent i Investigador de les Universitats Públiques Catalanes⁷⁵

⁷⁵ DOGC núm. 4821 de 14 de febrer de 2007, Resolució TRE/309/2006 de 21 de desembre (codi conveni núm. 7902502).

i del servei de Recursos Humans de la Universitat Pompeu Fabra, segons les retribucions fixades en els pressupostos generals de l'Estat.⁷⁶ A partir de les dades de professorat facilitades per cada universitat, s'ha fet el càlcul de la xifra total de remuneracions, a la qual s'ha afegit la quota patronal a la Seguretat Social, que s'ha calculat com en el cas del professorat no universitari. Per al professorat amb contracte indefinit, el percentatge aplicat ha estat del 31,6 %, mentre que en el cas del professorat associat s'ha aplicat el 32,4 %, que correspon als treballadors amb contracte temporal i jornada parcial.

La valoració econòmica del Centre d'Estudis Olímpics s'ha dut a terme de la mateixa manera, a partir de les retribucions del personal contractat directament pel centre. No s'ha considerat professorat de la UAB que puguin fer recerca al Centre, ja que s'estarien duplicant perquè ja s'han comptat a la secció de professorat universitari. En aquest cas s'ha pogut calcular, a més a més del VAB, el valor de la producció, ja que es disposava també dels consums intermedis.

Taula 5.9: ESTUDIANTS UNIVERSITARIS

	2005-2006		2006-2007	
	Nombre	%	Nombre	%
UNIVERSITAT DE BARCELONA	55.044	28,9 %	53.807	29,0 %
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA	37.788	19,9 %	36.525	19,7 %
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA	32.634	17,2 %	31.468	17,0 %
UNIVERSITAT RAMON LLULL	13.371	7,0 %	12.909	7,0 %
UNIVERSITAT DE GIRONA	12.328	6,5 %	11.892	6,4 %
UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI	11.884	6,2 %	11.539	6,2 %
UNIVERSITAT POMPEU FABRA	10.381	5,5 %	10.517	5,7 %
UNIVERSITAT DE LLEIDA	8.081	4,2 %	7.699	4,1 %
UNIVERSITAT DE VIC	5.385	2,8 %	5.399	2,9 %
UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE CATALUNYA	2.494	1,3 %	2.840	1,5 %
UNIVERSITAT ABAT OLIVA	762	0,4 %	1.038	0,6 %
TOTAL	190.152	100,0 %	185.633	100,0 %

Font: Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.

Finalment, la valoració econòmica dels serveis esportius de les universitats s'ha calculat a partir de la remuneració del seu personal.⁷⁷ La informació s'ha

⁷⁶ Les retribucions dels i de les professores associades de la Universitat Ramon Llull s'han calculat fent una mitjana de les retribucions de les quatre categories d'associats de la universitat pública, ja que no es té la dada del conveni col·lectiu d'aquesta universitat. A la categoria "altres" s'ha aplicat la retribució d'un professor associat bàsic.

⁷⁷ El mateix procediment s'utilitza en el cas d'Andalusia a (Otero, 2000).

obtingut a partir d'enquestes als responsables dels serveis d'esports de les universitats, en les quals es demanava concretament el compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2006, dades de personal i les seves característiques, i d'amortitzacions d'immobilitzat per a aquelles universitats que disposen d'instal·lacions pròpies. Les enquestes es van enviar a les dotze universitats de Catalunya, de les quals han respost vuit, que suposen el 74 % del total de l'estudiantat universitari català.

Per tal de completar l'estudi, s'ha fet una estimació indirecta de les dades globals a partir de la informació rebuda i del nombre d'alumnes per universitats dels cursos 2005-2006 i 2006-2007, a partir dels quals s'ha calculat la xifra corresponent a l'any 2006 a partir de la mateixa fórmula utilitzada per als professors en el cas de l'ensenyament no universitari (taula 5.9). El procediment ha consistit a calcular, amb la informació disponible, les ràtios per estudiant de les variables necessàries per a l'anàlisi (consums intermedis, remuneracions dels i de les assalariades i dotacions per a amortitzacions).⁷⁸ En segon lloc, aquestes ràtios s'han aplicat al conjunt d'estudiantat universitari català, excepte en el cas de les amortitzacions, en què només s'han considerat l'alumnat de les universitats amb instal·lacions esportives.

5.3.3. Resultats anys 2006 i 2007: ensenyament d'esport i recerca

L'any 2006 l'ensenyament universitari en esport va generar un VAB de gairebé 3,2 milions d'euros, producte de les remuneracions dels i de les assalariades que inclou, com s'ha esmentat a la metodologia, els sous bruts dels i de les professores i la quota que les universitats paguen a la Seguretat Social per compte del seu professorat. L'any 2007 el VAB es va situar en 3,3 milions d'euros, xifra que suposa un creixement del 3,3 % respecte a l'any anterior. No obstant això, cal tenir en compte que, com que no estan disponibles les dades de professorat del 2007 en el moment de tancar aquest estudi, s'han fet servir les mateixes de l'any 2006, a les quals, per categories, s'ha aplicat les retribucions anuals de l'any 2007 (taula 5.10).

⁷⁸ No s'han tingut en compte els i les estudiants de la Universitat Oberta de Catalunya perquè no disposa de servei d'esport propi.

Taula 5.10: AGREGATS ECONÒMICS

ENSENYAMENTS D'ESPORT	2006	2007*
	€	€
VAB	3.158.144	3.262.055
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	3.158.144	3.262.055

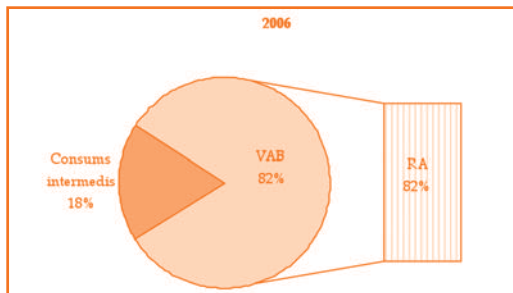
*Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

Taula 5.11: AGREGATS ECONÒMICS

CENTRE D'ESTUDIS OLÍMPICS	2006	
	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	244.260	100,0 %
CONSUMS INTERMEDIS	44.073	18,0 %
VAB	200.187	82,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	200.187	

*Dades provisionals.
Font: elaboració pròpia.

Si es considera ara el VAB generat pel Centre d'Estudis Olímpics, només amb el personal contractat directament, aquest va ser l'any 2006 d'una mica més de 200.000 euros. Com que es tenien les dades de consums intermedis, ha estat possible calcular el valor de la producció, que va ascendir a 244.000 euros (taula 5.11 i gràfic 5.4).

Gràfic 5.4: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
CENTRE D'ESTUDIS OLÍMPICS

Font: elaboració pròpia.

La taula 5.12 mostra com una gran part dels consums intermedis (el 93,5 %) es dedica a serveis, mentre que només el 6 % serveix per fer compres i proveïments. Dins dels serveis destaquen especialment els altres serveis, que representen el 60 % del total el 2006.

Taula 5.12: ESTRUCTURA DELS CONSUMS INTERMEDIIS

CENTRE D'ESTUDIS OLÍMPICS		2006	
	€	%	
COMPRES I PROVEÏMENTS	2.882	6,5 %	
SERVEIS EXTERIORS	41.192	93,5 %	
ARRENDAMENTS I CÀNONS	4.990	11,3 %	
REPARACIONS I CONSERVACIÓ	229	0,5 %	
SUBMINISTRAMENTS	9.166	20,8 %	
ALTRES SERVEIS	26.806	60,8 %	
TOTAL CONSUMS INTERMEDIIS	44.073	100,0 %	

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del qüestionari.

Taula 5.13: VALOR AFEGIT BRUT

ENSENYAMENTS D'ESPORT I RECERCA		2006	
	€	%	
VAB	3.358.330	100,0 %	
ENSENYAMENTS D'ESPORT	3.158.144	94,0 %	
CENTRE D'ESTUDIS OLÍMPICS	200.186	6,0 %	

Font: elaboració pròpia a partir de dades del qüestionari.

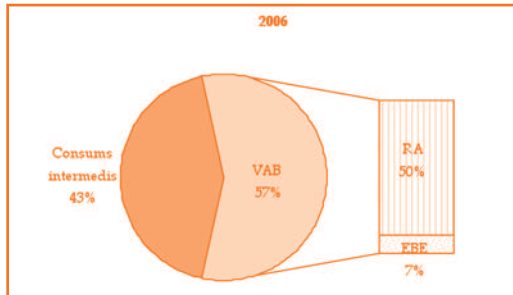
Si es considera de manera conjunta el VAB generat pels ensenyaments universitaris d'esport i el Centre d'Estudis Olímpics, s'obté una xifra propera a 3,4 milions d'euros, la gran majoria dels quals correspon als ensenyaments de magisteri d'Educació Física i Ciències de l'Esport (taula 5.13).

5.3.4. Resultats any 2006: serveis d'esport

L'any 2006 el total de despeses ordinàries de les universitats catalanes, un cop feta l'estimació esmentada a la metodologia, va situar-se en gairebé 9,2 milions d'euros, amb unes remuneracions dels i de les assalariades que suposaven el 49,7 % del total.⁷⁹

⁷⁹ En l'estudi per a Castella i Lleó, les remuneracions dels i de les assalariades relacionades amb l'esport a les universitats significaven el 53 % del total de despeses (Pedrosa, 2000).

Gràfic 5.5: VALOR DE LA PRODUCCIÓ
SERVEIS D'ESPORT

Font: elaboració pròpia.

El valor afegit brut generat pels serveis esportius de les universitats catalanes va ascendir a 5,2 milions d'euros el 2006, dels quals el 88 % correspon a les remuneracions dels i de les assalariats (taula 5.14 i gràfic 5.5).

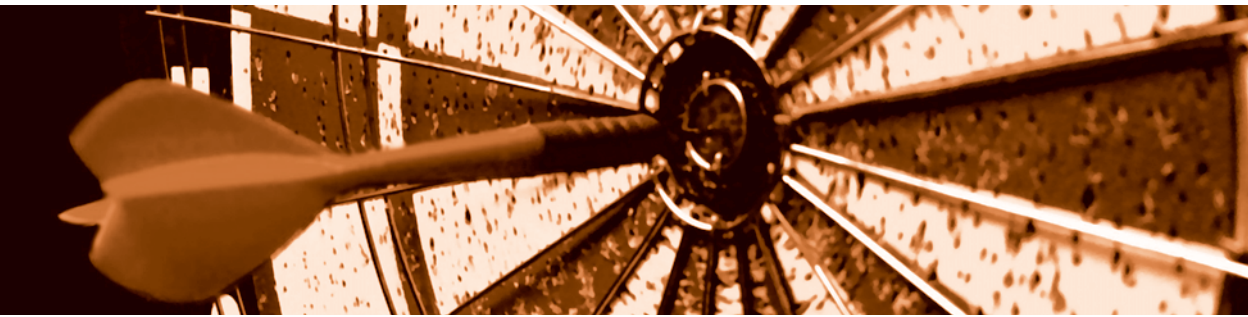
Cal destacar que més del 91 % d'aquest VAB va ser generat per les universitats públiques. Finalment, cal assenyalar que els i les treballadores en els serveis d'esport de les universitats catalanes s'han estimat en unes 165 persones el 2006, de les quals unes 150 (91 %) treballen en universitats públiques.

Taula 5.14: AGREGATS ECONÒMICS

SERVEIS D'ESPORT	2006	
	€	%
VALOR DE LA PRODUCCIÓ	9.193.731	
CONSUMS INTERMEDIIS	3.988.745	
VAB	5.204.986	100,0 %
REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS/ADES	4.566.331	88,0 %
EXCEDENT BRUT D'EXPLOTACIÓ	638.655	12,0 %

Font: elaboració pròpia a partir de les enquestes fetes.

Bibliografia

Anuari estadístic 2007 (2008). Barcelona: Ports de la Generalitat, Generalitat de Catalunya.

Anuario de audiencias de televisión (2007).[recurs electrònic]. Madrid: SOFRES. 1 CDROM.

Cercle de Comparació Intermunicipal d'Esports, 4a. ed.: resultats any 2006 (2007). Barcelona: Diputació de Barcelona.

Cercle de Comparació Intermunicipal d'Esports, 5ena. ed.: resultats any 2007 (2008). Barcelona: Diputació de Barcelona.

Els clubs esportius a Catalunya (2010). Generalitat de Catalunya. Secretaria General de l'Esport.

Compte general de les corporacions locals, exercici 2005: Informe 19/2008 (2008a) [en línia]. Barcelona: Sindicatura de Comptes. Disponible: <http://www16.gencat.net/web_Sindicatura/pdfs/19_08_ca.pdf> [Consulta: 16 d'agost 2010]

Compte general de la Generalitat de Catalunya, exercici 2006: Informe 27/2008 (2008b) [en línia]. Vols.1 i 2 Barcelona: Sindicatura de Comptes. Disponibles: <http://www16.gencat.net/web_Sindicatura/pdfs/27_08_ca_vol_1.pdf> <http://www16.gencat.net/web_Sindicatura/pdfs/27_08_ca_vol_2.pdf> [Consulta: 16 d'agost 2010]

CONSEJO SUPERIOR DE DEPORTES (2007?). *Deporte escolar: memoria del año 2006* [en línia]. Madrid: Consejo Superior de Deportes. Dirección General de Deportes. Disponible: <http://www.csd.gob.es/csd/competicion/05deporteescolar/dep_escolar_memoria_2006.pdf> [Consulta: 16 d'agost 2010]

Contabilidad regional de España. Base 1995 (CRE-95) (1997). Madrid: Instituto Nacional de Estadística.

Contabilidad nacional de España. Base 1995 (CNE-95). Nota metodològica (2000). Madrid: Instituto Nacional de Estadística.

L'esport a Catalunya: informe de l'Observatori Català de l'Esport 2008 (2009). Barcelona: Observatori Català de l'Esport.

FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (2007). *Memòria=memoria 2006* [recurs electrònic]. Barcelona: Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. 1 CDROM.

FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (2008). *Memòria=memoria 2007* [recurs electrònic]. Barcelona: Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. 1 CDROM.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2005). *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2006: annex de personal* (2005) [en línia]. Llei 20/2005, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2006. DOGC,núm.4541,31.12.2005. Disponible:
<<http://www.gencat.cat/economia/pressupost2006/arxius/lleis/annpres.pdf> >
[Consulta: 16 d'agost 2010]

GENERALITAT DE CATALUNYA (2007a). *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2007: annex de personal* (2007a) [en línia]. Llei 4/2007, de 4 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2007. DOGC,núm.4920,06.07.2007. Disponible:
<http://www15.gencat.cat/ecofin_wpres08/pdf/VOL_P_IEF.pdf>
[Consulta: 16 d'agost 2010]

GENERALITAT DE CATALUNYA (2007b). *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2008: informe econòmic i financer(projecte)* (2007b) [en línia]. Llei 4/2007, de 4 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2007. DOGC,núm.4920,06.07.2007. Disponible:

< http://www15.gencat.cat/ecofin_wpres07/pdf/VOL_L_ANP.pdf>

[Consulta: 16 d'agost 2010]

Informe anual del juego en España 2006 (2007) [en línea]. Madrid: Ministerio del Interior. Subdirección General de Estudios y Relaciones Institucionales. Disponible:

<http://www.mir.es/SGACAVT/juegosyespec/juego/memorias_de_juego/InformeAnualJuego2006.pdf>

[Consulta: 16 d'agost 2010]

Informe anual del juego en España 2007 (2008) [en línea]. Madrid: Ministerio del Interior. Subdirección General de Estudios y Relaciones Institucionales. Disponible:

<http://www.mir.es/SGACAVT/juegosyespec/juego/memorias_de_juego/InformeAnualJuego2007.pdf>

[Consulta: 16 d'agost 2010]

Informe sobre l'audiovisual a Catalunya 2006 (2008). Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Informe sobre l'audiovisual a Catalunya 2007 (2008). Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Liquidación de presupuestos de las comunidades y ciudades autónomas (2008a) [en línea]. Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda. Dirección General de Coordinación con las Comunidades Autónomas y con las Entidades Locales. Disponible:

<<http://serviciosweb.meh.es/apps/CCAALiquidaciones/>>

[Consulta: 16 d'agost 2010]

Liquidación de presupuestos de las entidades locales (2008b) [en línea]. Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda. Dirección General de Coordinación con las Comunidades Autónomas y con las Entidades Locales. Disponible:

[Consulta: 16 d'agost 2010]

<<http://serviciosweb.meh.es/apps/EntidadesLocales/>>

[Consulta 16 d'agost 2010]

Liquidación de presupuestos de las comunidades y ciudades autónomas (2009a) [en línea]. Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda. Dirección General de Coordinación con las Comunidades Autónomas y con las Entidades Locales. Disponible:

<<http://serviciosweb.meh.es/apps/CCAALiquidaciones/>>

[Consulta: 16 d'agost 2010]

Liquidación de presupuestos de las comunidades y ciudades autónomas (2009b) [en línea]. Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda. Dirección General de Coordinación con las Comunidades Autónomas y con las Entidades Locales. Disponible:

<<http://serviciosweb.meh.es/apps/EntidadesLocales/>>

[Consulta 16 d'agost 2010]

MUÑOZ CIDAD, CÁNDIDO (1989). *Introducción a la economía aplicada: cuentas nacionales, tablas input-output y balanza de pagos*. Madrid: Espasa Calpe.

MUÑOZ CIDAD, CÁNDIDO (2000). *Las cuentas de la nación: introducción a la economía aplicada*. Madrid: Civitas. (Biblioteca Cívitas de Economía y Empresa).

OTERO, JOSÉ M^a (dir.) (2000). *Estudio socioeconómico del deporte en Andalucía, 1988-1999*. Sevilla: Junta de Andalucía. Consejería de Turismo y Deporte. (Publicaciones Generales. Anàlisis del deporte;1).

PEDROSA, ROSARIO (dir.) (2000). *El impacto económico del deporte en Castilla y León*. Junta de Castilla y León. Consejería de Educación y Cultura.

RAPÚN, MANUEL (dir.) (2003). *Impacto del deporte en la economía navarra*. Pamplona: Gobierno de Navarra. Instituto Navarro de Deporte y Juventud. (Cuadernos Técnicos del Deporte; 14).

Reglamento (CE) N° 2223/96 del Consejo, de 25 de junio de 1996, relativo al sistema europeo de cuentas nacionales y regionales de la Comunidad [en línia]. (DO L 310 de 30.11.1996, p. 1) 1996R2223 — ES — 27.02.1998. Disponible: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996R2223:ES:HTML>>

[Consulta: 16 d'agost 2010]

Taules input-output de Catalunya 2001 (2007) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.

KPMG Consulting (2003). "Impacto económico del deporte en la Comunidad Autónoma Vasca (CAV)". *Instalaciones Deportivas XXI*, 127, p.30-34.

El valor económico de la cultura en España: resultados 2000-2005 (2006) [en línia]. Madrid: Ministerio de Cultura. Secretaria General Técnica. Disponible: <<http://www.mcu.es/estadisticas/MC/VecE/2000-2004/Presentacion.html> >

[Consulta: 16 d'agost 2010]

VILALTA, MAITE (dir.) (2008). *La despesa de caràcter discrecional dels ajuntaments i el seu finançament: exercicis 2004 i 2005*. [Barcelona]: Diputació de Barcelona. Institut d'Economia de Barcelona. (Estudis. Govern Local; 6).

Llocs web consultats

Agència Tributària. <<http://www.agenciatributaria.es>>

Banc d'Espanya, <<http://www.bde.es/bsd>>

Departament d'Economia i Finances. <<http://www.gencat.cat/economia>>

Departament d'Educació. <<http://www.gencat.cat/educació>>

Institut d'Estadística de Catalunya. <<http://www.idescat.cat>>

Instituto Nacional de Estadística. <<http://www.ine.es>>

Observatori Català de l'Esport, INEFC-Generalitat de Catalunya.

<<http://www.observatoridelesport.cat>>

Sindicatura de Comptes.

<http://www.sindicatura.cat/web/guest/Corporacions_Locals>

Unió de Consells Esportius de Catalunya. <<http://www.ucec.cat>>

Unió de Federacions Esportives de Catalunya. <<http://www.ufec.cat>>

Esport Català. <<http://www20.gencat.cat/portal/site/sge/>>

